

Høgskulen på Vestlandet

Bacheloroppgave - Økonomi og administrasjon

ØMF190 Bacheloroppgave

Predefinert informasjon

Startdato:	07-05-2019 09:00	Termin:	2019 VÅR
Slutt dato:	15-05-2019 14:00	Vurderingsform:	Norsk 6-trinns skala (A-F)
Eksamensform:	Bacheloroppgave		
SIS-kode:	203 ØMF190 1 MA1 2019 VÅR		
Intern sensor:	Thomas Lund		

Deltaker

Navn:	Magnus Fiskerstrand
Kandidatnr.:	119
HVL-id:	181879@hvl.no

Informasjon fra deltaker

Egenerklæring *: Ja
Jeg bekrefter at jeg har registrert oppgavetittelen på norsk og engelsk i StudentWeb og vet at denne vil stå på vitnemålet mitt *:

Gruppe

Gruppenavn:	Gruppenummer:	8
Andre medlemmer i gruppen:	Gaute Jonasson, Mads Angeltveit Lie, Thomas Stavik Lønning	

Jeg godkjenner avtalen om publisering av bacheloroppgaven min *

Ja

Er bacheloroppgaven skrevet som del av et større forskningsprosjekt ved HVL? *

Ja, Operasjonalisering av beste estimat knyttet til utsatt skattefordel.

Er bacheloroppgaven skrevet ved bedrift/virksomhet i næringsliv eller offentlig sektor? *

Nei

BACHELOROPPGAVE

Operasjonalisering av beste estimat knyttet til utsatt skattefordel.

Operationalization of the best estimate related to deferred tax assets.

Mads Angeltveit Lie (150353)

Gaute Jonasson (181955)

Thomas Stavik Lønning (181997)

Magnus Fiskerstrand (181879)

Økonomi og administrasjon/Høgskulen på
Vestlandet/Fordypning i regnskap og skatt.

Veileder: Thomas Lund

Innleveringsdato: 15.mai.2019

Jeg bekrefter at arbeidet er selvstendig utarbeidet, og at referanser/kildehenvisninger til alle kilder som er brukt i arbeidet er oppgitt, jf. Forskrift om studium og eksamen ved Høgskulen på Vestlandet, § 10.

Bacheloroppgave referanseside
Institutt for økonomi og administrasjon
Campus Bergen

<i>Rapportens tittel:</i> Operasjonalisering av beste estimat knyttet til utsatt skattefordel.	<i>Dato:</i> 15.05.2019
<i>Forfatter(e):</i> Mads Angeltveit Lie Gaute Jonasson Thomas Stavik Lønning Magnus Fiskerstrand	<i>Antall sider u/vedlegg: 80</i>
	<i>Antall sider vedlegg: 6</i>
<i>Fordypning:</i> Økonomi og administrasjon, regnskap og skatt	
<i>Veileder ved avdeling:</i> Thomas Lund	
<i>Merknader:</i>	

<i>Kontaktvirksomhet:</i>	

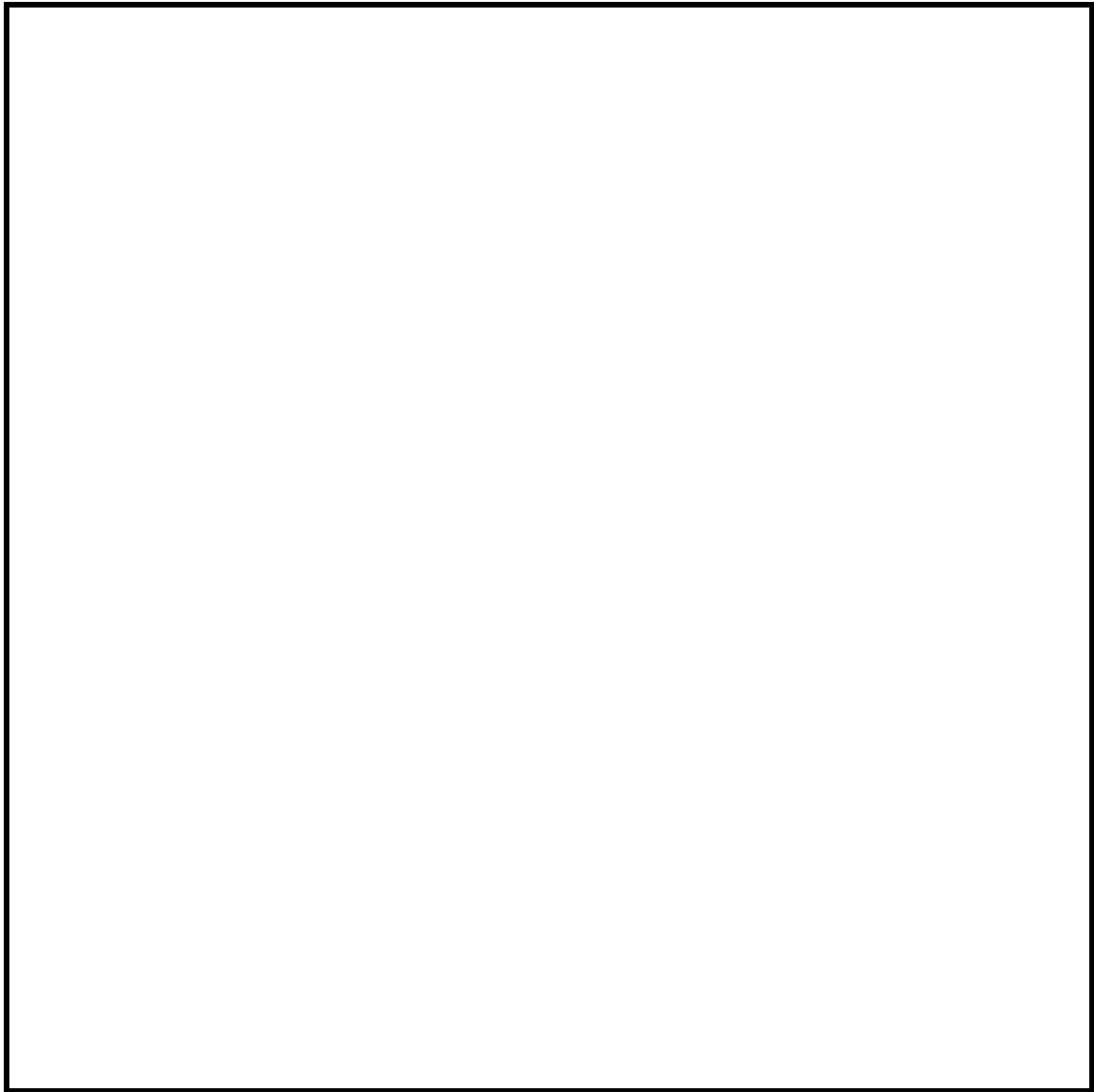
Sammendrag:

I vår oppgave ønsker vi å ta for oss følgende problemstilling:

Er beste estimat lagt til grunn ved balanseføring av utsatt skattefordel?

Utsatt skattefordel er en betinget eiendel i selskapers balanse som realiseres gjennom fremtidig skattepliktig inntjening. Hvor mye av den utsatt skattefordelen selskapet velger å balanseføre må vurderes etter prinsippet om beste estimat. Fordelen balanseføres i den grad den forventes å kunne realiseres. Vår oppgave er en studie av om selskaper benytter beste estimat ved sin balanseføring. Vi ønsket å gå inn i to ulike bransjer for å se om beste estimat ble operasjonalisert likt eller om de differerte fra hverandre.

For å besvare vår problemstilling har vi hentet inn og gjennomført en grundig kvalitativ analyse av selskapsregnskaper fra Brønnøysundsregisteret og regnskapstall fra Proff Forvalt. Hovedformålet med analysen var prøve å finne igjen styrets vurdering av indikatorer i NRS (F) pkt. 2.4 basert på offentlig tilgjengelig informasjon om selskapet.

Stikkord:

Beste estimat	Utsatt skatt	Konkurs
---------------	--------------	---------

Abstract:

The bachelor thesis addresses the following issue:

Is the recognition of deferred tax assets based on the best estimate?

Deferred tax asset is a contingent asset in companies' balance sheet which is realized through future taxable earnings. The amount of the deferred tax asset the company chooses to recognize must be assessed according to the principle of the best estimate. The asset is recognized to the extent that it is expected to be realized. Our task is a study of whether companies use the best estimate when recognizing deferred tax assets. We wanted to enter two different industries to see if the best estimate was operationalized in the same way or if they differed from each other.

To respond to this issue, we have collected and conducted a thorough qualitative analysis of company accounts from the Brønnøysund Register and figures from Proff Forvalt. The main purpose of the analysis was to find the board's assessment of indicators in NRS (F) section 2.4 based on publicly available information about the companies.

Keywords:

Best estimat	Deferred tax	Bankrupt
--------------	--------------	----------

Forord

Bacheloroppgaven er utarbeidet av fire avsluttende studenter innenfor studieretningen økonomi og administrasjon ved Høgskulen på Vestlandet i Bergen.

Å skrive bacheloroppgave i regnskap har ført oss inn i et spennende område med lover, standarder og tidligere forskning. Ved å skrive oppgave om et regnskapstema har vi opparbeidet oss god forståelse om hvordan regnskaper og standarder benyttes i praksis. I tillegg har vi sett hvilke utfordringer som møter ledelsen ved avleggelse av regnskapet.

Vi ønsker å takke vår dyktige veileder Thomas Lund, for konstruktiv veiledning, tilgjengelighet og hjelpsomhet gjennom hele arbeidsprosessen.

Innholdsfortegnelse

1. INTRODUKSJON	10
2. TEORI.....	12
2.1 REGNSKAPSLOVEN	12
2.1.1 Regnskapspliktige selskaper	12
2.1.2 Årsregnskap og årsberetning	12
2.1.3 Grunnleggende regnskapsprinsipper og god regnskapsskikk.....	13
2.1.4 Generelle vurderingsregler og klassifisering.....	15
2.1.5 Utsatt skatt.....	16
2.1.6 Notekrav i årsregnskapet knyttet til utsatt skattefordel.....	16
2.2 NORSKE REGNSKAPSSTANDARDER.....	17
2.2.1 NRS 8 GRS for Små Foretak.....	17
2.2.2 NRS(F) Resultatskatt.....	17
2.2.3 Utsatt skatt-modellen.....	19
2.2.4 Forutsetningen om skattemessig fremtidig inntjening	20
2.2.4.1 Følgende kan indikere utsatt skattefordel ikke kan føres i balansen.....	21
2.2.4.2 Følgende kan indikere at utsatt skattefordel kan balanseføres	21
2.3 SKATTELOVEN.....	21
2.3.1 Underskudd til fremføring.....	22
2.3.2 Konsernbidrag som grunnlag for balanseføring av utsatt skattefordel.....	22
2.4 VIRKNING AV UTSATT SKATTEFORDEL I BALANSEN	23
2.5 IFRS	24
2.6 US GAAP.....	24
2.7 REVISORS BERETNING	25
2.8 RELEVANT FORSKNING.....	26
3. ØKONOMISK FORSKNINGSMETODE	28
3.1 VALG AV METODE OG FORSKNINGSDESIGN.....	28
3.1.1 Forskningsdesign.....	29
3.2 VALIDITET OG RELIABILITET	29
3.3 UTVALG	30
3.3.1 Beskrivelse av utvalg	30
3.3.2 Begrunnelse for utvalg.....	31
3.4 SVAKHETER VED OPPGAVEN.....	31
4. PRESENTASJON AV DATAMATERIALET	33
5. RESULTAT OG ANALYSE.....	35
5.1 BAKGRUNN FOR ANALYSEN	35
5.2 INTRODUKSJON TIL ANALYSE.....	35
5.2.1 Presentasjon av indikatorer:.....	36
5.3 INDUSTRI OG VAREHANDEL	38
5.3.1 Bransje 1 – Industri.....	38
5.3.2 Bransjeoppsummering - Industri.....	50
5.3.3. Bransje 2 – Varehandel.....	51
5.3.4 Bransjeoppsummering - Varehandel	67
6. DISKUSJON OG KONKLUSJON.....	73

6.1 KONKLUSJON PÅ PROBLEMSTILLINGEN	73
6.2 FORSLAG TIL VIDERE FORSKNING	74
7. LITTERATURLISTE	76
VEDLEGG A	81
VEDLEGG B	85
VEDLEGG C.....	86

Figurliste

Figur 1: Grafisk oversikt over midlertidige forskjeller knyttet til avskrivning.....	18
Figur 2 Oversikt over sammenheng mellom beregning av utsatt skatt og regnskapsmessig årsresultat	20
Figur 3 Tabelloversikt over bransjeinndeling.....	30
Figur 4 Oversikt over selskaper i industribransjen.....	34
Figur 5 Oversikt over selskaper i varehandelbransjen.....	34
Figur 6 Eiendeler og utsatt skattefordel i Smartpanel AS 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)	38
Figur 7 Resultat før skatt og omsetning i Smartpanel AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)	38
Figur 8 Eiendeler og utsatt skattefordel i Simek AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)	40
Figur 9 Resultat før skatt og omsetning i Simek AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK).....	40
Figur 10 Eiendeler og utsatt skattefordel i Halvorsen Offshore AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK) ...	42
Figur 11 Resultat før skatt og omsetning i Halvorsen Offshore AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK) ...	43
Figur 12 Eiendeler og utsatt skattefordel i Herøy Fiskeindustri AS år 2014-2016 (Tall i 1.000 NOK) ...	44
Figur 13 Resultat før skatt og omsetning i Herøy Fiskeindustri AS år 2014-2016 (Tall i 1.000 NOK) ...	45
Figur 14 Eiendeler og utsatt skattefordel i Stål og Fasade AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)	46
Figur 15 Resultat før skatt og omsetning i Stål og Fasade AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)	47
Figur 16 Eiendeler og utsatt skattefordel i Sunsea AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK).....	48
Figur 17 Resultat før skatt og omsetning i Sunsea AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)	49
Figur 18 Eiendeler og utsatt skattefordel i Spaceworld Soundgarden AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)	51
Figur 19 Resultat før skatt og omsetning i Spaceworld Soundgarden AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)	51
Figur 20 Eiendeler og utsatt skattefordel i PM Retail AS år 2012-2017 (Tall i 1.000 NOK)	53
Figur 21 Resultat før skatt og omsetning i PM Retail AS år 2012-2017 (Tall i 1.000 NOK)	53
Figur 22 Eiendeler og utsatt skattefordel i Tirag AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)	55
Figur 23 Resultat før skatt og omsetning i Tirag AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK).....	55
Figur 24 Eiendeler og utsatt skattefordel i Enklere Liv AS år 2012-2017 (Tall i 1.000 NOK).....	57
Figur 25 Resultat før skatt og omsetning i Enklere Liv AS år 2012-2017 (Tall i 1.000)	57
Figur 26 Eiendeler og utsatt skattefordel i Mercante AS år 2012-2017 (Tall i 1.000 NOK)	59
Figur 27 Resultat før skatt og omsetning i Mercante AS år 2012-2017 (Tall i 1.000 NOK).....	59
Figur 28 Eiendeler og utsatt skattefordel i Mood Wholesale AS 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK).....	60
Figur 29 Resultat før skatt og omsetning i Moods Wholesale AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)	61

Figur 30 Eiendeler og utsatt skattefordel i Vivo Bokhandel AS år 2009-2014 (Tall i 1.000 NOK)	62
Figur 31 Resultat før skatt og omsetning i Vivo Bokhandel AS år 2009-2014 (Tall i 1.000 NOK)	63
Figur 32 Eiendeler og utsatt skattefordel i Knupp AS år 2012-2017 (Tall i 1.000 NOK).....	64
Figur 33 Resultat før skatt og omsetning i Knupp AS år 2012-2017 (Tall i 1.000 NOK)	64
Figur 34 Eiendeler og utsatt skattefordel i Blomster Norge Butikkdrift AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)	66
Figur 35 Resultat før skatt og omsetning i Blomster Norge Butikkdrift AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)	66

1. Introduksjon

Etter vi begynte på Høgskulen på Vestlandet høsten 2016 har nyhetsbildet vært preget av konkurser. Tall fra statistisk sentralbyrå viser at antall konkurser i 2018 er høyere enn i finanskrisetåret 2009 (Fondevik, 2018). Blant annet har varehandel opplevd stor økning i antall konkurser siste årene. Omstilling mot netthandel og økt konkurranse har bidratt til at flere selskaper i bransjen nå sliter. (Wasberg, 2018). I årene før konkurs kan selskapene være i en økonomisk presset situasjon og ledelsen ha incitamenter til å bevisst eller ubevisst overvurdere selskapets økonomiske stilling. Regnskapet inneholder usikre balanseposter som skal baseres på beste estimat. Beste estimat er en skjønnsmessig vurdering fra ledelsen. Skjønnsmessige vurderinger åpner for at ledelsen kan avlegge et regnskap som gir et bedre eller dårligere økonomisk bilde enn den reelle situasjonen skulle tilsi.

Ved nærmere undersøkelse av skjønnsmessige vurderinger kom vi over en artikkel fra tidsskriftet Magma. Her beskriver Kinserdal hvordan skjønnsmessige vurderinger i regnskapet kan brukes til regnskapsmanipulasjon. Han trekker blant annet frem regnskapsmanipulasjon knyttet til utsatt skattefordel, og hvordan fordelene øker sum eiendeler i balansen, samtidig som den er verdiløs ved konkurs (Kinserdal, 2014). Artikkelen var med på å gi interesse for å analysere hvordan praksis er knyttet til balanseføring av utsatt skattefordel.

Utsatt skattefordel er en eiendel i balansen som vurderes etter beste estimat og skiller seg fra andre eiendeler ved at utnyttelsen krever fremtidig skattepliktig inntekt. Balanseføringen av utsatt skattefordel kan dermed sende et signal om selskapets fremtidsutsikter. Dersom selskapet velger å unnlate balanseføring av utsatt skattefordel kan dette sende negative signaler til interessenter om at selskapet ikke forventer fremtidig inntjening.

Dersom selskapet har balanseført utsatt skattefordel ved konkurs vil ikke fordelene bli realisert. Ved balanseføring av utsatt skattefordel før konkurs kan det tyde på avvik mellom bruk av beste estimat etter regnskapslovgivningen og praksis for selskapene i utvalget. Med bakgrunn i at regnskapsloven åpner for at ledelsen kan foreta skjønnsmessige vurderinger i regnskapet, tenkte vi det ville vært interessant å se på regnskapspraktisering av beste estimat og utsatt skattefordel i årene før konkurs.

I vår analyse ønsker vi i stor grad å konsentrere oss om de kvalitative opplysningene som er gitt i årsregnskapene til å vurdere om beste estimat er lagt til grunn ved balanseføring av utsatt skattefordel. Vi ønsker å rette fokuset mot øvrige foretak, fordi små foretak både kan unnlate å

balanseføre utsatt skattefordel og unnlate utarbeidelse av årsberetning. Ved å se på de tre siste årene med avlagt regnskap vil vi se på utviklingen av balanseføring av utsatt skattefordel frem mot konkurs.

Tema: Operasjonalisering av beste estimat knyttet til utsatt skattefordel

**Problemstilling: Er beste estimat lagt til grunn ved balanseføring av utsatt skattefordel?
-En kvalitativ analyse av regnskapspraksis før konkurs**

For å hjelpe med å besvare vår problemstilling har vi utarbeidet to forskningsspørsmål:

- Forskningsspørsmål 1: Kan eksterne regnskapsbrukere gjøre seg opp en mening om utsatt skattefordel burde vært balanseført basert på offentlig informasjon?
- Forskningsspørsmål 2: Er lang og konsistent historie med negativ inntjening en god indikator på at fremtidig skattepliktig inntekt kan oppnås?

I oppgavens kapittel 2 vil vi presentere det teoretiske grunnlaget for vår oppgave. Kapittel 3 og 4 forklarer metoden vi har brukt for analysen, utvalget og datamaterialet vårt. Videre blir teorien anvendt i kapittel 5 til å analysere selskapene i utvalget vårt. Oppgaven avsluttes med konklusjon og oppsummering i kapittel 6.

2. Teori

I kapittelet 2 om teori vil vi presentere det teoretiske rammeverket som vår analyse bygger på. Regnskapsloven legger grunnlaget for hvordan årsregnskapet skal utarbeides. Vi begynner kapittelet med en gjennomgang av relevante bestemmelser i regnskapsloven i pkt. 2.1. Deretter vil vi redegjøre for norske regnskapsstandarder i pkt. 2.2 som utdyper bestemmelser i regnskapsloven. I pkt. 2.3 presenterer vi relevante bestemmelser i skatteloven knyttet til vår problemstilling. Videre vil vi i pkt 2.4 presentere hvordan skattefordelen påvirker balansen, før vi i pkt. 2.5 og 2.6 trekker paralleller til internasjonal praksis. I pkt. 2.7 forklarer vi hvordan revisor kan komme med bemerkninger knyttet til regnskapet. Til slutt presenterer vi forskningsartikler i pkt. 2.8 som en avslutning før vi går over til metoden og analysen.

2.1 Regnskapsloven

2.1.1 Regnskapspliktige selskaper

Regnskapsloven (rskl) gjelder selskaper hjemmehørende i Norge som er regnskapspliktige etter rskl. § 1-2 jf. rskl. § 1-1. Regnskapsplikt innebærer at alle aktiviteter som drives av foretaket skal inkluderes i regnskapet (Schwencke, Haugen, Baksaas, Stenheim & Avlesen-Østli, 2017, s. 96). Regnskapsplikt gjelder blant annet alle norske aksjeselskaper jf. rskl § 1-2 pkt 1.

2.1.2 Årsregnskap og årsberetning

Selskaper som er regnskapspliktige etter rskl. § 1-2 skal utarbeide årsregnskap og årsberetning jf. rskl. § 3-1. Årsregnskapet skal inneholde følgende etter rskl. § 3-2:

- Resultatregnskap
- Balanse
- Kontantstrømoppstilling
- Noteopplysninger

Det følger av rskl. § 3-2a at "Årsregnskapet skal gi et rettviseende bilde av den regnskapspliktiges og konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat". Rettviseende bilde kan forklares med at regnskapet skal gi en tro gjengivelse og kvalitetsmessig god avbildning av underliggende økonomiske forhold (Schwencke mfl., 2017, s. 132).

Rskl. § 3-3a angir at årsberetning minst skal omfatte en rettvise oversikt over utvikling, resultat av virksomheten og selskapets stilling. Årsberetningen skal også gi en beskrivelse av de mest sentrale risikoene og usikkerhetsfaktorene virksomheten står ovenfor.

2.1.2.1 Fremtidig utvikling

Etter rskl § 3-3a (6), kommer det frem at “Det skal gis en redegjørelse i årsberetningen som gir grunnlag for å vurdere den regnskapspliktiges framtidige utvikling. Regnskapspliktig som i foregående årsberetning eller årsregnskap har angitt resultatmål eller gitt andre opplysninger om forventet utvikling, skal opplyse om forventningene er i samsvar med årets resultat og begrunne eventuelle avvik”. Selskapet skal også opplyse om markedsrisiko etter rskl. § 3-3a (6), siste setning, som kan gi informasjon om selskapets utsikter fremover. Årsberetningen kan ved hjelp av informasjon om fremtidsutsikter gi relevant informasjon til vurdering av balanseføring av utsatt skattefordel.

2.1.2.2 Fortsatt drift

Årsberetningen skal også opplyse om virksomhetens vurdering knyttet til fortsatt drift. Forutsetning om fortsatt drift fremkommer av rskl. § 3-3a (7) og rskl. § 4-5, og skal legges til grunn så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten blir avvirket.

Vurderingshorisonten til forutsetningen om fortsatt drift vil normalt være frem til neste balansedag. Det skal legges til grunn samme grad av sannsynlighet for avviking som etter IAS. Etter IAS skal regnskapet utarbeides under forutsetningen om fortsatt drift så lenge ikke ledelsen har til hensikt å avvikle virksomheten eller det ikke foreligger noe realistisk alternativ til avviking. (NRS 16, pkt. 2.8). Formuleringen “sannsynlighet for avviking” kan etter Johnsen og Kvaal tilsvare alt fra et sannsynlighetsnivå på 60-70 prosent og opptil 90 prosent. (Johnsen § Kvaal, 1999, s. 188). Dersom det hefter usikkerhet knyttet til fortsatt drift plikter styre å redegjøre for denne usikkerheten etter rskl. § 3-3a (7) nr. 2.

Selskapets opplysninger knyttet til fortsatt drift kan gi signaler om selskapets fremtidsutsikter. Dersom selskapet ikke har forutsetning om fortsatt drift, er det lite sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntjening oppnås. Utsatt skattefordel skal i tilfellet ikke balanseføres (Kinserdal, 2014).

2.1.3 Grunnleggende regnskapsprinsipper og god regnskapsskikk

Årsregnskapet skal utarbeides i henhold til de fem grunnleggende regnskapsprinsippene etter regnskapsloven § 4-1.

- Transaksjonsprinsippet - Transaksjonen skal vurderes til vederlaget på transaksjonstidspunktet.
- Opptjeningsprinsippet - Inntekten skal resultatføres når den er opptjent
- Sammenstillingsprinsippet - Utgifter skal kostnadsføres sammen med tilhørende inntekt
- Forsiktighetsprinsippet - Urealisert tap skal resultatføres
- Sikring - Gevinst og tap skal resultatføres i samme periode

Vi vil gå nærmere inn på sammenstillings- og forsiktighetsprinsippet, som er spesielt relevante opp mot vår problemstilling. Skattekostnaden skal sammenstilles med regnskapsmessig resultat, mens forsiktighetsprinsippet er knyttet til vurderingen av eiendeler.

2.1.3.1 Sammenstillingsprinsippet

“Sammenstillingsprinsippet innebærer at inntjening måles ved å sammenlikne en periodes opptjente inntekter med verdien av de ressursene som har medgått til å skape nettopp disse inntekter” (Langli, 2016, s.111). Etter sammenstillingsprinsippet blir periodens skattekostnad beregnet ut fra det regnskapsmessige overskuddet, uavhengig av når den betales. Det medfører at det kan oppstå en utsatt skatt i finansregnskapet, slik at skattekostnaden må periodiseres. Dette er grunnlaget for utsatt skatt-modellen i delkapittel 2.2.3.

2.1.3.2 Forsiktighetsprinsippet

Forsiktighetsprinsippet innebærer at urealisert tap skal resultatføres. Prinsippet modifierer sammenstillingsprinsippet, som i noen sammenhenger kunne ført til at urealisert tap ble periodisert over fremtidige perioder (Kvifte, Tofteland & Bernhoft, 2011, s.52). Forsiktighet er å utvise varsomhet knyttet til estimater av usikre forhold. Det skal medføre at eiendeler ikke overvurderes, og gjeld ikke undervurderes. (NRS (HU) pkt. 2.9. 2014). Et estimat kan uttrykkes som “et anslag av en ukjent størrelse på bakgrunn av innsamlet datamateriale» (Bjørnstad, 2018). Utsatt skattefordel er en eiendel og det må utøves forsiktighet når eiendelen skal balanseføres.

2.1.3.3 Beste estimat

Å benytte beste estimat vil være god regnskapsskikk. Etter rskl. § 4-2 brukes beste estimat ved usikkerhet, på bakgrunn av den informasjonen som er tilgjengelig når årsregnskapet avlegges. Beste estimat er ifølge Johnsen og Kvaal forventningsverdien av utfallet. Forventningsverdien kan for eksempel være det individuelt mest sannsynlige utfallet eller den veide summen av utfallene opp mot sannsynlighet for hvert utfall. Dersom selskapet ikke har noen begrunnet mening om

sannsynlighetsfordeling, må kravet om beste estimat være synonymt med et krav om å anvende beste skjønn. (Johnsen og Kvaal, 1999 s.157)

2.1.3.4 God regnskapsskikk

“Utarbeidelse av årsregnskap skal foretas i samsvar med god regnskapsskikk.”, jf. rskl. § 4-6. God regnskapsskikk er et prinsipp som har en supplerende funksjon i forhold til lovens øvrige bestemmelser. Prinsippet skal samsvare med grunnleggende regnskapsprinsipper og allmenn akseptert praksis (Johnsen og Kvaal, 1999, s.192). I norske regnskapsstandarder utdypes god regnskapsskikk gjennom forarbeider, lover og praksis. Vi vil komme inn på relevante standarder i delkapittel 2.2.

2.1.4 Generelle vurderingsregler og klassifisering

I rskl. kap. 5 finner vi de generelle vurderingsreglene knyttet til eiendeler. Eiendeler fordeles i to kategorier - anleggsmidler og omløpsmidler - ut fra eiendelens hensikt og eierskapets varighet. Anleggsmidler er eiendeler bestemt til varig eie eller bruk, øvrige eiendeler er omløpsmidler jf. rskl. § 5-1.

Omløpsmidler skal vurderes etter laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi, jf. rskl §5-2. Anleggsmidler skal etter rskl. § 5-3 vurderes til anskaffelseskost. Anskaffelseskost ved kjøp er kjøpspris med tillegg av kjøpsutgifter, jf. rskl § 5-4 (1). Anleggsmidler avskrives etter en fornuftig avskrivningsplan dersom de har en begrenset økonomisk levetid, jf. rskl § 5-3 (2). Avskrivningene operasjonaliserer sammenstillingsprinsippet. Dersom anleggsmidlet blir utsatt for et verdifall som forventes å ikke være forbigående, foreligger det en betinget nedskrivningsplikt, jf. rskl §5-3 (3), i samsvar med forsiktighetsprinsippet. Selv om utsatt skattefordel ikke er direkte knyttet til en eiendel, skal fordelene nedskrives dersom verdifallet ikke er forbigående.

Anleggsmidler består blant annet av immaterielle eiendeler. Immaterielle eiendeler er ikke-pengeposter uten fysisk substans som har verdi for foretaket (NRS 19, pkt. 2.1.1). Blant immaterielle eiendeler inngår utsatt skattefordel, jf. rskl § 6-2 A. Utsatt skattefordel blir nærmere forklart i oppgavens delkapittel 2.1.5.

Rskl. § 5-13 første ledd angir at “Bestemmelsene i dette kapittelet gjelder tilsvarende for gjeld”. Gjeld består blant annet av avsetning for forpliktelse; utsatt skatt er en avsetning for forpliktelse som inngår under langsiktig gjeld jf. rskl. § 6-2 (1), D. “Langsiktig gjeld er gjeld som ikke er knyttet til

omsetningen av varer og tjenester, og som ikke skal innfris i kommende regnskapsperiode” (Langli, 2016 s. 357). Langsiktig gjeld skal vurderes etter reglene for anleggsmidler. Langsiktig gjeld skal oppskrives dersom virkelig verdi viser seg å være høyere enn balanseført verdi. (Langli, 2016 s. 360).

2.1.5 Utsatt skatt

Nå har vi presentert hvordan eiendeler og gjeld skal vurderes og klassifiseres i regnskapet. Videre ser vi på hva utsatt skatt innebærer og hvordan utsatt skatt oppstår. Utsatt skatt er en fellesbetegnelse for utsatt skattefordel og utsatt skatteforpliktelse. Utsatt skattefordel vil som nevnt i delkapittel 2.1.4 inngå som en immateriell eiendel i balansen. Utsatt skatteforpliktelse inngår som en langsiktig gjeld.

Utsatt skattefordel er en eiendel som representerer en framtidig skattereduksjon. Selskapet skal balanseføre andelen som forventes realisert gjennom skattepliktig inntjening (NRS(F) Resultatskatt pkt. 2.4). Utsatt skattefordel skiller seg dermed fra andre eiendeler ved at den gir direkte informasjon om selskapets fremtidsutsikter og samtidig ikke er knyttet til en bestemt eiendel.

Utsatt skatteforpliktelse er en forpliktelse selskapet har til å betale skatt i fremtiden. Forpliktelsen kan oppstå når det skattemessige resultat er lavere enn det regnskapsmessige resultatet før skatt (Langli, 2016 s. 463). Utsatt skatteforpliktelse skal dermed balanseføres som en gjeld.

2.1.6 Notekrav i årsregnskapet knyttet til utsatt skattefordel

Formålet med noteopplysningene er å utfylle postene i årsregnskapet. Både notene og årsberetningen må sees i sammenheng, siden årsberetningen og notene vil inneholde informasjon om forhold rundt regnskapet (NOU 1995: 30).

Regnskapsloven § 7-23 skriver at “det skal opplyses om beregning av skattekostnad og utsatt skatt eller utsatt skattefordel”. Denne loven gjelder selskaper som ikke er små. For små foretak stilles det ikke krav til opplysning om utsatt skatt eller utsatt skattefordel. Dersom et lite foretak har unnlatt å balanseføre utsatt skattefordel, bør det gis informasjon om størrelsen på den mulige fordelten (NRS 8, pkt. 6.1.1.2.3).

Etter NRS(F) Resultatskatt pkt. 3.3 skal selskapene som ikke er små opplyse om at balanseføring av utsatt skattefordel er sannsynliggjort gjennom framtidig inntjening. Dersom selskapet ikke balansefører skal dette også opplyses om.

2.2 Norske regnskapsstandarder

Der regnskapsloven gir adgang, utdyper NRS (Norsk RegnskapsStiftelse) god regnskapsskikk. Norsk RegnskapsStiftelse er en privat offentlig stiftelse med “formål å utarbeide og utgi regnskapsstandarder, fortolke prinsipielle spørsmål i tilknytning til avgitte standarder og være aktiv kunnskapsformidler om nasjonale og internasjonale standarder innen regnskaps og bokføring” (Norsk RegnskapsStiftelse, 2017). Regnskapsstandardene er prinsippbaserte og angir praksis på spesifikke områder. Regnskapsstandardene ble utarbeidet på bakgrunn av teoretiske og regnskapsfaglige drøftelser, sterkt påvirket av regnskapsstandardene i USA. Utviklingen av NRS har imidlertid fulgt IFRS, med mål om internasjonal harmonisering. (Baksaas og Stenheim, 2015, s. 40-41)

2.2.1 NRS 8 GRS for Små Foretak

Enkelte selskaper i vår analyse har benyttet GRS for små foretak, og dermed kommer NRS 8 til anvendelse. Små foretak kan velge å benytte regnskapsmessige forenklinger. Formålet med forenklingene for små foretak er å redusere foretakenes utgifter til finansiell rapportering” (NRS 8, pkt. 1). Et lite foretak er definert i rskl. § 1-6, og er foretak som “på balansedagen ikke overskrider grensene for to av følgende tre vilkår:

1. salgsinntekt: 70 millioner kroner,
2. Balansesum: 35 millioner kroner,
3. Gjennomsnittlig antall ansatte i regnskapsåret: 50 årsverk.”

Små foretak kan unnlate å balanseføre utsatt skattefordel selv om kriteriene for balanseføring er oppfylt (NRS 8 pkt. 6.1.1.2.1.). Dersom selskapet unnlater å balanseføre utsatt skattefordel bør dette opplyses om etter NRS 8 pkt. 6.1.1.2.3

2.2.2 NRS(F) Resultatskatt

I dette kapitlet vil vi presentere hovedreglene for behandling av utsatt skattefordel som fremkommer av NRS(F) Resultatskatt. Vi vil først redegjøre for hvordan utsatt skatt oppstår og hva som inngår i skattekostnaden. Deretter vil vi presentere standardens punkt 2.4, som viser til indikatorer som kan tale for og mot balanseføring av utsatt skattefordel.

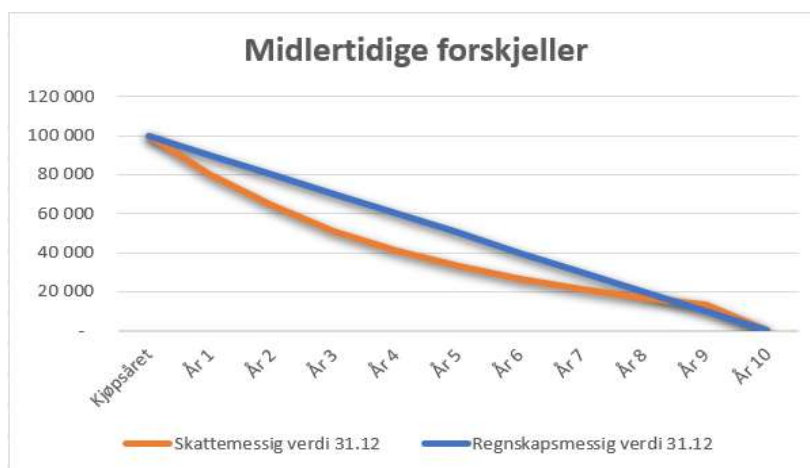
Årets skattekostnad består av endring utsatt skatt og betalbar skatt i perioden. "Skattekostnad er resultatskatt sammenstilt med regnskapsmessig resultat. Kostnaden består av betalbar skatt, eksklusiv betalbar skatt på poster som er ført direkte mot egenkapitalen, og utsatt skatt i resultatregnskapet. Utsatt skatt i resultatregnskapet er skatt beregnet på midlertidige resultatforskjeller og endring i underskudd til fremføring." jf. NRS (F) Resultatskatt pkt. 2.1.

Betalbar skatt beregnes på grunnlag av skattepliktig resultat og er den skatten selskapet forventer at de skal betale neste regnskapsår. Endring utsatt skatt tar utgangspunkt i de midlertidige forskjellene, underskudd til fremføring og hvordan endringen har vært siden siste balansedag.

2.2.2.1 Midlertidige forskjeller

Midlertidige forskjeller oppstår av ulike vurderingsregler mellom finans- og skatteregnskapet. Forskjellene vil bli utlignet over tid, men fører til ulik behandling av kostnader og inntekter fra år til år. En typisk periodiseringsforskjell vil være avskrivninger, der det regnskapsmessig er lineær avskrivning, mens det skattemessig er saldoavskrivning med proSENTSATS etter skatteloven § 14-43. Ved lineær avskrivning vil anleggsmiddelet avskrives med et fast beløp hvert år, i motsetning til saldoavskrivning der avskrivningsbeløpet utgjør en prosentandel av gjenværende balanseført verdi. Tilsvarende periodiseringsforskjeller oppstår ved nedskrivning av varelager, avsetning for kundefordringer, og lignende.

Forskjellene mellom avskrivningsmetodene skattemessig og regnskapsmessig er illustrert i Figur 1. Ved saldoavskrivning vil årlig avskrivning være høyere de første årene, men avtar gradvis etter hvert som avskrivningsgrunlaget blir redusert. Regnskapsmessig vil avskrivningene bli foretatt med like store beløp hvert år. Det fører til at de over tid utligner hverandre.

Figur 1: Grafisk oversikt over midlertidige forskjeller knyttet til avskrivning

Andre midlertidige forskjeller er eksempelvis der en transaksjon mellom 2 selskaper føres etter regnskapsmessig transaksjonsprinsipp, samtidig som det skattemessig føres etter kontinuitetsmetoden. De forskjellige vurderingsreglene fører til at regnskapsmessig verdi vil være lik verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet, mens det skattemessig blir videreført balanseført verdi. Dersom verdien på vederlaget er 10 mNOK og balanseført verdi er 8 mNOK vil det oppstå midlertidige resultatforskjeller på 2 mNOK som blir reversert i senere perioder. (NRS(F) Resultatskatt, pkt. 2.8).

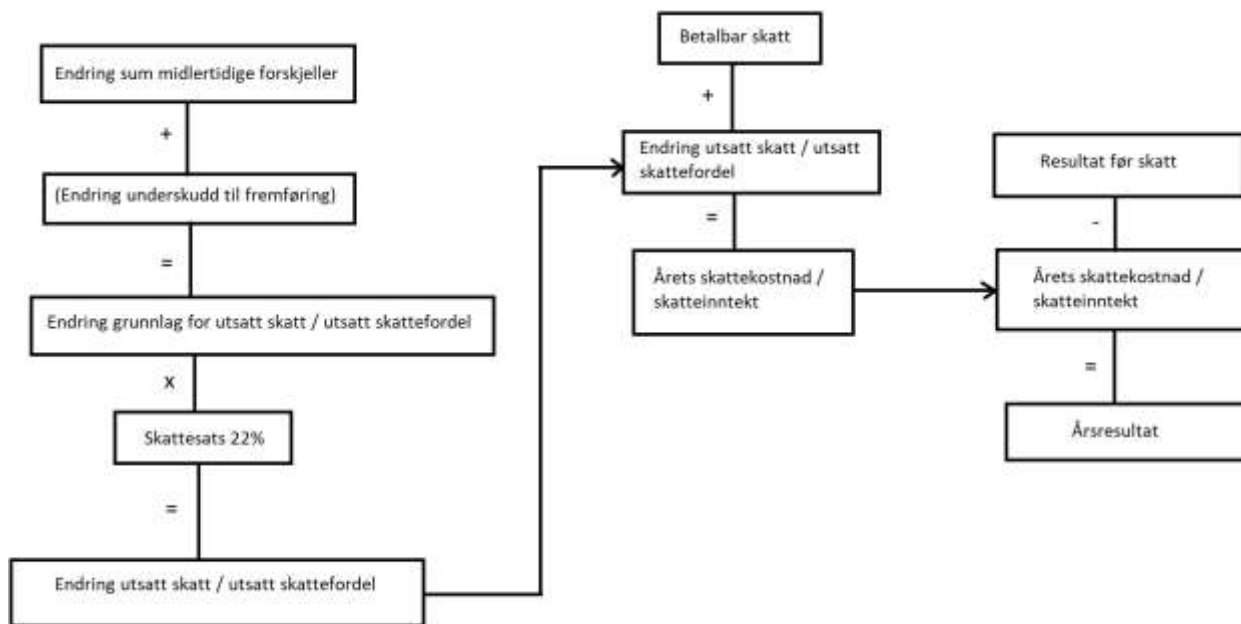
Det foreligger en skatteøkende midlertidig forskjell når de regnskapsmessige verdiene overstiger de skattemessige. Det kan gi opphav til en utsatt skatteforpliktelse. Dersom regnskapsmessig verdi er lavere enn de skattemessige foreligger det skattereduserende midlertidige forskjeller. Det kan da oppstå en utsatt skattefordel. (NRS(F) Resultatskatt, pkt.2.2).

2.2.2.2 Permanente forskjeller

I tillegg til midlertidige forskjeller kan det oppstå permanente forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Permanente forskjeller er forskjeller som ikke blir reversert over tid. Permanente forskjeller oppstår som følge av forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige inntekts- og kostnadsbegreper. Et eksempel på permanente forskjeller kan være fradragsberettigede kostnader, blant annet gaver og representasjon. Permanente forskjeller kan både redusere og øke alminnelig inntekt som er grunnlaget for utregningen av betalbar skatt. Permanente forskjeller påvirker ikke utsatt skatt.

2.2.3 Utsatt skatt-modellen

Til nå har vi presentert de ulike momentene som inngår i beregningen av skattekostnaden. I dette delkapittelet skal vi ved utsatt skatt-modellen se på hvordan finans- og skatteregnskapet er knyttet sammen gjennom regnskapsføring av utsatt skatteforpliktelse og utsatt skattefordel. Under følger et eksempel (figur 2) som viser operasjonaliseringen av utsatt skatt-modellen.

Figur 2 Oversikt over sammenheng mellom beregning av utsatt skatt og regnskapsmessig årsresultat

2.2.3.1 Utligningsmetoden

Ved utligningsmetoden vil skattereduserende midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring motregnes mot de skatteøkende midlertidige forskjellene. Utligningsmetoden fremkommer av NRS (F) Resultatskatt pkt. 2.3. "Formålet med metoden er å sikre at selskapene bare balansefører utsatte skattefordeler som det er grunn til å tro er reelle. I enkelte situasjoner kan det da være nødvendig å foreta begrensninger i adgangen til å motregne skattereduserende midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring (det vil si utsatte skattefordeler) mot skatteøkende midlertidige forskjeller (det vil si utsatte skatteforpliktelser)" (Langli, 2016 s. 492).

Skattesubjektet vil etter utligning enten ha netto skatteøkende midlertidige forskjeller eller netto skattereduserende midlertidige forskjeller og mulig underskudd til fremføring bokført i balansen. Utligningsmetoden innebærer at utsatt skatteforpliktelse og utsatt skattefordel aldri vil oppstå i samme balanse.

2.2.4 Forutsetningen om skattemessig fremtidig inntjening

Balanseføring av utsatt skattefordel forutsetter at "foretaket må sannsynliggjøre en skattepliktig inntekt gjennom inntjening i fremtidige år eller gjennom realistisk skattetilpasning som gjør det mulig å utnytte fordelene." (NRS(F) Resultatskatt. Pkt. 2.4). Kriteriene for balanseføring av utsatt skattefordel er like etter NRS(F) Resultatskatt og den internasjonale standarden IAS 12, som vi kommer inn på i kap. 2.5. NRS(F) Resultatskatt viser til eksempler som kan indikere at utsatt

skattefordel ikke kan balanseføres og at utsatt skattefordel kan balanseføres. Indikatorene vil bli brukt i analysen, og våre vurderinger knyttet til disse kommer frem av oppgavens kapittel 5.2.

2.2.4.1 Følgende kan indikere utsatt skattefordel ikke kan føres i balansen

“Følgende kan være eksempler på forhold som kan indikere at tilstrekkelig fremtidig inntjening ikke kan oppnås:

- 1) Foretaket har en lang og konsistent historie med negativ inntjening.
- 2) Foretaket forventer tap i de nærmeste årene
- 3) Det foreligger usikre negative forhold for foretaket som ikke er avklart ved avleggelse av regnskapet, og som kan medføre negativ inntjening i fremtiden” (NRS (F) Resultatskatt pkt. 2.4).

2.2.4.2 Følgende kan indikere at utsatt skattefordel kan balanseføres

“Følgende er eksempler på forhold som på tross av negative forhold, kan indikere tilstrekkelig fremtidig skattepliktig inntekt gjennom inntjening:

- 1) Eksisterende kontrakter eller sikre ordreserver som basert på foreliggende priser og kostnadsstruktur vil generere skattepliktig inntekt
- 2) Foretaket har en lang og konsistent historie med positiv inntjening hvor et evt. Regnskapsmessig underskudd skyldes uvanlige, ikke regelmessige eller ekstraordinære poster, samtidig som det er grunn til å anta at selskapets rammebetingelser ikke vil endre seg innen overskuelig fremtid
- 3) Det foreligger vesentlige merverdier i eiendeler og forpliktelser som ved realisering er tilstrekkelig til å realisere skattefordelen” (NRS (F) Resultatskatt pkt. 2.4)

2.3 Skatteloven

Skatteloven(sktl) er en lov om skatt av formue og inntekt. Skatteloven gjelder blant annet for norske aksjeselskaper, som har plikt til å svare skatt etter sktl. § 2-2 (1). Ved beregning av årets skattepliktige inntekt tas det utgangspunkt i skattelovens bestemmelser. Som skattepliktig inntekt anses enhver fordel vunnet ved virksomhet jf. sktl. § 5-1 (1). Skatteloven regulerer blant annet

underskudd til fremføring, konsernbidrag og gjennomskjæring. Bestemmelsene vil vi forklare nærmere i dette kapittelet, ved å se på tilknytningen de har til utsatt skattefordel.

2.3.1 Underskudd til fremføring

Regler for underskudd til fremføring fremkommer av skatteloven. Underskudd oppstår når fradragberettigede kostnader er høyere enn de skattepliktige inntektene jf. sktl. § 6-3. Det gis etter sktl. § 14-6 (1) fradrag for underskudd som er nevnt av § 6-3 (1), som skattyter har hatt i forutgående år. Underskuddet i et tidligere år skal være fratrukket i sin helhet før det gis fradrag for underskudd i senere år. Når underskuddet fremføres vil det kunne utlignes mot senere års skattepliktige overskudd, og reduserer skattegrunnlaget.

2.3.2 Konsernbidrag som grunnlag for balanseføring av utsatt skattefordel

Konsernbidrag blir nevnt i NRS (F) Resultatskatt som en mulig indikator på at fremtidig skattepliktig inntjening kan oppnås, og mulig skattefordel kan realiseres. Forventet fremtidig konsernbidrag kan derfor trekkes inn i sannsynlighetsvurderingen av fremtidig skattepliktig inntekt (NRS(F) Resultatskatt pkt. 2.4.).

Et konsernbidrag er en overføring av inntekt fra et selskap til et annet i samme skattekonsern. Konsernbidrag gir adgang til å overføre bidrag mellom selskaper innen samme skattekonsern med skattemessig virkning (Schwencke, mfl., 2016, s. 1213). Det foreligger et skattekonsern når morselskapet eier mer enn ni tideler av aksjene i datterselskapet og har en tilsvarende andel av stemmene på generalforsamlingen etter sktl. §10-4 (1).

Skattemessig underskudd i et selskap kan ved konsernbidrag redusere skattemessig overskudd i et annet. Selskapet som gir konsernbidrag kan kreve fradrag for bidraget. For å kunne gi konsernbidrag må selskapet ha skattemessig overskudd, i tillegg til å sitte igjen med forsvarlig egenkapital og likviditet etter bidraget, jf. aksjeloven (asl) § 3-4, jf. asl. §§ 8-1 til 8-4. Konsernbidraget som den mottakende bedrift får, er skattepliktig inntekt. (NRS(V) Regnskapsføring av inntekt pkt. 7.10.2)

2.3.3 Gjennomskjæring

Endring i konsernstruktur, som muliggjør konsernbidrag, kan rammes av skatteloven og rettspraksis ved lovfestet og ulovfestet rett for skattemyndighetene til å foreta gjennomskjæring ved skattemotiverte transaksjoner. Gjennomskjæring kan uttrykkes ved at skattemyndighetene "skjærer

igjennom den rettslige formen og skattlegger på grunnlag av disposisjonens økonomiske realitet” (Zimmer, 2014 s. 52). Den lovfestede gjennomskjæringsregelen følger av sktl. § 14-90. Når et selskap “...får endret eierforhold som følge av slik omorganisering eller annen transaksjon, og det er sannsynlig at utnyttelse av den generelle skatteposisjonen er det overveiende motiv for transaksjonen, skal posisjonen

- a. falle bort dersom den representerer en skattefordel, eller
- b. Inntektsføres uten rett til avregning mot underskudd dersom den representerer en skatteforpliktelse”, jf. Sktl. § 14-90.”

Vi kan tenke oss at selskap A kun har utsatt skattefordel som en eiendel. Den utsatte skattefordelen er knyttet til underskudd til fremføring. Fremførbart underskudd realiseres gjennom fremtidig skattepliktig inntjening. Andre selskaper vil være interessert i denne eiendelen for å redusere sin egen skattekostnad og realisere skatteposisjonen. Dersom det hadde vært mulig å fritt omsette skattefordelen kunne den blitt realisert ved salg eller fusjon av selskap. Gjennomskjæring etter sktl. § 14-90 kommer da til anvendelse og skatteposisjonen faller bort. Ved konsernbidrag må utsatt skattefordel inngå i opprinnelig skattekonsern dersom selskapet skal kunne benytte seg av denne.

2.4 Virkning av utsatt skattefordel i balansen

Utsatt skattefordel kan føres i balansen, gitt at foretaket kan sannsynliggjøre en skattepliktig inntekt gjennom inntjening i fremtidige år eller gjennom realistisk skattetilpasning som gjør det mulig å utnytte fordelen (NRS (F) Resultatskatt). Eksempel 1 viser hvilken virkning balanseføring av utsatt skattefordel kan få. Utsatt skattefordel kan holdes utenfor balansen som følge av at foretaket ikke kan forsvare eiendelens fremtidige verdi, eller som følge av unntak som gjelder for små foretak forklart i oppgavens kapittel 2.2.1.

Eksempel 1

Vi forutsetter at selskapet gikk med 50 000 i underskudd år 20x1. Vi ser bort fra andre muligheter for utsatt skattefordel og avskrivning på driftsmidler i perioden. Det oppstår en mulig utsatt skattefordel på: $50\,000 * 0,22 = 11\,000$ kr som kan balanseføres.

	Balanse 1.1.X1		Balanseført utsatt skattefordel		Ikke balanseført utsatt skattefordel	
Omløpsmidler	kr	100 000	kr	50 000	kr	50 000
Imaterielle AM	kr	-	kr	11 000	kr	-
Anleggsmidler	kr	40 000	kr	40 000	kr	40 000
Sum eiendeler	kr	140 000	kr	101 000	kr	90 000
Annen EK	kr	40 000	kr	1 000	kr	10 000
Aksjekapital	kr	100 000	kr	100 000	kr	100 000
Gjeld	kr	-	kr	-	kr	-
Sum EK	kr	140 000	kr	101 000	kr	90 000
Resultat etter skatt			-kr	39 000	-kr	50 000

Vi ser av oppstillingen at dersom selskapet velger å balanseføre utsatt skattefordel vil det føre til at egenkapital og resultatet etter skatt øker med 11 000 kr.

2.5 IFRS

Det fremkommer at kriteriene for regnskapsføring av utsatt skattefordel knyttet til skattereduserende midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring som ikke er utlignet, er de samme etter NRS (F) Resultatskatt og IAS 12 Income Taxes (NRS(F) Resultatskatt pkt. 2.4). IAS 12 Income Taxes er en internasjonal standard utarbeidet av IASB (International Accounting Standard Boards) som angir regnskapsføring av utsatt skatt og skattefordel (IFRS, 2017). Vi ser på IAS 12 for mer utfyllende informasjon av som menes med "sannsynlig" skattepliktig fremtidig inntekt.

Etter IAS 12 pkt. 34 kan utsatt skattefordel balanseføres dersom det er sannsynlig at det foreligger et skattepliktig overskudd som medfører utnyttelse av fordelen (Myrbakken & Haakanes, 2018, s.503). "Sannsynlig" er ikke definert i IAS 12, men fremkommer av IAS 37 pkt. 15, som mer sannsynlig enn ikke (Myrbakken & Haakanes, 2018, s.712). Legger vi definisjonen "mer sannsynlig enn ikke" fra IAS 37 til grunn for "sannsynlig", kan det uttrykkes som "mer enn 50 %"

2.6 US GAAP

Ved undersøkelse av relevant forskning på utsatt skattefordel, har majoriteten av funnene kommet fra amerikanske artikler. Forskningsobjektene i artiklene består av selskaper som benytter U.S.GAAP (Generally Accepted Accounting Principles) og blir presentert i delkapittel 2.8. U.S.GAAP er en regnskapsstandard som brukes av selskaper børsnotert i USA (Finansleksikon, 2019). På bakgrunn av artiklene som baseres på U.S.GAAP ser vi nærmere på den amerikanske standarden.

Regnskapsmessig behandling av utsatt skattefordel fremkommer av U.S.GAAP FAS 109. Etter FAS 109 skal utsatt skattefordel balanseføres dersom det er “mer sannsynlig enn ikke”, altså en sannsynlighet for fremtidig skattepliktig inntjening på mer enn 50 % (FAS 109, pkt. 17, bokstav e). Ifølge Petterson fremkommer det av en sammenligning mellom U.S.GAAP og IAS at det usannsynlig vil oppstå forskjeller på vurdering mellom IFRS og US GAAP ved vurdering av balanseføring av utsatt skattefordel (Petterson, 2007).

Balanseføring av utsatt skattefordel i regnskaper ført etter U.S. GAAP følger ikke samme prosedyren som etter norsk regnskapslov. Der norske regler følger netto balanseføring av utsatt skattefordel, skal utsatt skattefordel etter U.S. GAAP balanseføres brutto etter ASC 740-10-30-5 e. Etter U.S.GAAP skal det føres en avsetning tilsvarende andelen av utsatt skattefordel som forventes å ikke realiseres basert på sannsynlighet som overstiger 50%. Denne avsetningen føres på egen konto med navn “valuation allowance”. (Deloitte, 2019)

EY har kommet med en uttalelse vedrørende FAS 109 hvor de viser til en etablert praksis der selskapene ikke balansefører utsatt skattefordel dersom de samlet har et akkumulert tap de siste tre avlagte regnskapsår. I FAS 109 pkt. 23 står det at utsatt skattefordel ikke skal balanseføres dersom de har hatt “cumulative losses in recent years”. FASB har uttrykt i “Basis for Conclusion” i FAS 109 appendix A paragraf 101 at de ikke ønsket 3-årsregelen, men bruk av “more likely than not”. (Petterson, 2007).

2.7 Revisors beretning

Alle selskapene i vårt utvalg er revisjonspliktige etter revisorloven (revl) § 2-1. Det følger av revl. § 5-1 at “Revisor skal vurdere om årsregnskapet er utarbeidet og fastsatt i samsvar med lov og forskrift, og om den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og forskrift” jf. revl, § 5-1.

Revisor skal revidere sentrale regnskapsestimater og vurdere om disse er rimelige etter ISA 540 pkt 6. Revisor skal blant annet revidere om balanseføring av utsatt skattefordel er i tråd med bestemmelsene i regnskapsloven og god regnskapskikk. Videre skal revisor gi en uttalelse i form av rapport –revisjonsberetning- som oppsummerer revisors arbeid. Revisjonsberetning skal etter

revisorloven § 5-6 bekrefte at revisjon er utført i samsvar med lov og forskrift og god revisjonsskikk, og inneholde en beskrivelse av hva revisjonen har omfattet.

Normalberetning:

Dersom revisor ikke har noen bemerkninger knyttet til selskapet vil han avlegge en normalberetning etter God revisorskikk pkt. 3.1.1

Modifisert konklusjon:

Revisors beretning skal inneholde en modifisert konklusjon dersom revisor danner seg en mening om regnskapet som avviker fra normalberetningen.

Etter God revisorskikk pkt. 3.1.2 kan modifisert konklusjon deles inn i fem punkter:

- Forbehold til årsregnskapet pga. feil, mangler eller uenighet.
- Forbehold til årsregnskapet pga. Manglende revisjonsbevis
- Forbehold til årsregnskapet og årsberetning
- Forbehold til registrering og dokumentasjon eller til årsberetningen
- Forbehold og presisering

Revisorsbemerkninger vil vi se nærmere på i analysen i kapittel 5.

2.8 Relevant forskning

Vi har valgt å undersøke om det finnes relevant forskning som kan være med å underbygge vår problemstilling. Det førte oss til amerikanske artikler der det har blitt forsket på hvordan balanseføring av utsatt skattefordel kan påvirke interessenter til selskapet.

Alexander S. Edwards har som resultat av sin forskning "Does the Deferred Tax Asset Valuation Allowance Signal Firm Creditworthiness" funnet en negativ sammenheng mellom reduksjon i balanseført netto utsatt skattefordel og kreditorer sin kredittvurdering. Edwards sine resultater kan indikere selskaper som allerede befinner seg i en presset økonomisk situasjon vil få dårligere vilkår fra kreditorene eller miste muligheten til å ta opp lån dersom selskapene velger å redusere skattefordelen.

En annen negativ effekt ved å unnlate balanseføring kommer frem i artikkelen "The Information Content of the Deferred Tax Valuation Allowance" (Kumar mfl. 2003). Det ble forsket på om de

signalene balanseføring eller unnlatt balanseføring av utsatt skattefordel sender til interessenter påvirket aksjekursene til selskapene. Dersom avsetning for forventet ikke-realiserbar utsatt skattefordel økes, vil dette potensielt ha en negativ effekt på aksjekursen og gi indikasjoner til markedet om hvor mye selskapet forventer i fremtidig skattepliktig inntjening. I vårt utvalg er det ingen børsnoterte selskaper. Forskningen kan likevel antyde at eiere og investorer vil være mindre tilbøyelig til å tilføre kapital i aksjeselskaper dersom utsatt skattefordel er redusert fordi det signaliserer at styrets forventninger om fremtidig skattepliktig inntekt har blitt svekket.

3. Økonomisk forskningsmetode

I dette kapittelet skal vi presentere den vitenskapelige metoden vi har valgt å benytte i denne oppgaven. En metode er en planmessig fremgangsmåte (Gripsrud, Olsson & Silkoset 2018, s. 15). For å besvare problemstillingen, er det viktig med en god metode. Det skiller i hovedsak mellom to former for metode; kvalitativ og kvantitativ. Hvilken metode som brukes avhenger av problemstillingen og formålet med forskningen.

Ved bruk av kvalitativ metode går man i dybden for å forstå respondentenes underliggende koblinger. Kvalitativ metode egner seg best når data skal "forstås" heller enn å "måles", og brukes til å fange det spesielle. Det er dataen som samles inn som kan karakteriseres som kvalitative. Mens kvantitativ data uttrykkes i tall og mengdeenheter, kan andre data betegnes som kvalitative. Kvalitative data blir brukt til analytisk beskrivelse og forståelse av sammenhenger. (Gripsrud mfl., 2018, s. 103-104).

Kvantitativ metode brukes når data kan uttrykkes i tall eller mengdeenheter. Det er ved store undersøkelser det brukes kvantitativ metode, der dataene kan samles i systematiske skjema og tabeller. Ved kvantitativ metode kan det finnes mønstre og trender i en gruppe basert på mange respondenter. Problemet med kvantitativ metode kan være forståelsen på hva, hvorfor og hvordan resultatet oppstår. (Gripsrud mfl., 2018, s. 104).

3.1 Valg av metode og forskningsdesign

Vår problemstilling er knyttet til skjønnsmessige vurderinger av ledelsen. For å forstå de skjønnsmessige vurderingene ønsker vi å bruke årsberetning og noter, som etter regnskapsloven skal gi utfyllende informasjon om årsregnskapet. Det er naturlig for oss å velge en kvalitativ metode, ettersom vi er avhengig av utfyllende informasjon i beretningen og notene for kunne forstå styrets vurderinger ved balanseføring av utsatt skattefordel. Med kvalitativ metode vil vi forsøke å redegjøre om beste estimat er lagt til grunn ved balanseføring av utsatt skattefordel.

3.1.1 Forskningsdesign

“Forskningsdesignet er en overordnet plan for over hvordan man skal gå frem for å løse prosjektet, med detaljerte planer for operasjonaliseringen” (Sander, 2017). Det finnes tre forskjellige typer for forskningsmessig; Eksplorerende design, kausalt design og deskriptivt design (Gripsrud mfl., s 47).

Eksplorerende design brukes når beslutningstaker vet lite om saksområdet og har på forhånd en uklar oppfatning av hvilke sammenhenger som kan tenkes å eksistere. Hovedformålet med en undersøkelse vil være å utforske et tema nærmere. (Gripsrud mfl., 2018, s.47)

Kausalt design brukes når årsakssammenhenger (kausaltitet) skal avdekkes. For å finne årsakssammenhengen blir det gjennomført eksperimenter, der uavhengige variabler blir manipulert for å se om de har noen form for effekt på en avhengig variabel. (Gripsrud mfl., 2018, s.54).

Deskriptivt design brukes når analytikeren har en grunnleggende forståelse av problemområdet. Formålet er å beskrive situasjonen på et bestemt område. Det kan være nivået på en variabel eller sammenheng mellom flere. (Gripsrud mfl., 2018, s.50).

Vi ønsker å se regnskapspraksis ved balanseføring av utsatt skattefordel. Ved å analysere selskapene over 3 år vil vi forsøke å avdekke sammenhengen mellom balanseføring av utsatt skattefordel og bruk av beste estimat. Vi har derfor valgt deskriptivt design for vår oppgave.

3.2 Validitet og reliabilitet

Avgjørende for kvaliteten til kvantitative undersøkelser er validitet og reliabilitet. Validitet handler om i hvilken grad resultatet fra et forsøk eller en studie kan trekke gyldige slutningen til formålet som skal undersøkes. En nødvendighet for gyldige slutninger er reliabilitet (Dahlum, 2018).

Reliabilitet, også kjent som pålitelighet, handler om konsistens eller stabilitet i målinger (Svartdal, 2018).

Vi har i hovedsak basert analysen vår på informasjon knyttet til regnskapet hentet fra Brønnøysundregistrene og Proff Forvalt, som leverer sekundærdata. Årsrapportene gir ikke alltid nok informasjon til å kunne vurdere om beste estimat er lagt til grunn ved balanseføring av utsatt skattefordel. Det er dermed ikke garantert at selskapets ledelse gir ut informasjon som er gyldig for

vår analyse. I analysen har vi derfor tolket dataene gjennom en bestemt prosedyre for å oppnå høyst mulig grad av validitet.

Regnskapslovens hensikt er å sikre relevant og troverdig informasjon. Alle som har regnskapsplikt skal sende årsregnskap til Brønnøysundregistrene (Brønnøysundregistrene, 2019). Vi kan dermed anta at den informasjonen som fremkommer av årsregnskapet er den samme som ledelsen har lagt til grunn. Det kan imidlertid være vanskelig å vurdere om den informasjonen vi får fra ledelsen er reliabel. Vi forutsetter likevel at selskapene har opplyst om relevant informasjon etter regnskapsloven.

3.3 Utvalg

3.3.1 Beskrivelse av utvalg

For å komme frem til et utvalg av bedrifter vi kunne analysere, segmenterte vi bedrifter på Proff Forvalt sin nettside (Vedlegg A). Vårt første vilkår ved søket var at selskapene hadde gått konkurs. Videre rangerte vi selskapene etter høyeste sum driftsinntekter ved siste avlagte regnskap før konkurs. Grunnet oppgavens tidsbegrensninger valgte vi å avgrense oss til de 50 største aksjeselskapene som gikk konkurs mellom 2016 og 2018 (Vedlegg B). Deretter segmenterte vi selskapene inn i bransjer, der vi valgte å se nærmere på industri og varehandel uten reparasjon av motorvogn; dette utgjorde til sammen 18 selskaper. Det siste vilkåret var at selskapene skulle ha balanseført utsatt skattefordel i 1 av de siste 3 årene med avlagt regnskap før konkurs. Det ga oss et utvalg på 15 selskaper som vi la til grunn for vår analyse.

	Næringshovedområde	Kode	Hovedområde	Antall bedrifter i hovedområdet
1	C	10-33	Industri	9
2	E	36-39	Vannforsyning, avløps- og renovasjonsvirksomhet	1
3	F	41-43	Bygge- og anleggsvirksomhet	17
4	G	45	Handel med og reparasjon av motorvogn	4
4	G	46-47	Varehandel, uten reparasjon av motorvogn	9
5	H	49-53	Transport og lagring	5
6	M	69-75	Faglig, vitenskapelig og teknisk tjenesteyting	1
7	N	77-82	Forretningsmessig tjenesteyting	4
			Sum	50

Figur 3 Tabelloversikt over bransjeinndeling

3.3.2 Begrunnelse for utvalg

Vi antok at selskaper som går konkurs på et tidspunkt ville få dårlige fremtidsutsikter hvor det kan slås tvil om selskapets evne til skattepliktig fremtidig inntjening. Da kan det stilles spørsmål til hvorvidt en utsatt skattefordel burde blitt balanseført. Konkursrammede selskaper er derfor et interessant utvalg knyttet til vurdering av beste estimat. Videre rangerte vi selskapene etter driftsinntekt for å i størst mulig grad unngå små selskaper. Vi ønsket å unngå små selskaper siden de ikke har plikt til å balanseføre utsatt skattefordel eller utarbeide årsberetning, noe som kan gi mindre informasjonsgrunnlag. Ved segmenteringen var aksjeselskap den organisasjonsformen som var mest representert. Vi valgte derfor å utelukke andre organisasjonsformer for å få likhetstrekk i selskapene. Videre valgte vi bedrifter som gikk konkurs fra 2016 til 2018 for at selskapene i utvalget skulle ha høyest mulig omsetning, og samtidig være tidsaktuelle.

Videre segmenterte vi i bransjer for å kunne avdekke om det er forskjeller i regnskapspraksis ved balanseføring av utsatt skattefordel mellom bransjene i årene frem mot konkurs. Vi satt igjen med 7 bransjer, der 4 av bransjene hadde et utvalg på 3 eller færre selskap med balanseført utsatt skattefordel siste 3 år med avlagt regnskap. På grunn av lavt representasjonstall valgte vi å se vekk fra de 4 minste bransjene i utvalget. Vårt største utvalg var bygg- og anleggsvirksomhet med 17 bedrifter (Vedlegg C). Ved undersøkelse av selskapene i bygg- og anleggsbransjen oppdaget vi at 8 av 17 bedrifter hadde overskudd i siste året med avlagt regnskap før konkurs. I 7 av 17 tilfeller hadde selskapene underskudd i siste året, og i kun 2 av 17 tilfeller hadde bedriftene mer enn 1 år med underskudd. Vi antok derfor at selskapene i denne bransjen i stor grad gikk konkurs på grunn av enkeltstående hendelser. De vil dermed være vanskelig å vurdere opp mot balanseføring av utsatt skattefordel. Vi valgte derfor å se vekk fra denne bransjen. Da stod vi igjen med 2 bransjer; varehandel og industri. I varehandelen skiller motorvogn seg vesentlig ut fra resten av bransjen, som driver butikk- eller grossistvirksomhet. Vi valgte derfor å se bort ifra motorvogn.

3.4 Svakheter ved oppgaven

Ved utarbeidelse av denne oppgaven, har vi basert analysen på selskapenes årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning. Hva selskapene skal rapportere kommer frem av regnskapsloven. Det er imidlertid ulikt informasjonsgrunnlag fra rapportene. I tilfellene der rapportene er uklare, har vi prøvd å tolke informasjonen på best mulig måte. Dette kan ha ført til misforståelser og feilaktige konklusjoner.

Å komme frem til hva som er beste estimat kan være en komplisert prosess. Ved avgjørelsen om utsatt skattefordel skal balanseføres, vil benyttelse av beste estimat kunne formes av skjønnsmessige vurderinger som ikke inngår i den lovfestede informasjonsplikten i regnskapet.

I motsetning til ledelsen har vi kunnskap om at selskapet gikk konkurs på et senere tidspunkt. Ledelsens vurderinger er ikke basert på at selskapene har gått konkurs. Vår egen vurdering av ledelsens uttalelser kan påvirkes av kunnskap om at selskapet gikk konkurs, fordi vi ikke klarer å settes oss inn i ledelsens situasjon på tidspunktet regnskapet ble avlagt.

I utvalget er det også varierende når selskapene har avlagt siste regnskap. Noen selskaper har avlagt siste regnskap året før konkurs, andre har avlagt siste regnskap to år før konkurs. Dersom selskapene hadde avgitt siste regnskap tettere opp mot konkurs, kunne det ført til andre konklusjoner fordi selskapets situasjon kan ha blitt endret.

Hvor stor sum utsatt skattefordel hvert selskap velger å balanseføre kan ha innvirkning på informasjonen finansregnskapet presenterer. Dersom utsatte skattefordel utgjør en marginal andel av selskapets eiendeler, kan styret og revisor basert på en vesentlighetsvurdering brukt begrenset tid på vurdering av utsatt skattefordel. Som følge av dette kan estimatene selskapene har lagt til grunn variere i kvalitet.

For å få minst mulig støy i analysen, og redusere asymmetrisk informasjon, kunne vi tatt kontakt med styret som har utarbeidet årsregnskapene, eller revisor som reviderte regnskapet. Det er likevel ikke sikkert selskapene ville gitt oss svar på det vi ønsker, siden informasjonen kan være konfidensiell eller knyttet til forhold de ikke vil offentliggjøre.

4. Presentasjon av datamaterialet

Som nevnt i kapittel 3.3 har vi valgt å ta utgangspunkt i 15 bedrifter knyttet til industri og varehandelen som har balanseført utsatt skattefordel i minst ett av de tre siste årene med avlagt regnskapene før konkurs. Datainnsamlingen foregikk ved å laste ned regnskaper fra Brønnøysundregistrene og regnskapstall fra Proff Forvalt.

Datainnsamlingen i vår oppgave er innsamling av sekundærdata. Sekundærdata er en effektiv metode for å hente informasjon om et smalt tema. Sekundærdata kjennetegnes ved at dataen er samlet inn av andre, med andre formål. Sekundærdata kan benyttes ved deskriptivt forskningsdesign, men dataene kan variere i hvor godt de besvarer undersøkelsesspørsmålene. Validiteten til sekundærdata vil være lavere enn primærdata, fordi dataene er samlet inn til et annet analyseformål (Gripsrud, 2018, s.68-69). Ved vår undersøkelse har vi mye sekundærdata tilgjengelig på internett, blant annet årsrapporter.

Ved å laste ned regnskaper fra Brønnøysundregistrene de siste tre år med avlagt regnskap har vi fått tilgang til selskapenes regnskapstall, årsberetning, noter og revisorberetningen. Vi har totalt samlet inn 45 årsregnskap fra Brønnøysundregistrene. Regnskapstall og næringskoder har vi hentet fra Proff Forvalt. Vi har i analysen brukt driftsresultat siste seks år med avlagt regnskap blant annet til å svare på om selskapet har hatt lang og konsistent historie med negativ inntjening. Næringskodene har vi brukt til å segmentere i bransjer. Fra Proff Forvalt har vi også sett på "roller og eiere" til å besvare om selskapene kan motta konsernbidrag.

I årsberetningene har vi fått styrets offentlige vurderinger knyttet til regnskapet, som inneholder tekst vi har analysert. Årsberetningene har gitt variabel informasjon knyttet til selskapets historie, fremtids- og markedsutsikter, forutsetning om fortsatt drift og usikre forhold. Årsberetningenes innhold fra selskapene er varierende, noe som har gitt ulikt datagrunnlag knyttet til besvaring av om beste estimat er lagt til grunn ved balanseføring av utsatt skattefordel.

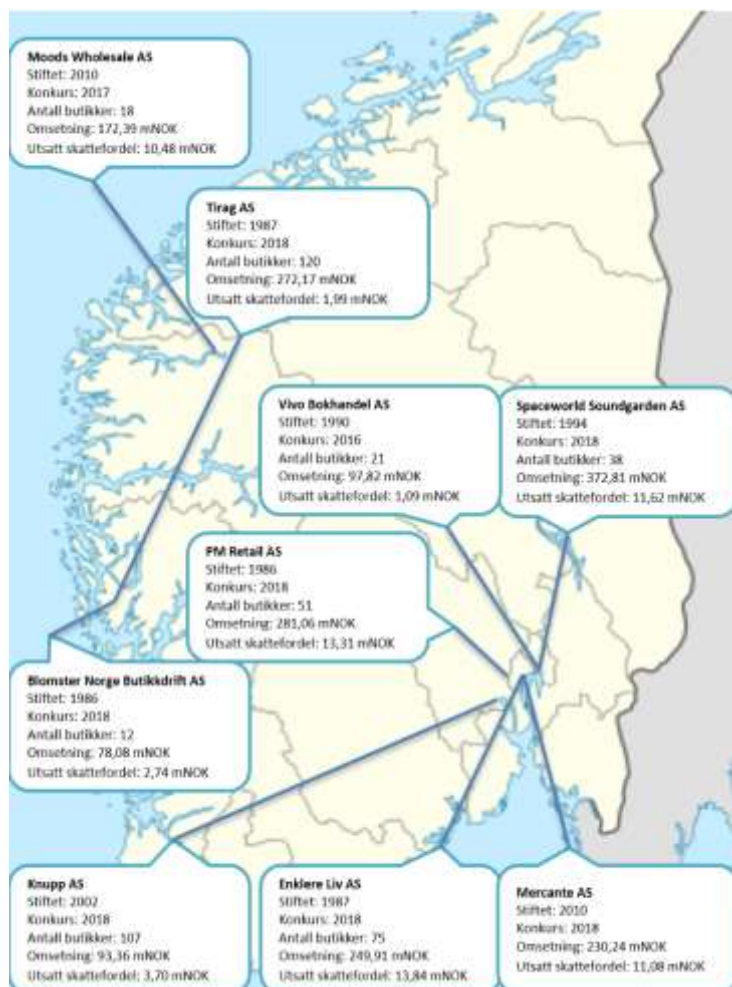
Noteopplysningene skal utdype årsregnskapet. Kravene til noteopplysninger følger av regnskapsloven kapittel 7 (regnskapsloven, 1998). Noteopplysninger i årsregnskapet har vi blant annet brukt til å se på utregning av skattepliktig resultat. Revisors beretning gir oss informasjon knyttet til selskapet, som er utarbeidet av eksterne revisorer. Revisor kan komme med bemerkninger

knyttet til regnskapet, som kan gi oss informasjon om hvordan selskapets stilling er ved avleggelse av regnskapet.

I figur 4 og 5 presenterer vi kort selskapenes størrelse representert ved driftsinntekt og balanseførte utsatt skattefordel i siste året med avleggelse av regnskap, når de ble stiftet, årstall for konkurs og hovedkontorets lokasjon. I tillegg inkluderer figuren for varehandel antall aktive butikker ved konkursdato.

Figur 4 Oversikt over selskaper i industribransjen

Figur 5 Oversikt over selskaper i varehandelbransjen

5. Resultat og analyse

5.1 Bakgrunn for analysen

Vi ønsket å se nærmere på den informasjonen som var tilgjengelig, for å prøve å avklare om beste estimat var lagt til grunn ved balanseføring av utsatt skattefordel. Dette ønsket vi å gjøre ved en kvalitativ analyse av informasjonen som er gitt i selskapets årsregnskap, årsberetning og revisors beretning.

Før vi begynte å vurdere indikatorene i NRS(F) Resultatskatt opp mot bedriftene i utvalget, ønsket vi å finne ut om noen hadde forsket på dette tidligere. Det førte oss til amerikansk forskning som nevnt i oppgavens kapittel 2.8. Forskingen antyder at interessentene for regnskapet reagerer negativt på reduksjon i netto balanseført utsatt skattefordel. Dette kan gi ledelsen incitamenter til å balanseføre mest mulig av utsatt skattefordel uten at det nødvendigvis er grunnlag for det. Likevel er det strenge krav etter regnskapsloven og standarder til balanseføring av utsatt skattefordel. Dette ga oss et delt bilde av hva vi kunne forvente før vi begynte på analysen.

5.2 Introduksjon til analyse

I vår analyse vil vi først presentere de ulike indikatorene i NRS(F) Resultatskatt og vår vurdering knyttet til indikatorene. Deretter vil vi gå inn i årsberetningen og årsregnskapet til de ulike selskapene de siste tre årene med avlagt regnskap før konkurs. Her vil vi ha fokus på siste år med avlagt regnskap og bruke utviklingen over perioden til å avdekke om beste estimat er lagt til grunn. Vi vil deretter konkludere for hvert selskap før vi til slutt vil komme med en bransjeoppsummering. Når begge bransjene er gjennomgått vil vi drøfte forskningsspørsmålene nevnt under.

Vi har valgt å bygge analysen rundt to forskningsspørsmål for å besvare vår problemstilling. Forskningsspørsmålene vil vi ta med oss i analysen av bransjen og drøfte i egne delkapitler mot slutten av kapittelet.

- **Forskningsspørsmål 1:** Kan eksterne regnskapsbrukere gjøre seg opp en mening om utsatt skattefordel burde vært balanseført basert på offentlig informasjon?
- **Forskningsspørsmål 2:** Er lang og konsistent historie med negativ inntjening en god indikator på at fremtidig skattepliktig inntekt kan oppnås?

Vi vil foreta en vurdering om beste estimat er lagt til grunn både for selskapene som har valgt å balanseføre utsatt skattefordel og dersom selskapene har valgt å unnlate balanseføring. I analysen vil vi også undersøke om selskapene har foretatt en avveining i balanseført utsatt skattefordel. En avveining er når selskapet beregner hvor mye de forventer å kunne realisere av den beregnede utsatte skattefordelen og balansefører kun denne delen. Vurderingen av om beste estimat er lagt til grunn vil vi basere på informasjonen som er gitt i selskapets årsrapporter de tre siste årene med avlagt regnskap og regnskapstall fra de siste seks årene.

5.2.1 Presentasjon av indikatorer:

Dersom selskapet ikke kan oppnå fremtidig skattepliktig inntekt vil ikke utsatt skattefordel kunne utnyttes. NRS (F) Resultatskatt gir eksempler på negative indikatorer som kan indikere at fremtidig skattepliktig inntekt ikke kan oppnås og positive indikatorer som kan indikere at fremtidig skattepliktig inntekt kan oppnås. Disse punktene er nevnt i teorikapittelet 2.2.4.1 og 2.2.4.2. I analysen vår har vi valgt å ta utgangspunkt i indikatorene for prøve å besvare vår problemstilling.

Lang og konsistent historisk inntjening:

I standarden NRS (F) Resultatskatt 2.4 nevnes lang og konsistent historie med positiv eller negativ inntjening som indikatorer på at fremtidig skattepliktig inntjening kan eller ikke kan oppnås. Vi har valgt å vurdere begge indikatorer under ett, siden begge baserer seg på selskapets historiske inntjening. Dersom selskapet har en lang og konsistent historie med positiv inntjening og underskuddet skyldes uvanlige forhold, samtidig som rammebetingelsene i foretaket ikke vil endre seg innen overskuelig fremtid, kan foretaket forsvare en balanseføring av utsatt skattefordel. Vi har sett på hvordan styret kommenterte årsaken til resultatet. Dersom årsaken til negativt resultat skyldtes uvanlige, ikke regelmessige eller ekstraordinære forhold, kan det være en indikator på at selskapet kan forvente fremtidig skattepliktig inntjening, gitt at ikke rammebetingelsene er endret.

Vi finner imidlertid ingen rettskilder eller praksis som underbygger hva som menes med "lang og konsistent". Vi har derfor lagt tre år til grunn i vår analyse.

Negative indikatorer:

Foretaket forventer tap de nærmeste årene

Årsberetningen skal inneholde opplysninger om fremtidsutsikter etter rskl. § 3-3a (3). Dersom styret har kommentert at de forventer tap de nærmeste årene vil det få negativt utslag for indikatoren. Dersom selskapene ikke kommenterer forventet tap, ser vi på styrets vurderinger av fremtidsutsiktene og hvordan de stemmer overens med den faktiske utvikling siste tre årene med

avlagt regnskap. I den grad selskapet har opplyst om forventet utvikling i nøkkeltall vil tallene bli presentert og vurdert opp mot faktisk utvikling. Dersom det foreligger store avvik mellom selskapets informasjon om fremtidsutsikter og den faktiske utviklingen vil informasjonen i liten grad være representativt for om skattepliktig fremtidig inntjening kan oppnås.

Usikre negative forhold på balansedagens slutt

Det skal etter regnskapsloven § 3-3a (2) opplyses om sentrale risikoer og usikkerhetsfaktorer den regnskapspliktige står overfor. Det kan for eksempel være tapskontrakter eller rettssaker, der den endelige kostnaden er usikker. Dersom usikre negative forhold er opplyst i årsberetningen vil vi vurdere forholdet opp mot mulig fremtidig skattepliktig inntjening. Normalt vil et slikt forhold slå negativt ut i analysen, men vurderes individuelt.

Positive indikatorer:

Eksisterende kontrakter og ordreserver

Det skal opplyses om igangværende langsiktige tilvirkningskontrakter i note etter rskl. § 7-9. Dersom selskapet har kommentert at det foreligger sikre kontrakter eller ordreserver som vil genere skattepliktig inntekt vil dette tas med i vurderingen som en positiv indikator. Sikre kontrakter og ordreserver blir kun nevnt dersom selskapet kommenterer dette.

Merverdier

Selskapet kan sannsynliggjøre fremtidig skattepliktig inntekt gjennom merverdier. Merverdier tas kun med i vurderingen dersom selskapet kommenter merverdier i årsregnskapet.

Konsernbidrag

Dersom selskapet inngår i et skattekonsern kan konsernbidrag benyttes til å sannsynliggjøre fremtidig skattepliktig inntjening. Vi har derfor sett på selskapenes konsernrelasjoner og vurdert om det er sannsynlig at selskapet kan motta konsernbidrag for å generere en fremtidig skattepliktig inntekt. Dersom selskapet har mulighet for å motta konsernbidrag kan det tale for at utsatt skattefordel kan balanseføres.

Tilleggsindikatorer:

Andre kommentarer

Om det skulle foreligge andre forhold som vi ikke har plassert under vurdering av øvrige indikatorer, vil vi kommentere forholdet særskilt.

Revisors beretning

Dersom selskapets revisor har utarbeidet en beretning som avviker fra standardisert normalberetning, og avviket er relevant for vår vurdering, vil revisors presisering kommenteres under gjeldende selskap.

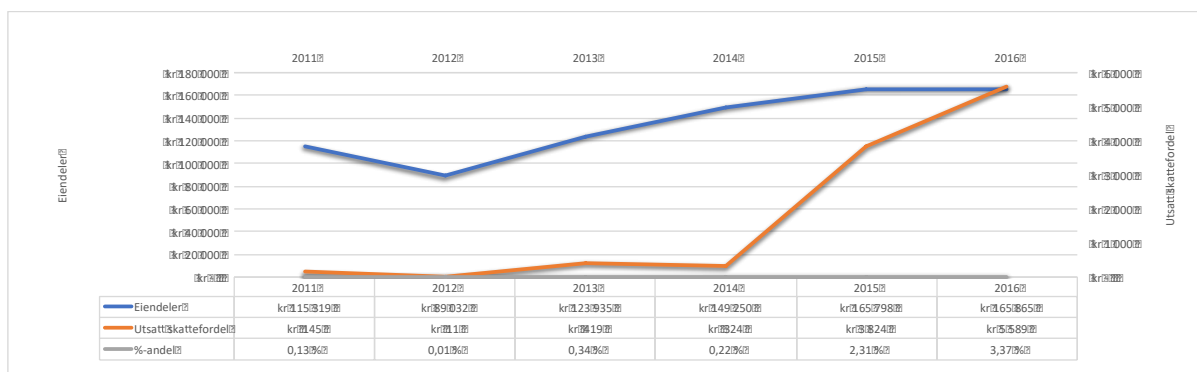
5.3 Industri og Varehandel

5.3.1 Bransje 1 – Industri

Vi vil nå presentere vår analyse av alle selskapene i industrinæringen. Selskapene vil først bli gjennomgått hver for seg, før vi vil gi en bransjeoppsummering på slutten av delkapittelet. Selskapene er presentert i rekkefølge med høyest til lavest omsetning.

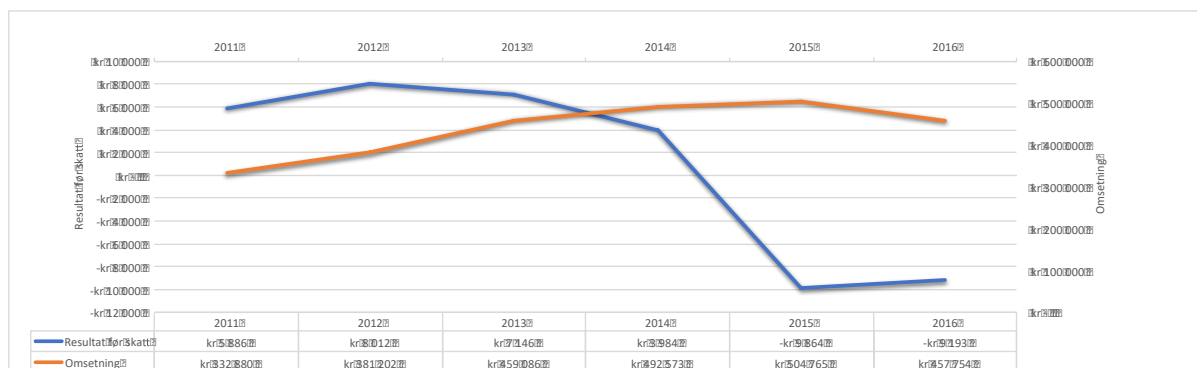
Smartpanel AS

Smartpanel holdt til i Fredrikstad og har importert og distribuert byggevareprodukter under forskjellige merkenavn. Selskapet meldte konkurs 09.06.2018, og avga sitt siste regnskap i 2016. Selskapet har hvert år i perioden 2011 til 2016 aktivert utsatt skattefordel.

Figur 6 Eiendeler og utsatt skattefordel i Smartpanel AS 2011-2016 (tall i 1.000 NOK)

Lang og konsistent historisk inntjening

Figur 7 Resultat før skatt og omsetning i Smartpanel AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Selskapet har hatt en negativ utvikling i resultat før skatt siden 2012 og har gått med underskudd i 2015 og 2016. Omsetningen øker helt frem til 2015, før den blir redusert i 2016. Styret begrunner nedgang i omsetning 2016 med lavere volum til eksisterende kunder og noen færre kundeavtaler etter en forventning om høyere omsetning i 2015. Den negative resultatutviklingen de siste fem årene kan indikere en trend der sannsynligheten for å generere en skattepliktig inntekt i kommende år muligens er fallende. Styret skriver at underskuddene de to siste årene skyldes økte driftskostnader og færre kundeavtaler, det foreligger dermed ingen ekstraordinære forhold.

Foretaket forventer tap de nærmeste årene:

I 2014-2016 skriver styret at de forventer omsetningsøkning og bedre marginer i sin årsberetning på tross av den negative resultatutviklingen i perioden. Driftsmarginen for 2016 øker fra 2015 og stemmer derfor med forventningene, men driftsmarginen blir redusert fra 2014 til 2015. Basert på denne informasjonen kan dette trekke i retning av at selskapet forventet å redusere eventuelle tap i året etter 2016 og at den skattepliktige inntekten ville bli generert i fremtiden.

Usikre negative forhold på balansedagens slutt:

Smartpanel kommenter de tre siste årene med avlagt regnskap at de ikke er kjent med usikre negative forhold ved balansedagens slutt, utover det som er gjort rede for. Det fremkommer av note at selskapet har et usikkert forhold knyttet til tilbakebetaling av lån fra One Way Sport AS. Fordringen er på totalt 8 mNOK før den blir nedskrevet med 1,8 mNOK i 2015, og videre nedskrevet i 2016. Denne usikkerheten er tatt høyde for i årsregnskapet, men det kan likevel trekke i retning av at resterende sum av fordringen er usikker.

Konsernbidrag:

Smartpanel inngår i et skattekonsern og har muligheter til å motta konsernbidrag. Selskapet eies 100% av RBI Group AS. Noteopplysningene til Smartpanel informerer om et skattekonsern bestående av fem datterselskap hvor Smart Board Productions er det eneste norske selskapet. Smartpanel avgir konsernbidrag i 2014, og mottar konsernbidrag i 2015 og 2016. Konsernbidrag er benyttet til å øke skattepliktig resultat fra - 15,8 mNOK til -12,6 mNOK i 2015 og fra -6,2 mNOK til - 5,5 mNOK i 2016. Samlet årsresultat for datterselskap i skattekonsernet er i 2015 på 5,5 mNOK. De samme datterselskapene har i 2016 et samlet årsresultat på 0,9 mNOK. Det kan indikere at realisasjon av utsatt skattefordel gjennom konsernbidrag er svekket i 2016.

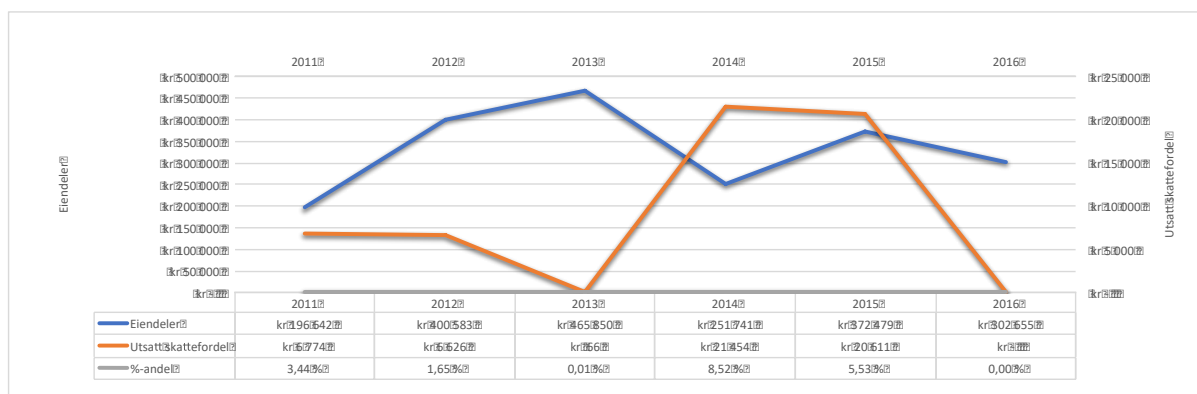
Ingen informasjon av betydning for vår vurdering knytte til indikatorer: Langsiktige kontrakter og ordreserver, merverdier og revisors beretning.

Konklusjon:

Foretaket har ikke hatt en lang historie med konsistent negativ inntjening og viser til en liten resultatforbedring fra 2015. Styret forventer økt omsetning og driftsmargin i alle de tre siste årene med avlagt regnskap. Regnskapene fra 2014 og 2015 viser både positiv og negativ utvikling i driftsmargin, omsetning og resultat før skatt. Muligheten for at selskapet kan motta konsernbidrag er svekket i 2016. I 2016 utgjør den balanseførte utsatte skattefordelen 3,37% av selskapets totale eiendeler, noe som er svært marginalt. Begrensede utslag på indikatorene basert på tilgjengelig informasjon gjør det vanskelig å vurdere om beste estimat er lagt til grunn.

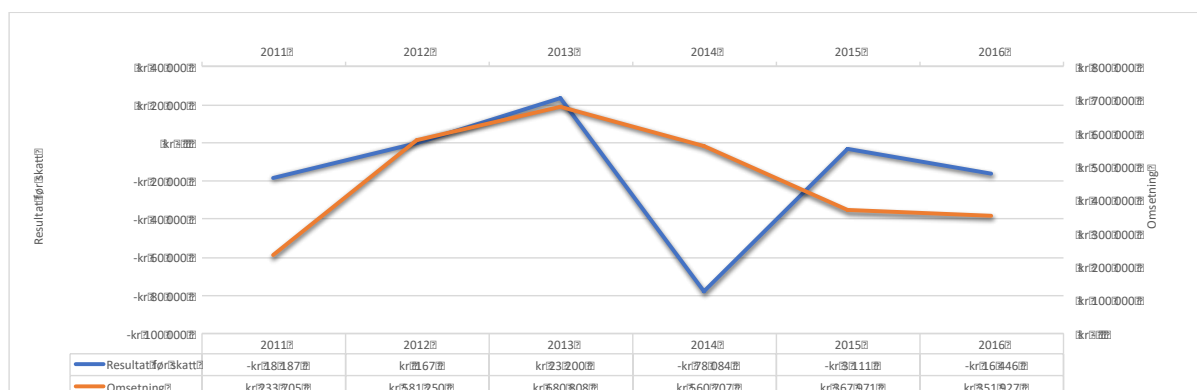
Simek AS

Simek var en bedrift som drev med nybygg innenfor skipsfartøy som holdt til i Flekkefjord. Selskapet meldte konkurs 06.06.2018, og avga sitt siste regnskap i 2016. Simek har balanseført utsatt skattefordel i perioden 2011-2015, før styret i år 2016 valgte å unnlate balanseføring grunnet manglende forventning om utnyttelse.

Figur 8 Eiendeler og utsatt skattefordel i Simek AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Lang og konsistent historisk inntjening

Figur 9 Resultat før skatt og omsetning i Simek AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Simek har et negativt resultat før skatt i 2016. I 2014 gikk selskapet på et stort tap da en kunde kansellerer en kontrakt like før levering. Resultatet før skatt blir bedret i 2015 før det igjen blir

redusert i 2016. Omsetningen har gradvis blitt redusert hvert år etter 2013, noe styret begrunner med redusert ordrevolum over tid, da markedet for skipsverft har vært fallende. Selskapet har hatt en lang og konsistent historie med negativ inntjening i 2016. Utslag på indikatoren og styrets uttalelser kan trekke i retning av at det ikke er sannsynlig at selskapet vil genere fremtidig skattepliktig inntekt.

Foretaket forventer tap de nærmeste årene:

Fra 2016 ble det besluttet å redusere selskapets aktivitet da selskapets finansielle stilling ble svekket. Styret kommenter derfor usikkerhet til omfanget av fremtidig aktivitet. Styrets forventninger fra 2014 og 2015 var også vært preget av usikkerhet, hvor de i 2014 mente at fremtiden ville bli utfordrende. I 2015 ble det gjennomført nedbemanning, og markedssituasjonen ble ansett som vanskelig og svært usikker. Det er dermed flere tegn til at selskapets fremtidsutsikter har vært usikre over en lengre periode. Det kan indikere at styret forventer tap i fremtiden under avleggelsen av årsregnskap i 2016.

Usikre negative forhold på balansedagens slutt:

I 2016 påpekes det at den finansielle stillingen er svekket, og har derfor engasjert eksterne finansielle rådgivere for innhenting av ny egenkapital. På tidspunktet for avleggelse av 2016 regnskapet, foreligger det ikke avklaring rundt ny egenkapital. Dersom det ikke hentes inn ny egenkapital, kan det indikere at forutsetning om fortsatt drift ikke er til stede. Usikkerhet knyttet til fortsatt drift kan indikere at balanseføring av utsatt skattefordel korrekt nedskrives i 2016.

Kontrakter og ordreserver som kan generere skattepliktig inntekt:

Skipsbygging er en prosjektindustri der betydelige verdier nedlegges i de enkelte prosjektene. Simek har mellom 2 og 3 kontrakter i ordre i perioden 2014 til 2016. Simek har fått et redusert ordrevolum som har ført til at de må gjennomføre kostnadsreduksjoner samt effektivitetsforbedringer. Selskapet har likevel våren 2016 inngått en kontrakt av Frysetråler for levering mars 2018. Den finansielle stillingen i 2016 medfører at Simek må redusere sin aktivitet etter levering av kontrakten. Dette tyder på at det eksisterer kontrakter med verdi, men som ikke alene kan skape nok skattepliktig inntekt i fremtiden.

Konsernbidrag:

Simek eies 100% av Iversen Holding AS. Simek har ikke mottatt konsernbidrag i løpet av perioden. Iversen Holding har et lavt skattepliktig resultat i 2014 og 2015 (16 965kr, 30 060kr, 28 884kr). Morselskapet går med betydelig underskudd på 28mNOK i 2016, men høye permanente forskjeller

gjør at selskapet får et positivt skattepliktig resultat. Det fremstår likevel som lite sannsynlig at Simek kan forvente fremtidig konsernbidrag til å utnytte den balanseførte utsatt skattefordelen.

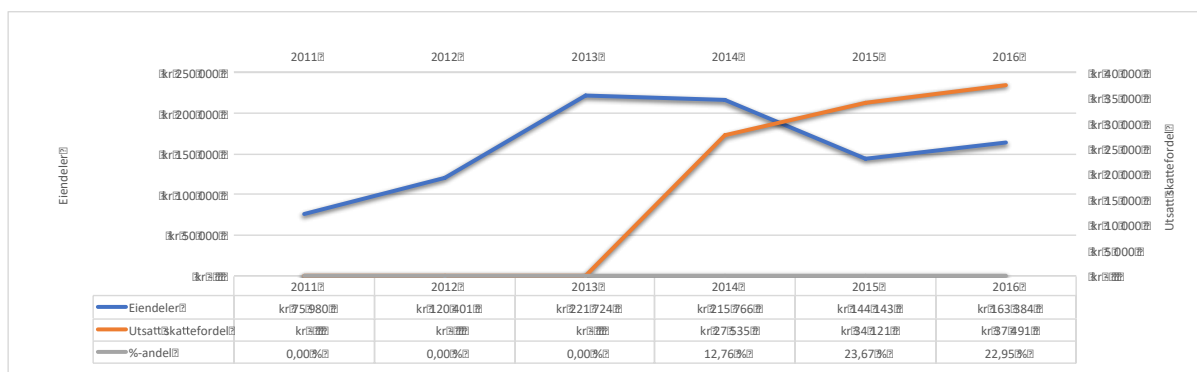
Ingen informasjon av betydning for vår vurdering knytte til: Merverdier og revisors beretning.

Konklusjon:

Foretaket viser til å ha en lang historie med konsistent negativ inntjening, og basert på informasjon i årsberetningene trekker det mot at den negative inntjeningen kan fortsette i 2017. Styrets forventninger har vært preget av usikkerhet og gir ikke inntrykk av at den nødvendige skattepliktige inntekten vil bli generert i nærmeste fremtid. I 2016 foreligger det også noe usikkerhet rundt fortsatt drift, og sannsynligheten for konsernbidrag fra morselskap virker lite sannsynlig. Vår vurdering er at det ikke foreligger indikasjoner på at beste estimat er brutt ved balanseføringen av utsatt skattefordel, basert på tilgjengelig informasjon.

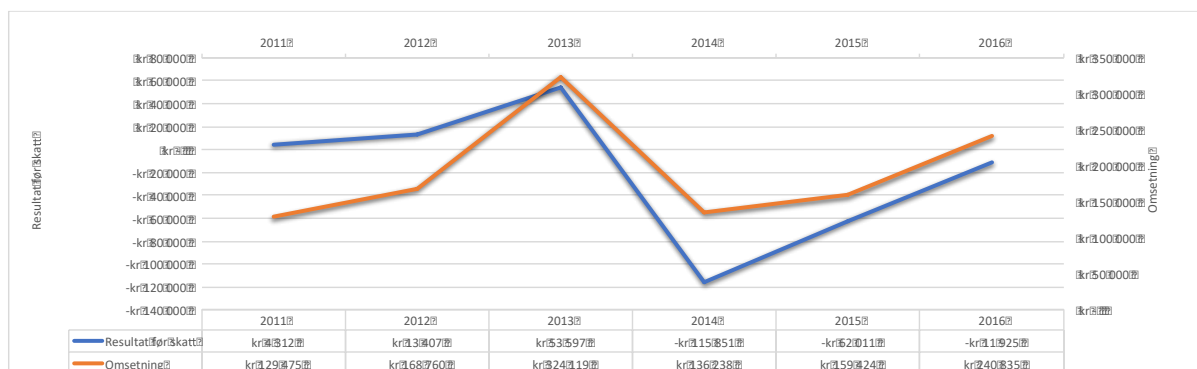
5.3.1.3 Halvorsen Offshore AS

Halvorsen Offshore var en teknologiutviklingsbedrift som leverte industrielle prosess- og energisystemer. Selskapet meldte konkurs 01.03.2018 med siste avgitte regnskap i 2016. Halvorsen Offshore balanseførte utsatt skattefordel i både 2014, 2015 og 2016.

Figur 10 Eiendeler og utsatt skattefordel i Halvorsen Offshore AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Lang og konsistent historisk inntjening

Figur 11 Resultat før skatt og omsetning i Halvorsen Offshore AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Selskapet har hatt negativ inntjening i perioden fra 2014-2016. Både omsetning og resultat blir drastisk redusert i 2014 før de igjen blir økt i 2015 og 2016. Det vises tegn til bedring av resultat i årene etter 2014, men ikke nok til å gå med overskudd. Selskapets utvikling vil i 2016 likevel vise en lang og konsistent historie med negativ inntjening, da dette er Halvorsen Offshore sitt tredje år på rad med negativt resultat før skatt. Selskapet begrunner deler av underskuddet i 2016 med avskrivning av goodwill. Dette vil være knyttet til selskapets daglige drift og er derfor ikke knyttet til uvanlige forhold. Selskapets historiske negative inntjening kan indikere at den skattepliktige inntjeningen ikke vil oppnås.

Foretaket forventer tap de nærmeste årene:

I årsberetningene for 2015 og 2016 kommenteres det under fremtidig utvikling at selskapet har tilpasset kostnadsnivået til markedssituasjonen gjennom en reduksjon i generelle kostnader og bedre effektivisering. I 2014 gis det svært lite informasjon om fremtidig utvikling og utsikter. Styret kommenterer dermed ikke direkte at selskapet forventer tap, men basert på selskapets utvikling vil det ikke være usannsynlig at styret regner med å gå med underskudd neste år.

Konsernbidrag:

Halvorsen Offshore var et av tre datterselskaper av Halvorsen Group AS. Morselskapet gikk konkurs 20.03.2018, etter flere år med underskudd. Halvorsen Offshore mottar konsernbidrag i 2016 på 1,15 mNOK. Konsernbidraget ble ytet av PH eiendom Kvinesdal AS. PH eiendom Kvinesdal har omsetning på 3,4 og 2,9 mNOK i 2015 og 2016. Skattepliktig inntekt er henholdsvis 1,4 og 1,15 mNOK. De to andre selskapene i konsernet har begge negativ skattepliktig inntekt i 2016. Det fremstår som lite sannsynlig at selskapet kunne forvente å motta konsernbidrag i fremtiden ved avlagt regnskap i 2016.

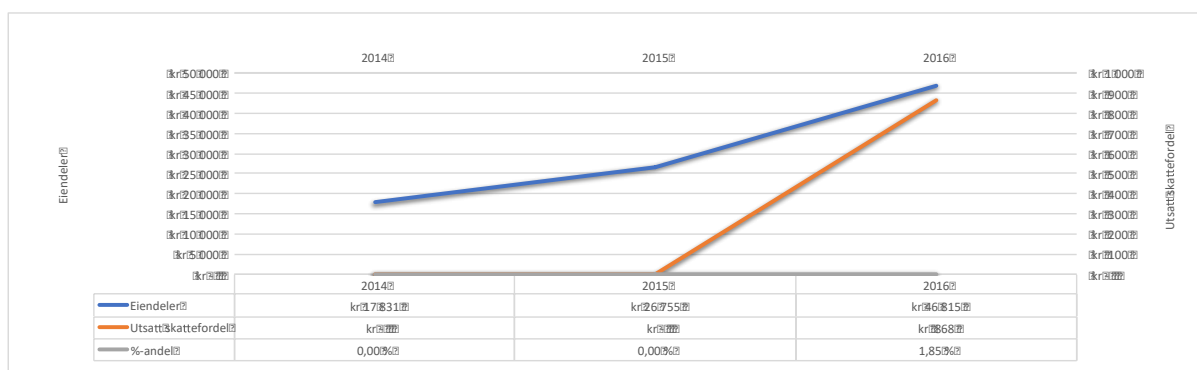
Ingen informasjon av betydning for vår vurdering knytte til indikatorer: Langsiktige kontrakter og ordreserver, merverdier og revisors beretning.

Konklusjon:

Halvorsen Offshore har en lang og konsistent historie med negativ inntjening over de siste 3 år med avlagte årsregnskap. Selskapet kommenterer ikke forventninger knyttet til tap i 2017 og resultatene viser tegn til bedring i 2015 og 2016. Selskapets negative resultat i 2016 skyldes ikke ekstraordinære forhold, og mulighet for betydelig konsernbidrag er lav. Utsatt skattefordel utgjør også en betydelig del av Halvorsen Offshore sine eiendeler på henholdsvis 12,76%, 23,67% og 22,95% i de siste tre avlagte årsregnskap som vist i figur 10. Vår vurdering er at det foreligger indikasjoner på at beste estimat er ikke er lagt til grunn ved balanseføringen av utsatt skattefordel, basert på tilgjengelig informasjon.

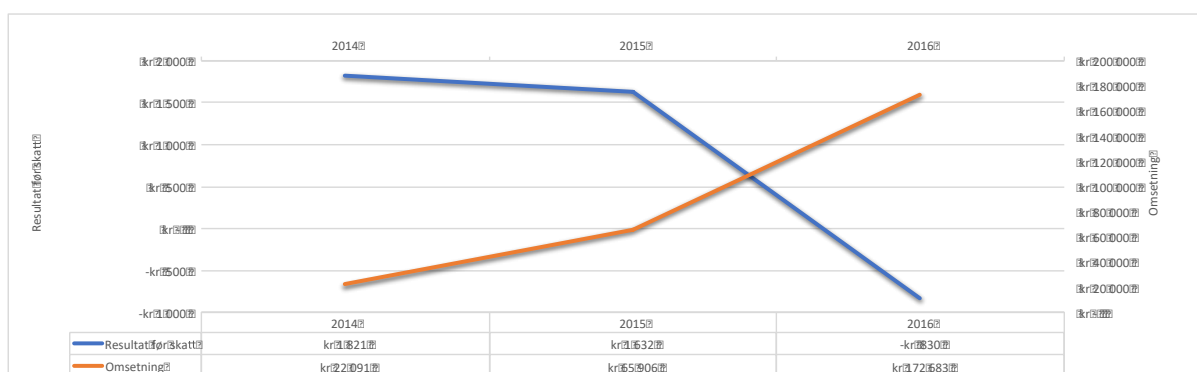
Herøy Fiskeindustri AS

Herøy Fiskeindustri er en bedrift som drev med slakting, bearbeiding og konservering av fisk og fiskevarer. Selskapet meldte konkurs 08.09.2018 og avga sitt siste regnskap i 2016. Det er kun tilgjengelige regnskap for 2014, 2015 og 2016 og selskapet har balanseført en utsatt skattefordel i 2016. Selskapet har i 2014-2016 ført regnskap etter GRS for små foretak.

Figur 12 Eiendeler og utsatt skattefordel i Herøy Fiskeindustri AS år 2014-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Lang og konsistent historisk inntjening

Figur 13 Resultat før skatt og omsetning i Herøy Fiskeindustri AS år 2014-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Selskapets første år med underskudd var i 2016. Det vil ikke være mulig å kommentere på hvordan de tre siste årene differerer fra tidligere år, da selskapet kun har vært i drift siden 2014. Omsetning og resultat før skatt har hatt en motstridende utvikling, der omsetning har økt år for år mens resultat før skatt har blitt redusert. Selskapet oppnår et positivt driftsresultat i 2016, der det negative resultatet før skatt oppstår som følge av en negativ netto finans. Selskapet har ikke en lang og konsistent historie med negativ inntjening i 2016, og indikerer dermed at skattepliktig inntekt kan genereres i fremtiden.

Foretaket forventer tap de nærmeste årene:

Herøy Fiskeindustri har samme standardsetning hvert år når det gjelder inntjening; "Det er ventet kontrollert vekst i omsetning og noe bedre resultat for 2015/16/17". Foretaket vurderer fremtidsutsiktene som gode, det foreligger lite informasjon som kan indikere at selskapet forventer tap.

Usikre negative forhold på balansedagens slutt:

I 2016 kommenterer styret negative forhold som ikke er avklart ved avleggelse av regnskapet. De har relativt stor sikret og usikret fordring mot Sunsea AS. Herøy Fiskeindustri leieproduserer varer hos Sunsea AS. Sunsea er ikke i drift ved utarbeidelse av årsberetning i 2016 på grunn av tvist med Mattilsynet. Det foreligger ikke pålegg på anlegget til Sunsea. Dette er negative forhold som kan indikere at det bør vises forsiktighet ved balanseføring av utsatt skattefordel.

Revisors beretning:

Revisor har kommet med presisering i 2016. Presiseringen informerer om at en fordring mot nærstående selskap med delvis sammenfallende eierinteresser er balanseført i selskapet og at selskapet fordringen mot er avhengig av positiv inntjening eller innskutt egenkapital i fremtiden for

at netto fordringer skal forsvare balanseførte verdier. Revisor presiserer også at den balanseførte utsatte skattefordelen er avhengig av positive skattemessige resultater i fremtiden. Det faktum at revisor presiserer balanseføringen kan være en indikasjon på at selskapet vurdering av utsatt skattefordel ikke har vært basert på beste estimat.

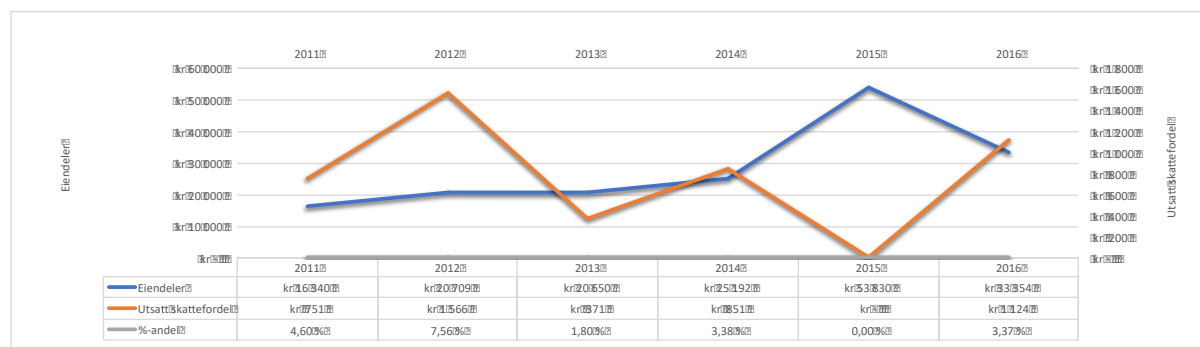
Ingen informasjon av betydning for vår vurdering knytte til indikatorer: Langsiktige kontrakter og ordreserver og merverdier.

Konklusjon:

Herøy Fiskeindustri er forholdsvis nystartet og har ikke en lang og konsistent negativ inntjening. Revisor har også presisert balanseføringen av utsatt skattefordel i 2016. Selskapet har et negativt resultat før skatt i 2016, og det er usikre forhold knyttet til Sunsea. Den utsatt skattefordelen utgjør i 2016 en marginal andel på 1,85% av selskapets sum balanseførte eiendeler. Begrensede utslag på indikatorene basert på tilgjengelig informasjon gjør det vanskelig å vurdere om beste estimat er lagt til grunn.

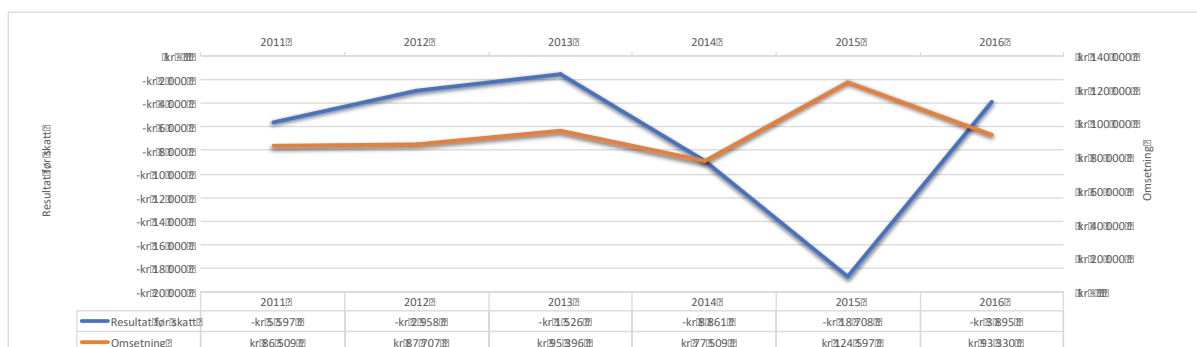
Stål og Fasade AS

Stål og Fasade er en bedrift som drev innenfor stål- og fasadearbeid. De meldte konkurs 15.11.2017, med siste avlagte regnskap i 2016. Stål og Fasade har balanseført utsatt skattefordel fra 2011 til 2016, med unntak av 2015, da de genererte utsatt skatt.

Figur 14 Eiendeler og utsatt skattefordel i Stål og Fasade AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Lang og konsistent historisk inntjening

Figur 15 Resultat før skatt og omsetning i Stål og Fasade AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Stål og Fasade har et negativt resultat før skatt alle år i perioden 2011-2016. Resultat for 2016 er likevel den første bedringen siden 2013. Omsetningen viser lite variasjon frem til 2015 da omsetning øker før den igjen blir redusert i 2016. Årsberetning informerer om at reduksjonen har en sammenheng med betydelig nedbemanning gjennomført for å spare kostnader, og en avvikling av en avdeling. Styret har kommentert at bransjen er preget av lave marginer. Selskapets historiske inntjening gir indikasjon på at fremtidig skattepliktig inntekt ikke kan oppnås, selv etter bedringen av resultat i 2016.

Foretaket forventer tap de nærmeste årene:

Foretaket skriver ikke direkte at de forventer tap. De nevner likevel at de har negativ EK de siste tre årene, at markedssituasjonen er utfordrende og i 2016 ble avdelingen i Haugesund lagt ned. De har også kuttet kostnadene de tre siste årene, uten å generere et positivt resultat før skatt. Foretaket forutsetter fortsatt drift fordi morselskap støtter selskapet finansielt.

Usikre negative forhold på balansedagens slutt:

Det er knyttet usikkerhet til en fordring i 2016 på 6,7 mNOK, som allerede er nedskrevet. Dette kan indikere til at det fortsatt er knyttet usikkerhet til verdien av fordringen, som kan bli videre nedskrevet i senere perioder.

Konsernbidrag:

Stål og Fasade inngår i et skattekonsern, og har mulighet for å motta konsernbidrag. Selskapet mottar konsernbidrag i 2014 og 2015. I 2015 får selskapet realisert hele sin balanseførte utsatt skattefordel ved konsernbidrag. Selskapet balansefører utsatt skattefordel i 2016, og begrunner det med fremtidig skattepliktig inntjening og mulighet for konsernbidrag. Det fremstår som sannsynlig at selskapet kan motta konsernbidrag i fremtiden.

Revisors beretning:

Revisor presiserer i 2016 selskapets tapte egenkapital og den betydelige usikkerheten knyttet til verdien av en kundefordring.

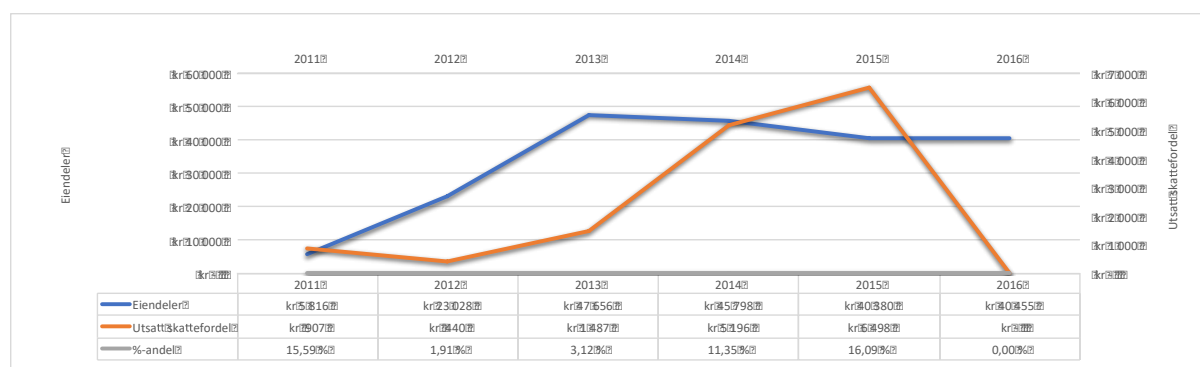
Ingen informasjon av betydning for vår vurdering knytte til indikatorer: Langsiktige kontrakter og ordreserver og merverdier

Konklusjon:

Selskapet har i 2016 en lang og konsistent historie med negativ inntjening. Det må presiseres at selskapet kan forvente konsernbidrag fra morselskap, noe som var nok til å realisere den utsatte skattefordelen i 2015. Styret legger også konsernbidrag til grunn i note for skatt året 2016. Den utsatte skattefordelen kan heller ikke sies å utgjøre en betydelig andel av selskapets eiendeler. Vår vurdering er at det ikke foreligger indikasjoner på at beste estimat er brutt ved balanseføringen av utsatt skattefordel, basert på tilgjengelig informasjon.

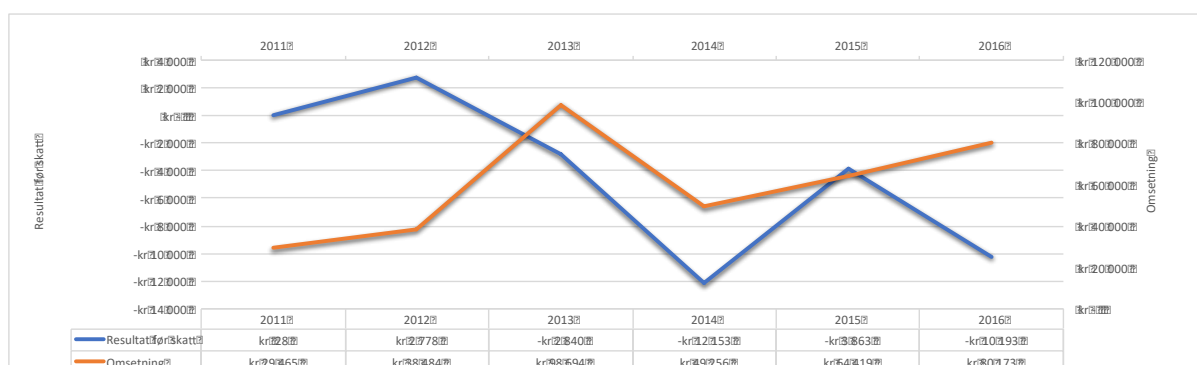
Sunsea AS

Sunsea er et selskap som var lokalisert i Moltustranda og drev foredling og salg av sjømatprodukter. Selskapet meldte konkurs 23.04.2018 og avla siste regnskap for året 2016. Styret har valgt å balanseføre utsatt skattefordel i årene 2011 til 2015, men unnlater å balanseføre fordelene i 2016. Selskapet har ført regnskap etter GRS for små foretak i årene 2014-2016.

Figur 16 Eiendeler og utsatt skattefordel i Sunsea AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Lang og konsistent historisk inntjening:

Figur 17 Resultat før skatt og omsetning i Sunsea AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Selskapet går med underskudd i årene 2013-2016. I årsberetning for 2016 skriver styret at resultatet er preget av engangseffekter og høye råvarekostnader som presser selskapets marginer.

Omsetningen blir redusert med en betydelig andel fra 2013 til 2014, men gradvis i 2015 og 2016.

Selskapets lange og konsistente historie med negativ inntjening og det faktum at den økte omsetningen i 2016 ikke har bedret resultatet, kan indikere at fremtidig skattepliktig inntekt ikke vil genereres.

Foretaket forventer tap de nærmeste årene:

I 2016 skriver styret at selskapets utvikling preges av presset likviditet, sterk konkurranse og lave marginer. Det forventes likevel positivt resultat i 2017, basert på fremlagte rapporter og prognoser. Ser vi tilbake på fremtidsutsiktene i 2015, er disse også positiv og styret forventet positive resultater i 2016. Det uttrykkes også usikkerhet om fortsatt drift, selv om styret forventer overskudd i 2017. Forventning om overskudd og usikkerhet knyttet til fortsatt drift gir motstridende signaler. Selskapet velger å unnlate balanseføring av utsatt skattefordel i 2016, dette kan indikere at de ikke forventer fremtidig skattepliktig inntjening.

Usikre negative forhold på balansedagens slutt:

Sunsea nevner i 2016 at det er usikkerhet knyttet til en tvistesak med Mattilsynet, der det er usikkert om forsikringsselskapet vil dekke selskapets kostnader i saken. De informerer også om at selskapets resultat pr 31.10.17 har blitt redusert til 0,1 mNOK som følge av tvisten. Påvirkningen på resultatet indikerer at selskapet bør utvise forsiktighet ved balanseføring av utsatt skattefordel.

Merverdier:

I 2016 informeres det om gjennomførte beregninger som viser vesentlige merverdier i selskapets

eiendeler. Dette kan være en faktor som kan begrunne eventuell balanseføring, da realisering av eiendelene kan skaffe selskapet positiv skattepliktig inntekt.

Revisors beretning:

Revisor presiserer i 2016 tapt egenkapital, presset likviditet og trenger refinansiering for å ha grunnlag for fortsatt drift. Dette kan trekke i retning av at selskapet sliter, og ikke bør balanseføre utsatt skattefordel i 2016.

Ingen informasjon av betydning for vår vurdering knytte til indikatorer: Langsiktige kontrakter og ordreserver.

Konklusjon:

Selskapet har hatt en lang og konsistent historie med negativ inntjening i 2016 og det råder usikkerhet om fremtiden, selv om prognoser viser til positive resultater i 2017. Resultatet i 2017 blir svekket av en tvist med Mattilsynet. Vår vurdering er at det ikke foreligger indikasjoner på at beste estimat er brutt ved unnlatt balanseføring av utsatt skattefordel, basert på tilgjengelig informasjon.

5.3.2 Bransjeoppsummering - Industri

I analysen av industrinæringen har vi undersøkt 6 selskaper over 3 år, noe som medfører 18 årsregnskaper. Alle selskapene har avlagt siste regnskap i 2016. Av selskapene som har hatt mulighet til å balanseføre utsatt skattefordel har alle selskapene valgt å balanseføre i 2014 og 2015. I 2016 var det 2 selskapersom unnlot å balanseføre utsatt skattefordel i tråd med forsiktighetsprinsippet. Det kan indikere at selskapene i bransjen er mer forsiktige ved balanseføring av utsatt skattefordel frem mot konkursåret. Likevel kan vi se at de 4 selskapene som har balanseført utsatt skattefordel i 2016, har økt skattefordelen sin fra 2015. Vi vil også påpeke at ingen av selskapene i bransjen har foretatt en avveining. Selskapene balansefører enten maksimalt beløp eller ingenting av utsatt skattefordel.

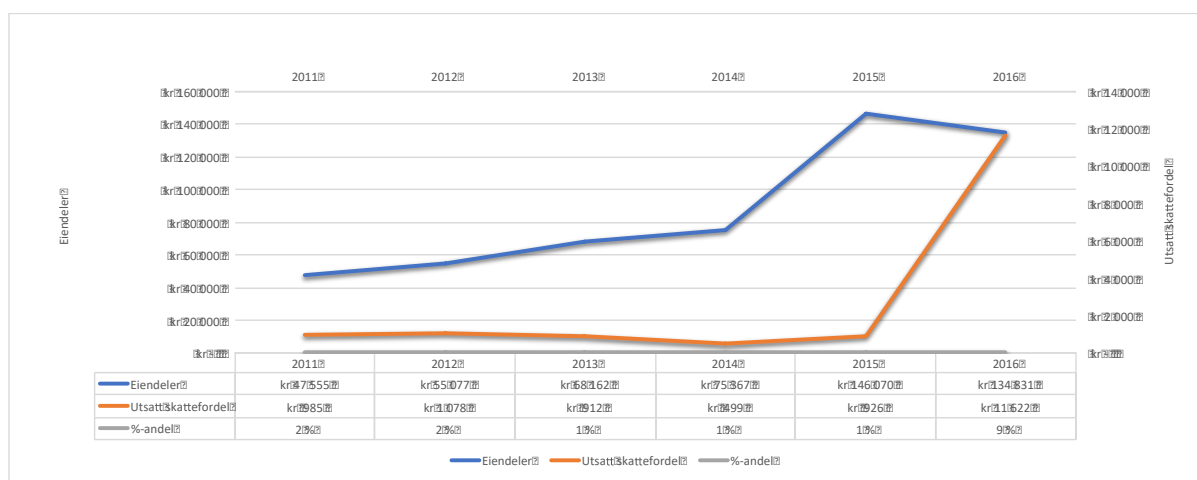
Våre vurderinger er at ett av selskapene i industri gir indikasjoner på at balanseføring av utsatt skattefordel bryter med beste estimat. To av selskapene er vanskelig for oss å vurdere, da indikatorene gir begrensede utslag. De tre siste selskapene mener vi har fulgt beste estimat i sin vurdering om å balanseføre eller unnlate å balanseføre utsatt skattefordel i sitt siste avlagte regnskap før konkurs. Analysen viser at flere selskaper i industribransjen legger beste estimat til grunn enn selskaper som ikke legger beste estimat til grunn.

5.3.3. Bransje 2 – Varehandel

Vi vil i dette delkapittelet kommentere selskapene i bransjen varehandelen. Det er 9 selskaper som blir presentert fra størst til minst omsetning, basert på selskapets siste avlagte regnskap.

Spaceworld Soundgarden AS

Spaceworld Soundgarden var en detaljvarehandelsvirksomhet med hovedkontor lokalisert i Oslo som solgte elektronikk med fokus på lyd og bilde. Selskapet meldte konkurs 14.06.2018 og siste tilgjengelige regnskap er for 2016. Spaceworld Soundgarden har balanseført en utsatt skattefordel i perioden 2011 til 2016. Spaceworld ble kjøpt opp av Soundgarden AS i med virkning fra 01.05.2015.

Figur 18 Eiendeler og utsatt skattefordel i Spaceworld Soundgarden AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Lang og konsistent historisk inntjening

Figur 19 Resultat før skatt og omsetning i Spaceworld Soundgarden AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Selskapet har et negativt resultat før skatt i 2016. Dersom vi ser på historisk inntjening har selskapet hatt negativt resultat i 2015 etter en betydelig økning i omsetning. Selskapet har positiv inntjening i perioden 2011 - 2014, dermed har de ingen lang og konsistent historie med negativ inntjening. I

årene før selskapet ble kjøpt opp av Soundgarden AS i 2015 gikk Spaceworld med overskudd i hvert år. Oppkjøpet kan ha påvirket selskapenes resultater.

Foretaket forventer tap de nærmeste årene:

I 2015 ender driftsresultat i 0, og styret kommenterer at det forventes en resultatnedgang i 2016, da de er i en omstillingsprosess, samt planer om å avvikle ulønnsomme butikker. Denne avviklingsprosessen blir igjen nevnt i årsberetning for 2016, selskapet har også gjennomført andre kostnadsbesparende tiltak. Det kommenteres også at selskapets budsjett for kommende år viser et lite overskudd, og at budsjettet er oppnådd ved regnskapets avleggelse.

Konsernbidrag:

Spaceworld Soundgarden inngår i et skattekonsern med to andre datterselskap. Morselskapet Skagen Invest & Consulting AS er gått konkurs 28.03.2019. Morselskapet har et fallende resultat før skatt de siste tre årene. Spaceworld har avgitt konsernbidrag i 2014, men ikke mottatt konsernbidrag i 2015 og 2016. Det fremstår som lite sannsynlig at selskapet kunne forvente fremtidig konsernbidrag ved avleggelsen av regnskapet for 2016.

Andre kommentarer:

Under noter i årsregnskap for 2015 blir det kommentert at tall fra år 2014 ikke vil være sammenlignbare med årets tall da Soundgarden AS kjøpte opp Spaceworld i 2015. Det faktum at selskapet har blitt kjøpt og restrukturert viser at det legges tro på virksomheten.

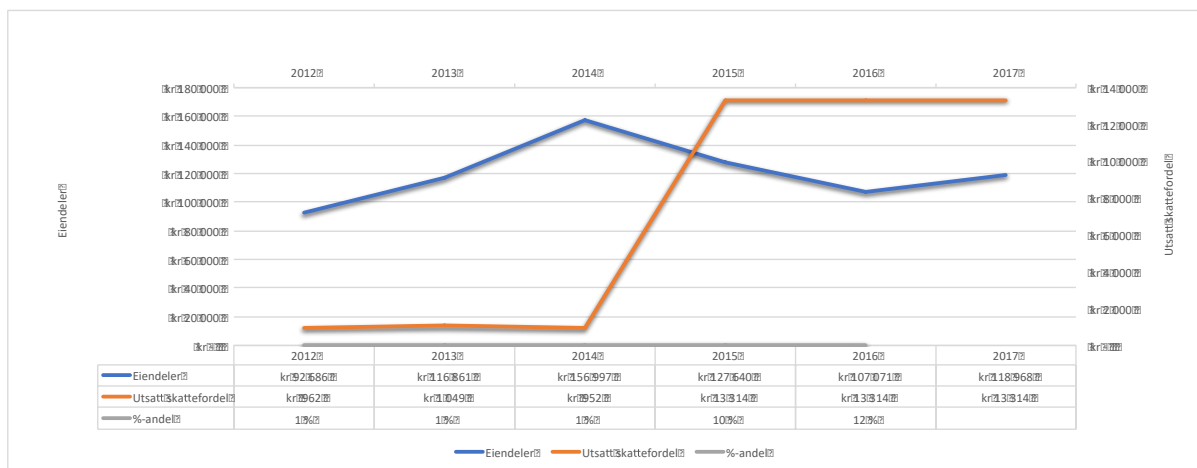
Ingen informasjon av betydning for vår vurdering knytte til indikatorer: Usikre negative forhold på balansedagens slutt, langsiktige kontrakter og ordreserver, merverdier og revisors beretning.

Konklusjon:

Selv om selskapets resultater i 2016 er drastisk redusert fra tidligere år, kan selskapet likevel ikke vise til en lang og konsistent historie med negativ inntjening. Det er mulig å se sammenhengen mellom den drastiske reduksjonen i resultat fra 2015 til 2016 med oppkjøpet og den økte omsetningen. Dersom 2015 og 2016 hadde vært lagt til grunn i vurderingen, har selskapet ingen positive resultater å vise til som kan indikere at sannsynligheten for en fremtidig skattepliktig inntekt er lav. Det er likevel tegn til at investorer har troen på virksomheten og at den vil forbedres, noe som kan være en av grunnene til at styret ikke forventer tap i årsberetning for 2016 og 2017. Sannsynlighet for konsernbidrag oppfattes som lav. Motstridende utslag på indikatorene basert på tilgjengelig informasjon gjør det vanskelig å vurdere om beste estimat er lagt til grunn.

PM Retail AS

PM Retail drev kleskjeden PM. Selskapet har hovedkontor i Hønefoss og driver totalt 59 butikker i Norge. Selskapet meldte konkurs 01.10.2018 med siste avlagte regnskap i år 2017. Styret har besluttet å aktivere en utsatt skattefordel hvert år i perioden 2012 til 2017, fordelene er balanseført med samme beløp i 2015 til 2017.

Figur 20 Eiendeler og utsatt skattefordel i PM Retail AS år 2012-2017 (Tall i 1.000 NOK)

Lang og konsistent historisk inntjening:

Figur 21 Resultat før skatt og omsetning i PM Retail AS år 2012-2017 (Tall i 1.000 NOK)

Selskapet går med underskudd i årene 2015-2017. Styret kommenterer i årsberetningen for 2015 at resultatendringen fra forrige år skyldtes for store innkjøp av varer høsten 2014, som skapte høyt varetrykk og likviditetsutfordringer i butikkene våren 2015. Selskapets varelager ble ledskrevet som følge av dette. I 2016 og 2017 klarer ikke selskapet å oppnå positive resultater etter reduksjoner i lønnskostnader og varekostnader. Selskapet viser i 2017 en lang og konsistent historie med negativ inntjening som trekke i retning av at skattepliktig inntekt ikke vil genereres i fremtiden.

Foretaket forventer tap de nærmeste årene:

I alle de siste tre avlagte årsregnskap beskrives selskapets fremtidige utvikling som konjunkturavhengig. Styrets uttalelser gir ikke direkte indikasjon på at de forventer tap. I 2015 blir det informert om tiltak som innføres for å bedre selskapets økonomiske situasjon. I 2017 uttaler styret at resultatene for første kvartal i 2018 er noe svakere enn budsjettet, men de opprettholder avkastningsmålsetting grunnet forventning om positiv utvikling og virkning av nye strategier. Styret avsluttet med å bemerke at det råder usikkerhet rundt strategien og om tiltakene er tilstrekkelige. Styret gir ingen informasjon som kan indikere at de forventer tap til tross for usikkerhet knyttet til fremtidig resultat.

Konsernbidrag:

PM Retail inngår i et skattekonsern med Polly2 Holding AS, der Polly2 Holding er morselskap som gikk konkurs 22.10.2018. Morselskapet har hatt negativt resultat før skatt de siste 3 årene, og det fremstår som lite sannsynlig at selskapet kunne forvente fremtidig konsernbidrag for å sikre skattepliktig inntekt ved avleggelsen av regnskapet for 2017.

Andre kommentarer:

I årsberetning for 2017 uttaler styret seg om selskapets image og at merkevaren er svekket gjennom de siste 5 til 7 årene. Selskapet skal oppdatere konseptet, oppgradere butikker og forbedre kleskolleksjoner. Det blir nevnt at disse endringene ikke vil få et resultatmessig utslag før i 2018. Selskapet har i 2016 og 2017 valgt å foreta en avveining av den balanseførte utsatte skattefordelen. Derfor har fordelen holdt seg på samme verdi de tre siste årene. Dette kan indikere at selskapet har beregnet at deler av den balanseførte utsatte skattefordelen ikke kan realiseres gjennom fremtidig skattepliktig inntjening.

Ingen informasjon av betydning for vår vurdering knytte til indikatorer: Usikre negative forhold på balansedagens slutt, langsiktige kontrakter og ordreserver, merverdier og revisors beretning.

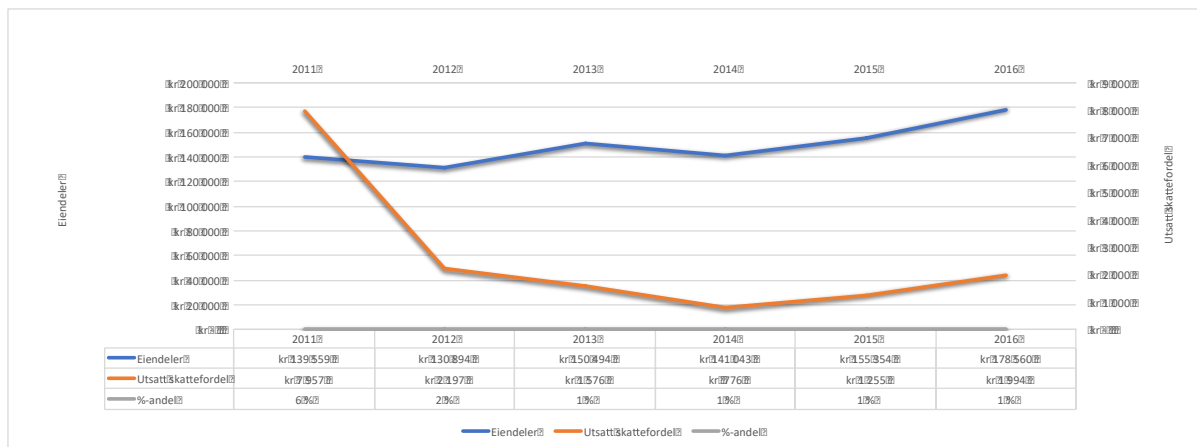
Konklusjon:

Selskapet har en lang og konsistent historie med negativ inntjening. Selskapet har ikke klart å oppnå positive resultater etter det store underskuddet i 2015. Selskapet har foretatt en avveining av utsatt skattefordel i 2015 og 2016, dette kan indikere at det er usikkerhet knyttet til fremtidig skattepliktig inntjening. Styret mener også at selskapets image og merkevare har blitt svekket. Vår vurdering er

at det foreligger indikasjoner på at beste estimat er brutt ved balanseføringen av utsatt skattefordel, basert på tilgjengelig informasjon.

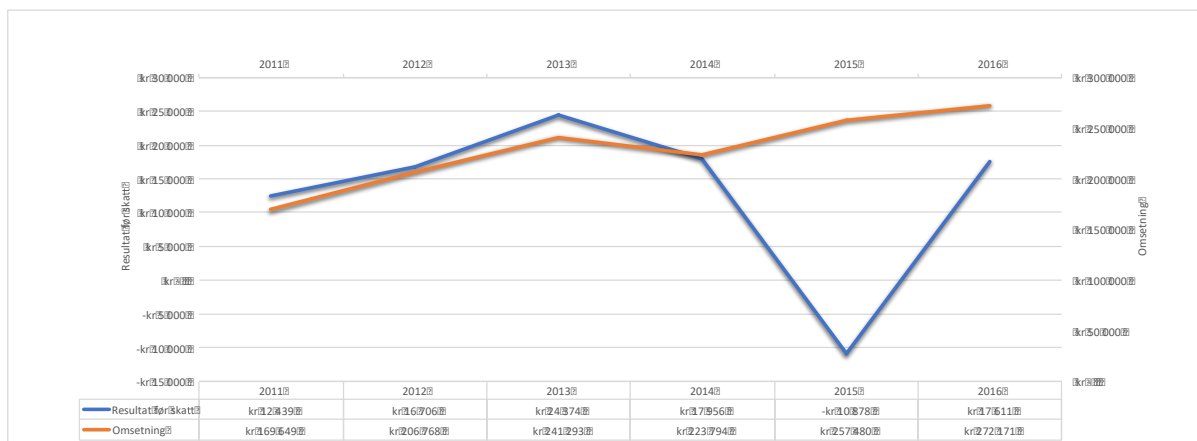
Tirag AS

Tirag drev engros virksomhet innenfor glass og steintøy. Selskapet eide og drev franchisekjedene TILBORDS og RAFENS. Selskapet hadde hovedkontor i Bergen og meldte konkurs 20.02.2018. Siste avlagte regnskap er for år 2016. Styret har besluttet å aktivere en utsatt skattefordel alle år i perioden 2011-2016.

Figur 22 Eiendeler og utsatt skattefordel i Tirag AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Lang og konsistent historisk inntjening:

Figur 23 Resultat før skatt og omsetning i Tirag AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Selskapet har i perioden 2011 til 2016 kun hatt et negativt resultat før skatt i 2015. I alle år har Tirag generert positive driftsresultater, hvor underskuddet i 2015 skyldtes en nedskrivning av investering i datterselskap på 29 mNOK. Resultatet i 2016 var også på høyde med resultat fra 2014 før underskuddet, noe som viser at selskapet klarte å ta seg opp fort. Selskapet har ikke hatt en lang og

konsistent historie med negativ inntjening i 2016 og det indikerer at fremtidig skattepliktig inntekt er sannsynlig.

Foretaket forventer tap de nærmeste årene:

I 2014-2016 forventer selskapet økt omsetning og økt inntjening. Selskapet presiserer at virksomheten er sesongbasert, noe som kan føre til stor likviditetsbelastning deler av året. Det er likevel ingenting som tyder på at selskapet forventer tap ved avleggelsen av regnskapet for 2016.

Konsernbidrag:

Tirag inngikk i et skattekonsern med Tirag Holding AS (Morselskap). Morselskapet gikk konkurs samtidig som Tirag. Dette kan indikere at selskapet ikke kunne forvente konsernbidrag ved avleggelsen av regnskapet for 2016.

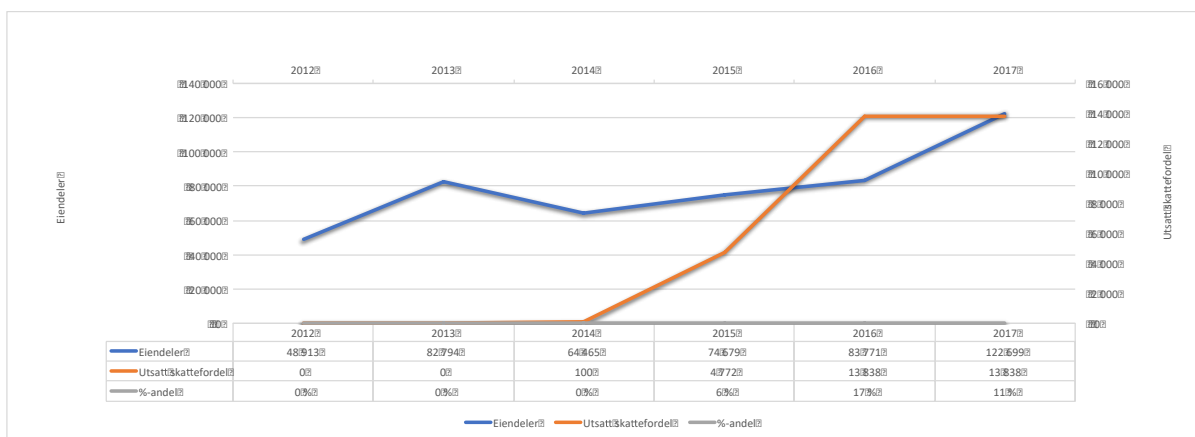
Ingen informasjon av betydning for vår vurdering knytte til indikatorer: Usikre forhold på balansedagens slutt, langsiktige kontrakter og ordreserver, merverdier og revisors beretning.

Konklusjon:

Selskapet har ikke hatt en lang og konsistent historie med negativ inntjening. Etter underskuddet i 2015 klarte selskapet å oppnå et overskudd i 2016. Styret forventer økt omsetning og inntjening i 2016. Styret kommenterer ingenting om det foreligger usikre negative forhold ved balansedagens slutt. Vår vurdering er at det ikke foreligger indikasjoner på at beste estimat er brutt ved balanseføringen av utsatt skattefordel, basert på tilgjengelig informasjon.

Enklere Liv AS

Enklere Liv var en handelsbedrift som hadde egneide butikker og opererte med franchising. Selskapet opplyser i årsberetningene at virksomhetens forretningsidé og strategi var smarte, unike og at hverdagen ble enklere av nyttige produkter. Selskapet hadde hovedkontor på Fornebu, med 64 egneide butikker og 2 franchise. Selskapet meldte konkurs 27.08.2018 med siste avlagte regnskap i 2017. Styret besluttet å balanseføre en utsatt skattefordel i årene 2014-2017, hvor samme beløp ble balanseført i 2016 og 2017.

Figur 24 Eiendeler og utsatt skattefordel i Enklere Liv AS år 2012-2017 (Tall i 1.000 NOK)

Lang og konsistent historisk inntjening:

Figur 25 Resultat før skatt og omsetning i Enklere Liv AS år 2012-2017 (Tall i 1.000)

Selskapet har et negativt resultat før skatt i årene 2015-2017. I perioden 2012-2014 har selskapet positive resultater før skatt. Styret kommenterer at deler av det negative driftsresultatet i 2015 skyldes beslutning om å restrukturere selskapet med formål å forbedre drift i kommende år. Selv uten påvirkningene på driftsresultatet dette medførte, bedrer ikke resultatene seg i 2016 og 2017, men det kan indikere at restruktureringen ikke ga forventede resultater. Det blir estimert at restruktureringen påvirker resultatet for 2015 med 3,3 mNOK i ekstra avsetninger. I 2016 reduserer selskapet omsetningen med 8,8% fra 2015, mens driftskostnadene kun blir redusert med 1,1%, som førte til et større underskudd. I 2017 har selskapet hatt en historie med lang og konsistent historisk negativ inntjening. Dette kan trekke i retning av at fremtidig skattepliktig inntjening ikke vil oppnås.

Foretaket forventer tap de nærmeste årene:

Styrets forventninger til kommende år blir i liten grad kommentert i årsberetningen. I 2016 og 2017 skrives det at selskapet forventer normale driftsår videre etter en større restrukturingsprosess. I 2017 går de fortsatt med betydelig underskudd, men det er likevel vanskelig å konkludere om styret bør forvente tap ved avleggelsen av regnskapet for 2017.

Usikre negative forhold på balansedagens slutt:

Styret påpeker hvert år at selskapet driver varehandel, som påvirkes av konjunkturer.

Konjunkturedgang vil kunne påvirke omsetning og resultat for gjeldende år, men styret er under oppfatning om at den etablerte nisjen selskapet opererer i ikke vil berøres på samme nivå som øvrig handel ved eventuell avkjøling av økonomien.

Konsernbidrag:

Enklere Liv AS er sammen med Mercante AS datterselskap av Enklere Liv Holding AS og selskapene inngår i et skattekonsern. Selskapene gikk konkurs samtidig, og morselskapet har hatt negativt resultat før skatt i alle de siste tre avlagte årsregnskap. Enklere liv AS har mottatt konsernbidrag fra mor i alle årene uten skattemessig effekt. Dette kan indikere at det er lite sannsynlig at selskapet kan motta konsernbidrag som kan sikre skattepliktig inntekt i fremtiden.

Andre kommentarer:

I 2017 velger selskaper å kun balanseføre deler av den mulige utsatte skattefordelen. Dette begrunner selskapet med at den summen som er balanseført er basert på konsernets forventninger og inntjeningsprognoser for de neste årene.

Ingen informasjon av betydning for vår vurdering knytte til indikatorer: Langsiktige kontrakter og ordreserver, merverdier og revisors beretning.**Konklusjon:**

Selskapet har i 2017 hatt en lang og konsistent historie med negativ inntjening. Selskapet kommenter ingenting om forventet tap. Selskapet velger å avveie balanseført utsatt skattefordel i 2017, dette kan trekke i retning av at det foreligger usikkerhet om skattepliktig fremtidig inntjening. Enklere Liv har vært gjennom en restruktureringsprosess som det normalt knyttes usikkerhet til. Den skattefordelen som blir balanseført utgjør også en vesentlig del av selskapets eiendeler (figur 24). Det kan trekke i retning av at selskapet burde utvist større grad av forsiktighet ved balanseføring av utsatt skattefordel i 2017. Vår vurdering er at det foreligger indikasjoner på at beste estimat er brutt ved balanseføringen av utsatt skattefordel, basert på tilgjengelig informasjon.

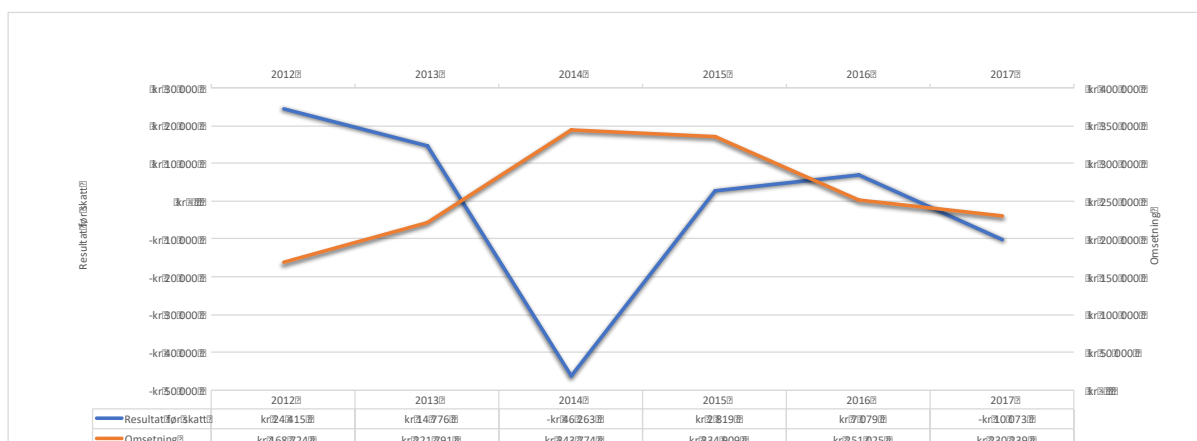
Mercante AS

Mercante holdt til i Asker og var en handelsbedrift som driver med grossistvirksomhet. Selskapet inngår i samme konsern som Enklere Liv AS. Selskapet meldte konkurs 27.08.2018, med siste avlagte regnskap i 2017. Styret besluttet å balanseføre utsatt skattefordel alle år i perioden 2012-2017.

Figur 26 Eiendeler og utsatt skattefordel i Mercante AS år 2012-2017 (Tall i 1.000 NOK)

Lang og konsistent historisk inntjening:

Figur 27 Resultat før skatt og omsetning i Mercante AS år 2012-2017 (Tall i 1.000 NOK)

Selskapet gikk med underskudd i 2017, og styret gir ingen konkret begrunnelse på hvorfor underskuddet oppstod. I 2015 og 2016 har Mercante positive resultater. I 2014 går selskapet med et betydelig underskudd. Hele dette underskuddet er knyttet til nedskrivning av varelageret. Selskapet har to år med underskudd i løpet av de siste seks årene men inntjeningen er fallende. Selskapet har ingen lang og konsistent historie med negativ inntjening, dette kan tale for at fremtidig skattepliktig inntekt kan oppnås.

Foretaket forventer tap de nærmeste årene:

Styret uttaler seg svært lite om fremtidsutsikter i årsberetningene for perioden. Hvert regnskap er satt opp under forutsetning om fortsatt drift.

Konsernbidrag:

Inngår i samme skattekonsern som Enklere Liv AS. Viser til drøftelse over, det fremstår som lite sannsynlig at selskapet kan motta konsernbidrag med skattemessig effekt i fremtiden.

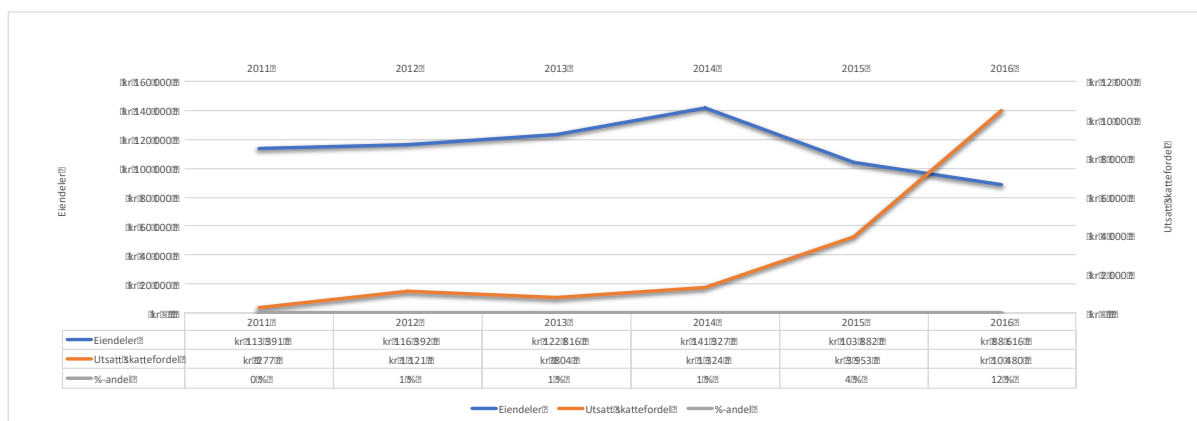
Ingen informasjon av betydning for vår vurdering knytte til indikatorer: Usikre negative forhold på balansedagens slutt, langsiktige kontrakter og ordreserver, merverdier og revisors beretning.

Konklusjon:

Selskapet har ingen lang og konsistent historie med negativ inntjening da selskapet gikk med overskudd i 2015 og 2016. Selskapet gir få opplysninger om fremtidsutsikter og det er dermed vanskelig å vurdere indikatorens utslag. Utsatt skattefordel utgjør en marginal sum av selskapets eiendeler (figur 26). Tre av indikatorene gir ingen utslag da det ikke kommenteres i årsberetningene. Det er også lav sannsynlighet for konsernbidrag. Begrensede utslag på indikatorene basert på tilgjengelig informasjon gjør det vanskelig å vurdere om beste estimat er lagt til grunn.

Moods Wholesale AS

Moods Wholesale holdt til i Stryn Kommune og drev virksomhet innen design, produksjon og salg av tekstilvarer og tilbehør. Selskapet meldte konkurs 20.09.2017 og hadde sitt siste avlagte regnskap i 2016. Styret besluttet å balanseføre en utsatt skattefordel samtlige år i perioden 2011-2017.

Figur 28 Eiendeler og utsatt skattefordel i Mood Wholesale AS 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Lang og konsistent historisk inntjening

Figur 29 Resultat før skatt og omsetning i Moods Wholesale AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Moods Wholesale har hatt et negativt resultat før skatt i 2015 og 2016. Resultatet blitt redusert hvert år i perioden 2011-2016. Selskapets omsetning blir redusert fra 2012 til 2016. Styret begrunner nedgangen i omsetning fra 2015 med planlagt nedtrapping av engrossalg til klesbutikker utenfor konsernet. Som følge av omstillingen er det vanskelig å sammenligne omsetning, marginer og resultatstørrelser for de siste årene. Selskapet har negative resultater i kun to av de siste tre årene og har dermed ikke en lang og konsistent historisk negativ inntjening. De fallende resultatene viser imidlertid en trend der sannsynligheten for å generere en skattepliktig inntekt i kommende år muligens er fallende.

Foretaket forventer tap de nærmeste årene:

Styret kommenterer at de i lys av tapt egenkapital grunnet underskudd i 2016 har initiert en rekke effektiviseringstiltak og utviklingsprosesser som er ventet å snu den negative resultatutviklingen. Det blir også informert om at Moods-konsernets nye aksjonærer og tilførte kapital gjør konsernet i stand til å finansiere budsjettert underskudd i 2017. Dette vil være et negativt forhold for selskapet som kan påvirke skattepliktig fremtidig inntjening.

Konsernbidrag:

Selskapet inngår i skattekonsern med morselskapet Moods of Norway AS. Morselskapet gikk med underskudd de tre siste avlagte regnskapsårene. Selskapet har ikke mottatt konsernbidrag for 2016. Det fremstår som lite sannsynlig at selskapet kan forvente fremtidig skattemessig konsernbidrag.

Andre kommentarer:

I 2016 blir virksomheten i den norske delen av Moods-konsernet samlet i et selskap, Moods Wholesalesale. Underskuddet i 2016 gjør at egenkapitalen ved utgangen av 2016 er tapt.

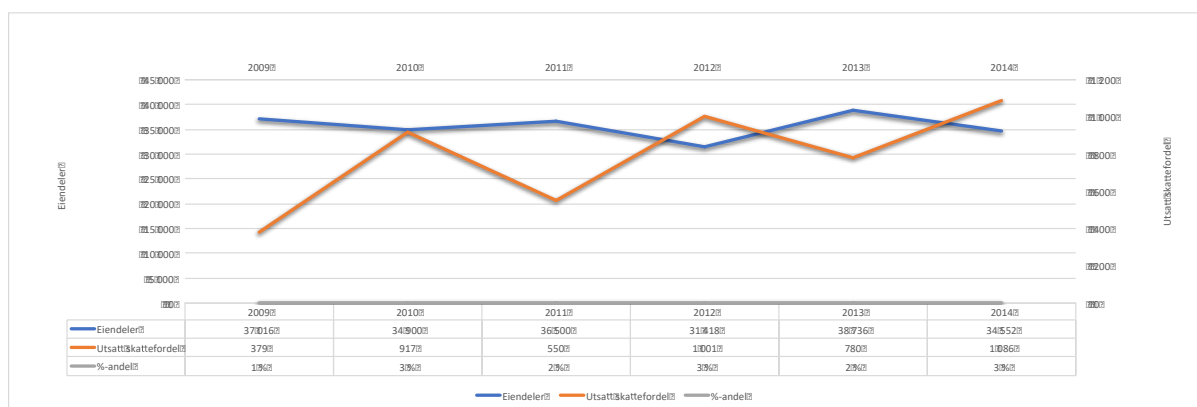
Ingen informasjon av betydning for vår vurdering knytte til indikatorer: Usikre negative forhold på balansedagen, langsiktige kontrakter og ordreserver, merverdier og revisors beretning.

Konklusjon:

Selv om Moods Wholesale ikke har en lang og konsistent historie med negativ inntjening, har selskapet en konstant negativ utvikling i resultat før skatt de siste fem årene. I tillegg har selskapet et stort underskudd i 2016. Ved vurdering av styrets forventninger. Det fremstår som lite sannsynlig at selskapet vil generere fremtidig skattemessig konsernbidrag. Kombinert med at egenkapital er tapt i 2016, trekker informasjonen i retning av at sannsynligheten for fremtidig skattepliktig inntekt er lav. Vår vurdering er at det foreligger indikasjoner på at beste estimat er brutt ved balanseføringen av utsatt skattefordel, basert på tilgjengelig informasjon

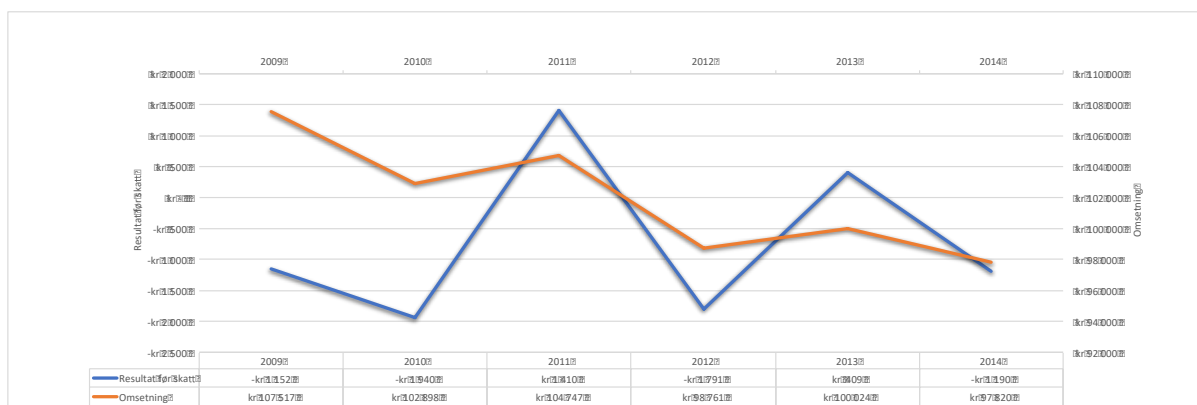
Vivo Bokhandel AS

Vivo Bokhandel var et bokhandelselskap lokalisert i Oslo med mål om å drive bokhandelvirksomhet med en kristelig profil. Selskapet meldte konkurs 03.05.2016 med siste avlagte regnskap i 2014. Styret besluttet å balanseføre en utsatt skattefordel i perioden 2009-2014.

Figur 30 Eiendeler og utsatt skattefordel i Vivo Bokhandel AS år 2009-2014 (Tall i 1.000 NOK)

Lang og konsistent historisk inntjening

Figur 31 Resultat før skatt og omsetning i Vivo Bokhandel AS år 2009-2014 (Tall i 1.000 NOK)

Selskapet hadde et underskudd i 2014, og selskapets resultater har i stor grad vært varierende i de siste seks årene. I årene med negativt resultat blir det ikke gitt nærmere forklaring på hvorfor de har gått med underskudd. Selskapet sin omsetning har gradvis blitt redusert frem til 2014. Selskapet har ikke hatt en lang og konsistent historie med negativ inntjening, dette kan tale for at en fremtidig skattepliktig inntjening kan oppnås.

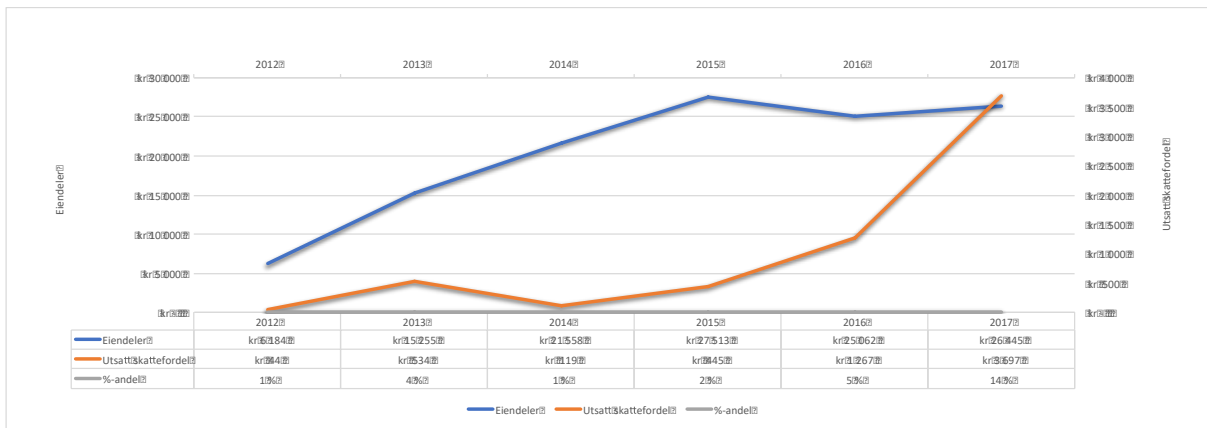
Ingen informasjon av betydning for vår vurdering knytte til indikatorer: Foretaket forventer tap, usikre negative forhold på balansedagens slutt, langsiktige kontrakter og ordreserver, merverdier og revisors beretning.

Konklusjon:

Selskapet har varierende resultater de siste årene, omsetningen er synkende og årsberetningene gir lite informasjon til eksterne regnskapsbrukere. Styret gir ingen informasjon i noen av årene om fremtidsutsikter eller resultatforventninger. Det er heller ingen usikre forhold, eksisterende kontrakter eller merverdier som gir utslag på om beste estimat er lagt til grunn. Begrensede utslag på indikatorene basert på tilgjengelig informasjon gjør det vanskelig å vurdere om beste estimat er lagt til grunn.

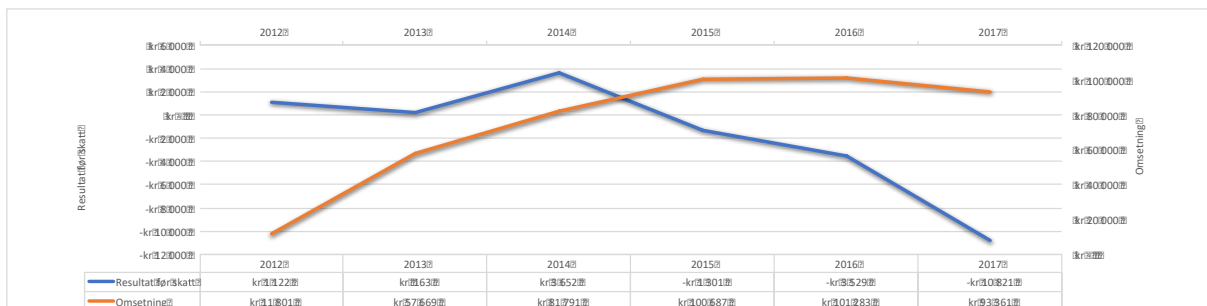
Knupp AS

Knupp, tidligere Markens Grøde Kindberg AS var en handelsbedrift med mål om å være den ledende hagesenterkjeden. Selskapet meldte konkurs 21.11.2018 med siste regnskap avlagt i 2017. Styret besluttet å balanseføre en utsatt skattefordel i årene 2012-2017

Figur 32 Eiendeler og utsatt skattefordel i Knupp AS år 2012-2017 (Tall i 1.000 NOK)

Lang og konsistent historisk inntjening

Figur 33 Resultat før skatt og omsetning i Knupp AS år 2012-2017 (Tall i 1.000 NOK)

Selskapet har gått med underskudd i årene 2015-2017. I 2017 blir det negative resultatet før skatt begrunnet med dårlig vær i vår- og sommerperioden. I 2015 har selskapet hatt en omsetningsøkning, men resultatet før skatt er redusert. Styret presiserer at resultatene er dårligere enn forventet og begrunner dette med dårlig vær. Styret redegjør ikke for resultatene i årene 2012-2014, da årsberetningene er svært lite omfattende. Selskapet har en lang og konsistent negativt historisk inntjening i 2017, dette kan indikere at skattepliktig fremtidig inntjening ikke kan oppnås.

Foretaket forventer tap de nærmeste årene

I 2017 informeres det om at selskapet har iverksatt tiltak for å styrke selskapets inntjening, egenkapital og likviditet. Tiltakene inkluderer kostnadsreduksjoner gjennom kutt i bemanning og stenging av avdeling som vil få effekt i 2018. Det stilles likevel usikkerhet til inntektene gjennom sommeren og høsten, men selskapet har startet arbeid på en ny hagesenter-struktur som skal bringe nye inntekter. Det er vanskelig å vurdere om selskapet forventer tap basert på den informasjonen som er gitt.

Usikre negative forhold på balansedagens slutt:

Det kommenteres i 2015 og 2017 at usikkerhet sentrerer rundt sterk markeds konkurranse, markedsglidning og værforhold. I Årsberetningen for 2017 kommer det frem at styret mener den store jobben innen kostnadsreduksjon er gjort. Selskapet skriver "nå er det godt vær og tilhørende inntekter som vil bringe likviditet og resultat opp igjen". Dette kan tyde på at selskapet ikke forventer tap.

Konsernbidrag:

Selskapet inngår i skattekonsern med morselskapet Markens Grøde Kindberg AS som gikk konkurs 1.07.2018. Morselskapet Selskapet har hatt negativt resultat før skatt de siste tre årene. Det fremstår som lite sannsynlig at selskapet kan motta fremtidig konsernbidrag.

Andre kommentarer:

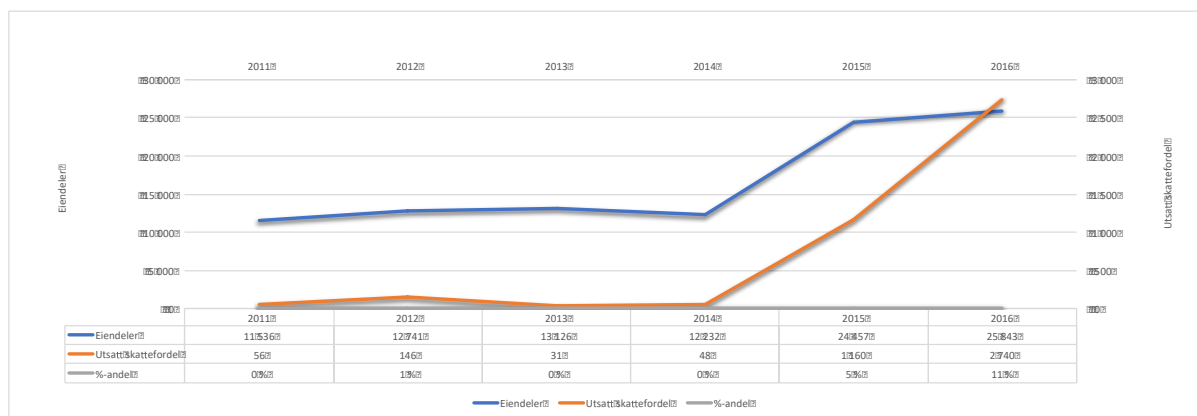
Årsregnskapet for 2016 inneholder ikke en årsberetning og styrets uttalelser kan derfor ikke kommenteres.

Ingen informasjon av betydning for vår vurdering knytte til indikatorer: Langsiktige kontrakter og ordreserver, merverdier og revisors beretning.

Konklusjon:

Selskapet har en lang og konsistent historisk negativ inntjening i 2017. Styret beskriver et utfordrende marked med stor konkurranse. Selskapet har redusert bemanningen og gjennomført kutt i kostnader for å prøve å forbedre resultatet. Dette gir indikasjoner på at selskapet befinner seg i en usikker situasjon. Dette kan trekke i retning av at selskapet burde vært mer forsiktig ved balanseføring av utsatt skattefordel. Vår vurdering er at det foreligger indikasjoner på at beste estimat er brutt ved balanseføringen av utsatt skattefordel, basert på tilgjengelig informasjon.

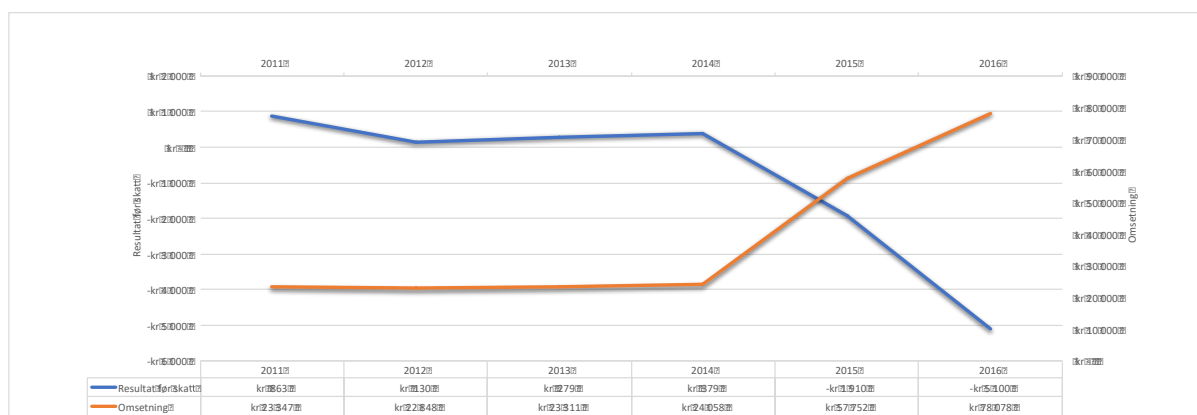
Blomster Norge Butikkdrift AS

Figur 34 Eiendeler og utsatt skattefordel i Blomster Norge Butikkdrift AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Blomster Norge Butikkdrift har sin aktivitet knyttet til drift av blomsterforretninger. Selskapet meldte konkurs 11.08.2018 og avla sitt siste regnskap i 2016. Styret besluttet å balanseføre en utsatt skattefordel alle år i perioden 2011-2016. Selskapet har ført regnskap etter GRS for små foretak i årene 2014-2016.

Lang og konsistent historisk inntjening

Figur 35 Resultat før skatt og omsetning i Blomster Norge Butikkdrift AS år 2011-2016 (Tall i 1.000 NOK)

Selskapets resultat før skatt var negativt i årene 2015 og 2016. Resultat og omsetning varierte svært lite fra 2012 til 2014. I 2015 og 2016 har omsetning økt og resultatet har blitt redusert år for år. Basert på tidligere inntjening viser selskapet ikke til å ha en lang og konsistent historie med negativ inntjening i 2016.

Foretaket forventer tap de nærmeste årene

I 2016 forventer styret et positivt årsresultat i 2017. Forventningene baseres på bortfall av franchiseavgift på 5% fra Blomster Norge AS, og at 5 mNOK av selskapets kortsiktige gjeld til Blomster Norge skal konverteres til egenkapital i løpet av 2017. Denne informasjon indikerer at selskapet har mulighet til å oppnå skattepliktig inntekt.

Konsernbidrag:

Selskapet inngår i skattekonsern med morselskapet Blomster Norge som gikk konkurs 08.08.2018. Morselskapet har hatt negativt resultat før skatt i alle de siste tre avlagte årsregnskap. Det fremstår som lite sannsynlig at selskapet kan motta konsernbidrag i fremtiden.

Ingen informasjon av betydning for vår vurdering knytte til indikatorer: Usikre forhold på balansedagens slutt, langsiktige kontrakter og ordreserver, merverdier og revisors beretning.

Konklusjon:

Selskapet har ikke en lang og konsistent historie med negativ inntjening. Styret forventer også et positivt resultat i 2017. Selv om muligheten for å motta konsernbidrag anses som lav, gir indikatorene ingen direkte utslag på at fremtidig skattepliktig inntekt sannsynligvis ikke vil oppnås. Vår vurdering er at det ikke foreligger indikasjoner på at beste estimat er brutt ved balanseføringen av utsatt skattefordel, basert på tilgjengelig informasjon.

5.3.4 Bransjeoppsummering - Varehandel

I analysen av varehandelen har vi sett på 9 selskaper over 3 år, noe som medfører 27 årsregnskaper. Selskapenes siste avlagte regnskap kan variere mellom 2014, 2015, 2016 og 2017. I varehandelen har alle selskapene balanseført utsatt skattefordel de siste 4 årene.

Det er ingen selskaper i varehandelen som velger å unnlate balanseføring av utsatt skattefordel. I bransjen er det bare PM Retail og Enklere Liv som har utført en avveining av utsatt skattefordel. Det kan indikere at selskapene ikke kan sannsynliggjøre en tilstrekkelig fremtidig skattepliktig inntekt som kan realisere hele den mulige utsatte skattefordelen. Alle selskapene har likevel balanseført utsatt skattefordel ved siste avlagte regnskap, dette kan indikere at regnskapspraksis avviker fra regnskapslovgivningen.

Vår vurdering er at fire av selskapene i varehandelen gir indikasjon på at beste estimat ikke er lagt til grunn ved balanseføring av utsatt skattefordel. Det er vanskelig for oss å konkludere balanseføring av utsatt skattefordel i tre av selskapene, fordi ett selskap gir motstridende utslag på indikatorene, mens to selskap gir begrensede utslag. Resterende to selskaper i bransjen mener vi ikke gir indikasjon på at beste estimat er brutt. Analysen antyder at det er flere selskaper som avviker fra

beste estimat enn selskaper som har lagt beste estimat til grunn, basert på den informasjonen vi har tilgjengelig.

5.4 Forskningsspørsmål 1 - Kan eksterne regnskapsbrukere gjøre seg opp en mening om utsatt skattefordel burde vært balanseført basert på offentlig informasjon?

Vi har som eksterne regnskapsbrukere prøvd å sette oss inn i styret sine vurderinger ved balanseføring av utsatt skattefordel basert på offentlig informasjon. Indikatorene i NRS(F) Resultatskatt pkt. 2.4. er utarbeidet for ledelsen i selskapet, og hvordan de kan vurdere balanseføringen av skattefordelen. Det er de underliggende vurderingene som styret har lagt til grunn ved balanseføring av utsatt skattefordel vi ønsket å finne igjen i punktene etter NRS(F) Resultatskatt. Videre i delkapitlet vil vi gjennomgå våre erfaringer og utfordringer knyttet til indikatorene og styrets vurderinger.

Den tilgjengelige informasjonen har variert fra selskap til selskap. Våre vurderinger er i hovedsak basert på det siste avlagte regnskap, men utviklingen over de tre siste regnskapsårene er også vurdert. Gjennom analysen har det oppstått flere usikkerheter knyttet til indikatorene. Nedenfor vil vi presentere de i hvor stor grad vi har fått informasjon om indikatorene. Vi har også tatt med revisorsberetning og hvilken informasjon denne kan gi.

Lang og konsistent historisk inntjening og ekstraordinære forhold:

Lang og konsistent historisk inntjening er basert på historisk tallmaterialet som er målbart. Det gjør indikatoren sammenlignbar mellom ulike selskaper. Alle selskapene oppgir resultat før skatt, som gjør at vi kan vurdere selskapenes historiske inntjening på en tilfredsstillende måte. Ved vurderingen om underskuddet skyldes ekstraordinære forhold, opplyser selskapene i stor grad om årsaken til underskuddet. Det gjør at vi kan foreta en vurdering om det skyldes ekstraordinære forhold eller ikke. Dermed kan vi på en god måte gjøre oss opp en mening om balanseføring av utsatt skattefordel knyttet til historisk inntjening, da vi har forholdsvis samme grunnlag som styret. Vi kan også gjøre oss opp en god mening basert på ekstraordinære forhold, dersom selskapet opplyser at slike forhold har intruffet.

Foretaket forventer tap:

Selskapets tapsforventninger har for oss vært en problematisk indikator å vurdere. Det er en underliggende sannsynlighet for at styret vil unngå å direkte signalisere at selskapet forventer tap. Styret fokuserer ofte på hvilke tiltak som blir gjort for å styrke inntjening og effektivitet. I hvilken grad styrets vurdering av indikatoren har påvirket deres valg om å balanseføre utsatt skattefordel er derfor vanskelig å finne igjen i årsberetningen. Kun to av selskapene i utvalget vårt ga direkte indikasjoner til at de forventet tap. Ved å se på styrets forventninger over tre år har det vært mulig å vurdere forventningenes pålitelighet til en viss grad, ved å se om forventningene stemte for etterfølgende år.

Informasjonen selskapet gir om fremtidsutsikter og forventet utvikling i de siste årene med avlagt regnskap avviker ofte fra den faktiske utviklingen. Selskapene endrer i liten grad sine utsikter til tross for at forventet utvikling ikke samsvarer med tidligere årsrapporter. Dette er noe vi mener kan svekke påliteligheten til styrets uttalelser dersom mangel på samsvar vedvarer over flere år. Det er vanskelig å vurdere dette punktet aleine. Dersom man ser det i sammenheng med nøkkeltall og finansiell historie er det lettere å vurdere om forventningene er realistiske eller ikke. Det kan hjelpe oss å trekke i retning om utsatt skattefordel skal balanseføres eller ikke, selv om det blir vanskelig.

Usikre negative forhold på balansedagens slutt:

Selskapenes informasjon knyttet til usikre negative forhold på balansedagens slutt har variert. I industrinæringen har det vært knyttet til enkeltstående forhold, mens varehandelen nevner konjunktur og markedsutsikter. De fleste selskaper kommenterer at utover de forhold som er nevnt, vet de ikke om usikre negative forhold på balansedagens slutt. Det har medført at vi har gått grundig gjennom notene og årsberetningen for å finne disse punktene. Det er også vanskelig å vurdere hvor mye denne indikatoren blir vektlagt når selskapene balansefører utsatt skattefordel, fordi den må veies opp mot andre indikatorer, og forholdet kan slå ut bedre eller verre enn forventningene.

Langsiktige kontrakter og ordreserver:

Det er bare Simek som har kommentert at tilvirkningskontrakter vil generere fremtidig skattepliktig inntekt. Denne faktoren er vanskelig for oss å vurdere, få selskaper opplyser om kontrakter eller ordreserver. Det kan likevel gi god informasjon når selskapene først opplyser om forholdene, og har drift knyttet til kontrakter.

Merverdier:

Det er bare Sunsea som har nevnt merverdier i årsberetningen, og det året har de ikke balanseført utsatt skattefordel. Det indikerer at selskapet ikke vektlegger merverdier i stor grad. Siden ingen andre selskaper kommenterer merverdier kan vi ikke vurdere om selskapene har eiendeler med merverdier eller ikke, og indikatoren gir lite utslag i analysen. Her vil bedriftene ha mye bedre forutsetning for å forsvare en utsatt skattefordel enn eksterne regnskapsbrukere.

Konsernbidrag:

Vi har sjekket selskapets konsernrelasjoner for å finne ut om det er sannsynlig at selskapet kunne forvente fremtidig konsernbidrag ved avleggelsen av siste regnskap. Selskapene har i liten grad opplyst om sine forventinger knyttet til fremtidig konsernbidrag. Vi har derfor basert vår vurdering på konsernets økonomiske stilling, med hovedfokus på morselskapet. Dersom styret ikke informerer om at det foreligger en mulighet for å motta konsernbidrag er det vanskelig å finne ut om selskapet har inkludert faktoren i vurderingen av skattepliktig inntjening. Basert på tallmaterialet fra konsernet har vil likevel kunne gjort oss opp en mening om selskapet hadde grunn til å forvente konsernbidrag.

Revisors beretning:

I analysen er det bare Sunsea og Herøy Fiskeindustri har fått presiseringer fra revisor. Det har ført til mange normalberetninger der revisor ikke kommenterer negative forhold i finansregnskapet, og gitt oss lite informasjon knyttet til utsatt skattefordel. Likevel kan normalberetningene indikere at regnskapene er utarbeidet i samsvar med lover og forskrifter, og dermed valide og reliable.

Konklusjon:

Vi har gjort oss opp en mening om beste estimat er lagt til grunn for totalt 10 selskaper. Resterende 5 selskaper ga oss enten for lite informasjon om styrets vurdering eller motstridende informasjon som gjorde det vanskelig for oss å konkludere. Vår konklusjon er at det er mulig å gjøre seg opp en mening basert på den offentlige informasjonen som er tilgjengelig, men det er vanskelig å trekke klare slutninger.

5.5 Forskningsspørsmål 2 - Er lang og konsistent historie med negativ inntjening en god indikator på at fremtidig skattepliktig inntekt ikke kan oppnås?

Vårt utvalg består av selskaper som har gått konkurs. Det er et faktum at fremtidig skattepliktig inntekt ikke ble oppnådd hos selskapene. Vi har valgt å trekke ut indikatoren om lang og konsistent historisk negativ inntjening for å se om dette er en god indikator på at skattepliktig fremtidig inntjening ikke kan oppnås. Denne indikatoren baserer seg på historisk data og er dermed mest reliabel av de ulike indikatorene. Vi vil først presentere hvor mange selskaper som slår ut på indikatorene dersom vi legger konsistent negativ inntjening til grunn. Deretter vil vi forsøke å teste utvalget mot amerikansk praksis som er nevnt i teorikapittelet pkt. 2.6.

I utvalget er det totalt 7 selskaper som slår ut på indikatoren om lang og konsistent negativ inntjening ved siste avlagte regnskap. 4 av selskapene inngår i industrinæringen mens 3 av selskapene inngår i varehandelen. Indikatoren slår ut på 66,7% av utvalget i industrinæringen og 33,3% av utvalget i varehandelen. Dette kan trekke i retning av at indikatoren fungerer bedre for industrinæringen enn varehandelen.

Vi vil nedenfor presentere en tabell som viser hvor mange av selskapene som ville hatt lang og konsistent negativ inntjening basert på hvor mange år som ble lagt til grunn ved vurderingen.

År	1	2	3	4	5	6
Industri	6	5	4	2	1	1
Varehandel	8	6	3	0	0	0
Totalt	14	11	7	2	1	1
Antall selskaper	15	15	15	14	14	14

For vårt utvalg ser vi at dersom ett eller to år hadde blitt lagt til grunn ville antall selskaper som ga utslag økt med henholdsvis 7 og 4. Dette kan tyde på at faktoren er god for selskaper som har gått konkurs dersom ett eller to år hadde vært lagt til grunn. Vi har bare undersøkt bedrifter som har gått konkurs, og funnene kan dermed ikke gjøres gjeldene for bedrifter som ikke har gått konkurs.

Dersom amerikansk praksis med 3 år med akkumulert underskudd hadde vært lagt til grunn ville vi fått følgende resultat:

Bransje	Antall selskapet med akkumulert underskudd siste år
Industri	5
Varehandel	8
Sum	13
Totalt antall selskaper	15

Vi ser at totalt 13 selskaper slår ut på indikatoren dersom amerikansk praksis hadde vært lagt til grunn. i industrinæringen vil indikatoren slå ut for 83,3% av utvalget mens det i varehandelen vil slå ut for 88,9%. Vi ser at bruken av amerikansk praksis fører til mindre forskjeller mellom bransjene, dette kan indikere at praksisen egner seg bedre på tvers av bransjer enn 3 år med historisk negativ inntjening.

Slik indikatoren fremgår av standarden krever det egne skjønnsmessige vurderinger for å benytte seg av den. Dette vil normalt føre til forskjellig praksis på området. I vårt utvalg har 7 selskaper hatt lang og konsistent negativ inntjening siste året ved avlagt regnskap før konkurs. Dersom amerikansk praksis hadde vært lagt til grunn ville 13 av selskapene slått ut på indikatoren. Det viser seg at amerikansk praksis gir større utslag på vårt utvalg enn 3 år med konsistent negativ inntjening. Mange av selskapene har gått med et betydelig underskudd ett år og vil dermed ikke slå ut på samme måte dersom resultatene ikke blir akkumulert. Vår konklusjon er at indikatoren gir varierende utslag for vårt utvalg og det er vanskelig å vurdere om det er en god indikator dersom 3 år hadde vært lagt til grunne.

6. Diskusjon og konklusjon

6.1 Konklusjon på problemstillingen

I denne oppgaven har vi studert 15 selskaper de siste 3 årene med avlagt regnskap før konkurs. Fokuset i vår oppgave har vært å undersøke om beste estimat er lagt til grunn ved balanseføring av utsatt skattefordel. Vi har valgt å se på 2 ulike bransjer for å kunne avdekke om det foreligger ulik praksis mellom bransjene.

Teorien, analysen og resultatene fra undersøkelsen, sammen med forskningsspørsmålene ligger til grunn for konklusjon på problemstillingen.

Problemstilling:

**Er beste estimat lagt til grunn ved balanseføring av utsatt skattefordel?
-En kvalitativ analyse av regnskapspraksis før konkurs**

Vi startet oppgaven med å sette oss inn i lovverket og standardene som er relevant for vår problemstilling. Dette ga oss en forventning om at selskaper ville utvise større grad av forsiktighet ved balanseføring av utsatt skattefordel frem mot konkurs. De negative konsekvensene ved å unnlate balanseføring som er nevnt i amerikanske forskningsartikler kan likevel trekke i retning av at selskaper vil balanseføre utsatt skattefordel til tross for manglende forventning om realisasjon. Det gjorde at vi gikk inn i analysen med et delt bilde knyttet til våre forventninger. Vi valgte å se på to ulike bransjer for å kunne avdekke forskjell i praksis mellom bransjene.

Gjennom forskningsspørsmål 1 kunne vi erfare at vi har vært noe naiv i forhold til hvor mye informasjon vi kunne forvente fra selskapene. Det har vært krevende å sette seg inn i styrets vurderinger knyttet til balanseføring av utsatt skattefordel. Det er vanskelig å trekke klare konklusjoner knyttet til om beste estimat er benyttet eller ikke. Vi mener likevel at det i flere tilfeller har vært mulig å gjøre seg opp en mening om selskapet burde balanseført utsatt skattefordel eller ikke.

I det andre forskningsspørsmålet har vi avdekket at indikatoren om lang og konsistent negativ inntjening fungerer ulikt mellom bransjene. For industribransjen slår den ut for flertallet av

selskapene, mens den ikke slår ut i like stor grad for varehandelsbransjen. En trend som går igjen i begge bransjene er at resultat før skatt blir redusert i årene frem mot konkurs. Dermed vil indikatoren slå ut for flere selskaper dersom 1 eller 2 år med lang og konsistent negativ inntjening hadde vært lagt til grunn.

Vår analyse viser at 4 selskaper har endret praksis knyttet til balanseføring av utsatt skattefordel frem mot konkurs. 2 av selskapene har unnlatt å balanseføre utsatt skattefordel siste året, mens de resterende 2 selskapene har foretatt en avveining. Dette er i tråd med våre forventninger om at selskapene ville være mer forsiktig med balanseføring av utsatt skattefordel i årene frem mot konkurs.

Gjennom vår oppgave har vi avdekket indikasjoner på at beste estimat ved balanseføring av utsatt skattefordel ikke er lagt til grunn for 5 av selskapene. En større andel av selskapene i varehandelen enn industrinæringen har indikasjoner på at beste estimat ikke er fulgt. I industrinæringen mener vi at beste estimat ikke er lagt til grunn for 1 selskap, mens det i varehandel ikke er lagt til grunn for 4 selskap. Dette kan indikere at selskaper i varehandelen i større grad avviker fra beste estimat enn selskapene i industrinæringen. Konklusjon er at beste estimat i varierende grad er lagt til grunn ved balanseføring av utsatt skattefordel basert på den informasjonen vi har tilgjengelig.

5 selskaper har etter våre vurderinger avviket fra beste estimat. Dette kan muligens begrunnes med negative ringvirkninger som fremkommer av amerikanske forskningsartikler. Funnene er i tråd med våre forventninger om splittet praksis ved vurdering av beste estimat.

6.2 Forslag til videre forskning

I vår forskning har vi gått nærmere inn i 15 bedrifter knyttet til industri og varehandel, noe som er et relativt lite utvalg. Det kunne derfor vært interessant å utarbeide en analyse knyttet til et større utvalg av bedrifter.

En analyse av bedrifter som ikke har gått konkurs kunne også vært interessant. Da kan en analyse avdekke om det er ulik praksis ved balanseføring av utsatt skattefordel mellom bedrifter som har gått konkurs og ikke gått konkurs. I tillegg er det mulig å avdekke om indikatorene etter NRS(F) Resultatskatt vil slå ut på selskaper som vil generere en skattepliktig inntekt.

En analyse knyttet til endring i faktorene etter NRS(F) Resultatskatt kunne vært mulig å forske videre på. Dersom faktorene hadde vært enklere å vurdere, eller informasjonsmengden større, kunne det vært lettere for eksterne regnskapsbrukere å vurdere om utsatt skattefordel burde balanseføres eller ikke. Det kan også være et forslag å ta direkte kontakt med ledelsen som utarbeider årsregnskapet.

7. Litteraturliste

- Baksaas, K.M. & Stenheim, T. (2015). *Regnskapsteori (utgave)*. Oslo: Cappelen Damm AS.
- Blomster Norge Butikkdrift AS (org.nr: 939 572 147) Årsregnskap for regnskapsåret 2014, 2015 & 2016. Hentet fra <https://www.brreg.no/>
- Blomster Norge Butikkdrift AS (org.nr: 939 572 147) Regnskap & Roller og eiere 2014, 2015 & 2016. Hentet fra <https://forvalt.no/foretaksindex/firma/FirmaSide.aspx?orgnr=939572147>
- Bjørnstad, J. (2018). Estimat. Frøslie, K.F. I *Store norske leksikon*. Hentet fra <https://snl.no/estimat>
- Brønnøysundregistrene. (2019, 07.05). *Næringskoder*. Hentet 11.05.2019 fra <https://www.brreg.no/bedrift/naeringskoder/>
- Brønnøysundregistrene. (2019, 18.01). Innsendingsplikt til regnskapsregisteret. Hentet fra <https://www.brreg.no/innsending-av-arsregnskap/innsendingsplikt-til-regnskapsregisteret/>
- Dahlum, S. (2018) Validitet. *Store norske leksikon*. Hentet 14.05.2019 fra <https://snl.no/validitet>
- Deloitte. (2019). *Income taxes – Key differences between U.S.GAAP and IFRSs*. Hentet fra https://www.iasplus.com/en-us/standards/ifrs-usgaap/income-taxes?fbclid=IwAR3MZmqT_hDOKiasCJedTJcBHmD_NALrG_1OQVh9Mu231P_jHVwmCIVWLo
- Den norske Revisorforening. (2018). *Revisors Håndbok 2018* (39. utg.). Bergen: Fagbokforlaget
- Edwards, A. S. (2011). *Does the Deferred Tax Asset Valuation Allowance Signal Firm Creditworthiness* (Doktoravhandling, University of Washington).
- Enklere Liv AS (org.nr: 988 077 917) Årsregnskap for regnskapsåret 2015, 2016 & 2017. Hentet fra <https://www.brreg.no/>
- Enklere Liv AS (org.nr: 988 077 917) Regnskap & Roller og eiere 2015, 2016 & 2017. Hentet fra <https://forvalt.no/foretaksindex/firma/FirmaSide.aspx?orgnr=988077917>
- FAS 109. Statement of Financial Accounting Standards No. 109 (1992, februar). Accounting for Income Taxes. Hentet fra https://www.fasb.org/jsp/FASB/Document_C/DocumentPage?cid=1218220123761&acceptedDisclaimer=true
- Finansleksikon (2019). U.S.GAAP. Hentet fra <http://www.finansleksikon.no/Finansleksikon/U/USGAAP.html>

Fondevik, H. (2018, 07.11) Fleire konkursar. Hentet fra: <https://www.ssb.no/virksomheter-foretak-og-regnskap/artikler-og-publikasjoner/fleire-konkursar--367876>

Gripsrud, G., Olsson, U.H. & Silkoset, R. (2018). *Metode og dataanalyse* (3. Utg.). Oslo: Cappelen Damm AS.

Herøy Fiskeindustri AS (org.nr: 912 892 255) Årsregnskap for regnskapsåret 2014, 2015 & 2016. Hentet fra <https://www.brreg.no/>

Herøy Fiskeindustri AS (org.nr: 912 892 255) Regnskap & Roller og eiere 2014, 2015 & 2016. Hentet fra <https://forvalt.no/foretaksindex/firma/FirmaSide.aspx?orgnr=912892255>

Myrbakken, E & Haakanes. (2018) S. IFRS på norsk - Forskrift om internasjonale regnskapsstandarder (7. Utg.). Bergen: Fagbokforlaget

ISA 540. (2009). *Revisjon av regnskapsestimer, herunder estimer på virkelig verdi og tilhørende tilleggsopplysninger*. Hentet fra <https://www.revisorforeningen.no/globalassets/fag/standarder-og-veiledninger/revisjonsstandardene/isa-540-revisjon-av-regnskapsestimer-herunder-estimer-pa-virkelig-verdi-og-tilhorende-tilleggsopplysninger-2016.pdf>

Johnsen, A. & Kvaal, E. (1999), *Regnskapsloven, kommentarer til lov av 17.juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v.*) Oslo: Cappelen Akademiske Forlag

Kinserdal, F. (2014). Hvordan manipulere med regnskapet. *Econas tidsskrift for økonomi og ledelse*. Hentet fra <https://www.magma.no/hvordan-manipulere-med-regnskapet>

Knupp AS (org.nr: 984 389 108) Årsregnskap for regnskapsåret 2015, 2016 & 2017. Hentet fra <https://www.brreg.no/>

Knupp AS (org.nr: 984 389 108) Regnskap & Roller og eiere 2015, 2016 & 2017. Hentet fra <https://forvalt.no/foretaksindex/firma/FirmaSide.aspx?orgnr=984389108>

KPMG. (2019, 07.01) *Revisjonsberetning*. Hentet fra: <https://verdtavite.kpmg.no/revisjonsberetning/>

Kumar, K. R., & Visvanathan, G. (2003). The information content of the deferred tax valuation allowance. *The Accounting Review*, 78(2), 471-490. Hentet fra https://www.jstor.org/stable/3203262?seq=1#metadata_info_tab_contents

Kvifte, S., Tofteland, S. & Bernhoft A.-C. (2011) *God regnskapsskikk og IFRS* (2. Utg.). Bergen: Fagbokforlaget

Langli, J.C. (2016). *Årsregnskapet* (10. utg.). Oslo: Gyldendal.

Mercante AS (org.nr: 995 199 777) Årsregnskap for regnskapsåret 2015, 2016 & 2017. Hentet fra <https://www.brreg.no/>

Mercante AS (org.nr: 995 199 777) Regnskap & Roller og eiere 2015, 2016 & 2017. Hentet fra <https://forvalt.no/foretaksindex/firma/FirmaSide.aspx?orgnr=995199777>

Moods Wholesale AS (org.nr: 995 153 629) Årsregnskap for regnskapsåret 2014, 2015 & 2016. Hentet fra <https://www.brreg.no/>

Moods Wholesale AS (org.nr: 995 153 629) Regnskap & Roller og eiere 2014, 2015 & 2016. Hentet fra <https://forvalt.no/foretaksindex/firma/FirmaSide.aspx?orgnr=995153629>

Norsk RegnskapsStiftelse. (2017) Om NRS. Hentet fra: <http://www.regnskapsstiftelsen.no/om-nrs/>

NOU 1995:30. (1995). *Ny regnskapslov*. Oslo: Finansdepartementet

NRS (F). Foreløpig Norsk RegnskapsStandard. (2008, juni). *Resultatskatt*. Hentet fra <http://wpstatic.idium.no/www.regnskapsstiftelsen.no/2015/01/NRSF-Resultatskatt-2008.pdf> [Lest: 23. mars 2019]

NRS (HU). Høringsutkast Norsk RegnskapsStandard. (2014, 31.08). *Høringsutkast til ny norsk regnskapsstandard*. Hentet fra <http://wpstatic.idium.no/www.regnskapsstiftelsen.no/2015/04/H%C3%B8ringsnotat-Ny-norsk-regnskapsstandard.pdf>

NRS 8. Norsk RegnskapsStandard 8. (2018, februar). *God regnskapsskikk for små foretak*. Hentet fra <http://wpstatic.idium.no/www.regnskapsstiftelsen.no/2018/03/2018-02-NRS-8-God-regnskapsskikk-for-sm%C3%A5-foretak-2018.pdf>

NRS 16. Norsk Regnskapsstandard 16. (2018, februar). *Årsberetning*. Tilgjengelig fra <http://wpstatic.idium.no/www.regnskapsstiftelsen.no/2018/02/NRS-16-Aarsberetning-februar-2018.pdf> [Lest 16.april 2019]

NRS 19. Norsk regnskapsstandard 19. (2012, desember) Immaterielle eiendeler. Hentet fra <http://www.regnskapsstiftelsen.no/regnskap/regnskapsstandarder/nrs-19-immaterielle-eiendeler>

Petterson, L.I. (2007) Utsatt skattefordel – Enkelte betraktninger basert på observerbar praksis i norske børsnoterte foretak i forbindelse med IFRS implementering. *Praktisk økonomi & finans volum 23*, 35-43. Hentet fra https://www.idunn.no/pof/2007/01/utsatt_skattefordel_-_enkelte_betraktninger_basert_pa_observerbar_praksis_i

PM Retail AS (org.nr: 914 498 724) Årsregnskap for regnskapsåret 2015, 2016 & 2017. Hentet fra <https://www.brreg.no/>

PM Retail AS (org.nr: 914 498 724) Regnskap & Roller og eiere 2015, 2016 & 2017. Hentet fra <https://forvalt.no/foretaksindex/firma/FirmaSide.aspx?orgnr=914498724>

Proff Forvalt. Hentet fra

https://www.forvalt.no/Default.aspx?ReturnUrl=%2fforetaksindex%2fsegmentering.aspx%3fsearch_type%3dsegmented&search_type=segmented

Regnskapsloven. (1998). *Lov om årsregnskapet m.v.* (Lov 17.juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v.).

Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-56>

Revisorloven. (1999). *Lov om revisjon og revisorer* <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-01-15-2>

Sander, K. (2017, 28.07) Forskningsdesign. Hentet fra <https://estudie.no/hva-er-forskningsdesign>

Schwencke, H.R., Haugen, D.O., Baksaas, M.K., Stenheim, T. & Avlesen-Østli, E. (2017) *Årsregnskapet i teori og praksis* (10. utg.). Oslo: Gyldendal

Skatteloven. (1999). *Lov om skatt av formue og inntekt* (Lov-1999-03-26-14). Hentet fra

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1999-03-26-14>

Simek AS (org.nr: 939 574 379) Årsregnskap for regnskapsåret 2014, 2015 & 2016. Hentet fra

<https://www.brreg.no/>

Simek AS (org.nr: 939 574 379) Regnskap & Roller og eiere 2014, 2015 & 2016. Hentet fra

<https://forvalt.no/foretaksindex/firma/FirmaSide.aspx?orgnr=939574379>

Smartpanel AS (org.nr: 993 141 348) Årsregnskap for regnskapsåret 2014, 2015 & 2016. Hentet fra

<https://www.brreg.no/>

Smartpanel AS (org.nr: 993 141 348) Regnskap & Roller og eiere 2014, 2015 & 2016. Hentet fra

<https://forvalt.no/foretaksindex/firma/FirmaSide.aspx?orgnr=993141348>

Spaceworld Soundgarden AS (org.nr: 971 060 271) Årsregnskap for regnskapsåret 2014, 2015 &

2016. Hentet fra <https://www.brreg.no/>

Spaceworld Soundgarden AS (org.nr: 971 060 271) Regnskap & Roller og eiere 2014, 2015 & 2016.

Hentet fra <https://forvalt.no/foretaksindex/firma/FirmaSide.aspx?orgnr=971060271>

Stål og Fasade AS (org.nr: 994 900 048) Årsregnskap for regnskapsåret 2014, 2015 & 2016. Hentet

fra <https://www.brreg.no/>

Stål og Fasade AS (org.nr: 994 900 048) Regnskap & Roller og eiere 2014, 2015 & 2016. Hentet fra

<https://forvalt.no/foretaksindex/firma/FirmaSide.aspx?orgnr=994900048>

Sunsea AS (org.nr: 992 742 836) Årsregnskap for regnskapsåret 2014, 2015 & 2016. Hentet fra

<https://www.brreg.no/>

Sunsea AS (org.nr: 992 742 836) Regnskap & Roller og eiere 2014, 2015 & 2016. Hentet fra <https://forvalt.no/foretaksindex/firma/FirmaSide.aspx?orgnr=992742836>

Svartdal, F. (2018) Reliabilitet. *Store norske leksikon*. Hentet 14.05.2019 fra <https://snl.no/reliabilitet>

Tirag AS (org.nr: 942 162 758) Årsregnskap for regnskapsåret 2014, 2015 & 2016. Hentet fra <https://www.brreg.no/>

Tirag AS (org.nr: 942 162 758) Regnskap & Roller og eiere 2014, 2015 & 2016. Hentet fra <https://forvalt.no/foretaksindex/firma/FirmaSide.aspx?orgnr=942162758>

Vivo Bokhandel AS (org.nr: 959 299 137) Årsregnskap for regnskapsåret 2012, 2013 & 2014. Hentet fra <https://www.brreg.no/>

Vivo Bokhandel AS (org.nr: 959 299 137) Regnskap & Roller og eiere 2012, 2013 & 2014. Hentet fra <https://forvalt.no/foretaksindex/firma/FirmaSide.aspx?orgnr=959299137>

Zimmer, F. (2014) *Bedrift, Selskap og skatt* (6. Utg.). Oslo: universitetsforlaget

Wasberg, E. (2018). Dette er "konkursåret 2018". <https://e24.no/naeringsliv/dette-er-konkursaaret-2018/24526132>

Vedlegg A

Legg til ett/f flere filtervalg og klikk "Vis resultat". Dersom du eksporterer resultatet til Excel, vil du få mulighet til å påføre nøkkelinformasjon.

Velg bransje

Velg område

Velg selskapsform

Stopplister

Antall ansatte/aksjekapital

Regnskap/nøkkel tall

Rating

Status - konkurs, slettet ...

Registre

Stiftet/registrert

Kunngjøringer

Revisor

Regnskapsfører

Firmanavn

Lagrede søk

Vis kun bedrifter med:
 Telefon E-post

Aktive filtervalg: Under konkursbeholdning - Ja

3 485 treff i bedrifter

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 ...

Bate	Selskapsnavn	Ognr	Postnr/-sted	Omsetning	Status
	NORSKE SKOG HOLDING AS	914483557	0279 OSLO	K: 11 852 000 M: 0	Konkurs
	NORSKE SKOGINDUSTRIER ASA	911750961	0279 OSLO	K: 11 849 000 M: 109 000	Konkurs
	BEC WAFER NORWAY AS	986384030	8160 GLOMFIORD	5 360 009	Konkurs
	BERGEN BUNKERS AS	943659524	5014 BERGEN	4 378 277	Konkurs
	ML EIGEDOM AS	990336148	6090 FOSNAVÅG	K: 1 987 044 M: 0	Konkurs
	BENONORDEN ASA	996755215	2016 FROGNER	K: 1 915 535 M: 0	Konkurs
	BEINERTSEN AS	976810015	7492 TRONDHEIM	1 685 307	Konkurs
	REEF SUBSEA AS	994194690	5058 BERGEN	K: 982 345 M: 0	Konkurs
11	TOP-TOV NORGE AS	991492704	0668 OSLO	852 662	Konkurs
	ATLANTIC OFFSHORE AS	992684941	0251 OSLO	K: 747 437 M: 0	Konkurs
	OSLO VIL AS	983232906	0462 OSLO	K: 692 397 M: 596 570	Konkurs
	BENONORDEN AS	982123801	2016 FROGNER	552 969	Konkurs
	TECHNOCEAN SUBSEA AS	989990322	5058 BERGEN	525 041	Konkurs
	NORWADIS FOSEN AS	813118122	7100 RISSA	508 509	Konkurs
	SMARTPANEL AS	993141348	1630 GAMLE FREDRIKSTAD	457 754	Konkurs
	DOLPHIN GROUP ASA	984861060	0663 OSLO	K: 440 218 M: 2 171	Konkurs
	M3 ANLEGG AS	951503533	8012 BODØ	414 020	Konkurs
	EMAS-AMC AS	974453940	0283 OSLO	411 236	Konkurs

https://forvalt.no/foretaksinfo/segmentering.aspx?search_type=segmented 10

	BERGEN GROUP HANDELTANGEN AS	985789932	5310 HAUGLANDSHELLA	383 648	Konkurs
	TOTALTEK AS	986972285	0665 OSLO	K: 381 347 M: 381 071	Konkurs
11	ENKLEBE LIV HOLDING AS	913269691	1360 FORNEBU	K: 374 903 M: 8 128	Konkurs
	SPACEWORLD SOUNDGARDEN AS	971060271	0666 OSLO	372 809	Konkurs
	HALVORSEN GROUP AS	912371204	0277 OSLO	K: 369 799 M: 4 129	Konkurs
	SIMEK AS	939574379	4400 FLEKKEFIJORD	351 927	Konkurs
	DOLPHIN GEOPHYSICAL AS	996330958	5160 LAKSEVÅG	318 629	Konkurs
	S-BYGG HOLDING AS	988951870	1481 HAGAN	K: 312 537 M: 0	Konkurs
	S-BYGG AS	976964446	1481 HAGAN	308 904	Konkurs
11	POLLY2 HOLDING AS	897434822	0159 OSLO	K: 306 186 M: 0	Konkurs
A3 → 11	POLLY1 HOLDING AS	997153871	0159 OSLO	K: 287 237 M: 0	Konkurs
11	PM RETAIL AS	914498724	3511 HØNEFOSS	281 063	Konkurs
	TIRAG AS	942162758	5234 NESTTUN	272 171	Konkurs
	MOODS OF NORWAY AS	987740353	6783 STRYNN	K: 252 150 M: 10 876	Konkurs
	ENKLEBE LIV AS	988077917	1360 FORNEBU	249 905	Konkurs
	HALVORSEN OFFSHORE AS	984680554	4484 ØYESTRANDA	240 835	Konkurs
	RETT BEMANNING AS	994807064	0278 OSLO	230 557	Konkurs
12 → 11	MERCANTE AS	995199777	1360 FORNEBU	230 239	Konkurs
11 → 11	TRIO ENTREPRENDR AS	982592577	3057 SOLBERGELVA	214 314	Konkurs
	NORPOST AS	961106877	0596 OSLO	212 874	Konkurs
	BANDAK RISØR AS	985147477	4994 AKLAND	206 583	Konkurs
	SWETS INFORMATION SERVICES AS	974536315	0680 OSLO	206 429	Konkurs
	SIMEX AS	992426160	4033 STAVANGER	K: 206 288 M: 0	Konkurs
	OCEANSAVER AS	986257691	3041 DRAMMEN	195 166	Konkurs
	OCEANSAVER HOLDING AS	916017871	3041 DRAMMEN	K: 195 166 M: 0	Konkurs
	KIRKENES BYGGSERVICE AS	939663657	9900 KIRKENES	187 223	Konkurs
	EIDE MARINE SERVICES HOLDING AS	996124177	5457 HØYLANDSBYGD	K: 174 655 M: 4 273	Konkurs
	HERØY FISKEINDUSTRI AS	912892255	6076 MOLTUSTRANDA	172 683	Konkurs
	MOODS WHOLESALE AS	995153629	6783 STRYNN	172 389	Konkurs
	STØREMYR AS	989467379	3962 STATHELLE	K: 172 251 M: 1 401	Konkurs
	PROFIKA AS	999163726	7950 ABELVÆR	170 951	Konkurs

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 ...

Startside / Segmentering / Treffliste

Legg til ett/f flere filtervalg og klikk "Vis resultat". Dersom du eksporterer resultatet til Excel, vil du få mulighet til å påføre nøkkelinformasjon.

Velg bransje	Velg område	Velg selskapsform
Stopplister	Antall ansatte/aksjekapital	Regnskap/nøkkeltall
Rating	Status - konkurs, slettet ...	Registre
Stiftet/registrert	Kunngjøringer	Revisor
Regnskapsfører	Firmanavn	Lagrede søk

Vis kun bedrifter med:

 Telefon E-post

Aktive filtervalg: Under konkurser: Ja

Vis resultat

Tilbakestill alle valg

3 485 treff i bedrifter

Eksporter stoppliste

Eksporter treffliste

Legg til mine søk

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 ...

Rate	Selskapsnavn	Orgnr	Postnr/-sted	Omsetning	Status
	EIDE MARINE SERVICES AS	966705620	5457 HØYLANDSBYGD	166 731	Konkurs
	VEST BUSS GRUPPEN AS	983645275	6783 STRYNN	K: 166 655 M: 8 040	Konkurs
	MHA ENTREPRENØR AS	937076940	0680 OSLO	161 765	Konkurs
	EASYZYGM - DISTRIBUTION OG HIEMLEVERING AS	918470441	0152 OSLO	160 841	Konkurs
	TRONBUO ENTREPRENØR AS	945009756	1481 HAGAN	154 122	Konkurs
02	WR TRANSPORT AS	995324075	1473 LØRENSKOG	152 954	Konkurs
	JOHAN B. LARSEN FISK AS	995144484	8392 SØRVÅGEN	150 009	Konkurs
	PRO LANDSKAP AS	912016226	1712 GRÅLUM	148 692	Konkurs
	NELODDA AS	986122230	5750 ODDA	146 841	Konkurs
	BERGEN GROUP SKARVELAND AS	984039557	5450 SJUNDE I SUNNHORDLAND	130 697	Konkurs
	NIL CONTRACTING AS	990925658	3172 VEAR	128 887	Konkurs
	READ AS	963191383	1395 HVALSTAD	128 800	Konkurs
	EGV AS	913514661	4262 AVALDSNES	K: 127 487 M: 0	Konkurs
	NOMELAND ANLEGG AS	988845078	4748 RYSSTAD	127 364	Konkurs
	ROADFEEDERS AS	977023874	2060 GARDERMOEN	126 773	Konkurs
	NORSE PRODUCTION	999277284	5382 SKOGSVÅG	122 114	Konkurs
	TECHNOCEAN SUBSEA SHIP CO AS	997587480	5058 BERGEN	121 247	Konkurs
	MARINE SUBSEA AS	990405107	1366 LYSAKER	K: 121 156 M: 4 368	Konkurs
03	ENAR BREKSTAD AS	956432111	7130 BREKSTAD	116 373	Konkurs
	OPD SUBSEA AS	984550758	3962 STATHELLE	115 915	Konkurs
A3 → 01	KHY AS	911840898	4250 KOPERVIK	104 026	Konkurs

	VESTKRAN KRANUTLEIE & BYGGMONTERING AS	964887241	5346 ÅGOTNES	102 187	Konkurs
50	TEBPROSJEKT AS	991999256	6010 ÅLESUND	101 051	Konkurs
	VEST BUSS NORGE AS	975872041	6783 STRYN	100 438	Konkurs
	FEGMAT HOLDING AS	988883093	3414 LIERSTRANDA	K: 98 219 M: 0	Konkurs
	VIVO BOKHANDEL AS	959299137	0180 OSLO	97 820	Konkurs
	BERG AUTO ONE AS	992837497	4879 GRIMSTAD	96 745	Konkurs
	REDLINE INT THERMO AS	985206066	3414 LIERSTRANDA	96 557	Konkurs
	NH ENTREPRENØR AS	997851374	2050 JESSHEIM	96 437	Konkurs
	BILMEGLEREN JESSHEIM AS	997194241	2069 JESSHEIM	93 415	Konkurs
C1 → 0	KNUPP AS	984389108	3072 SANDE I VESTFOLD	93 361	Konkurs
	STÅL OG FASADE AS	994900048	4016 STAVANGER	93 330	Konkurs
	NORSTEC AS	993451207	5382 ØLENSVÅG	92 877	Konkurs
	FÅVANG INDUSTRIER AS	985445095	2634 FÅVANG	K: 91 780 M: 53 221	Konkurs
	POLARCTIC SEAFOOD AS	913573994	9550 ØKSFIORD	90 036	Konkurs
	T. R. SHIPPING NORWAY AS	984266065	0159 OSLO	88 633	Konkurs
51	BYGGFIRMA STENSLAND OG RYBERG AS	992778822	4344 BRYNE	82 808	Konkurs
	MULTI-BYGG AS	994352695	7970 KOLVEREID	82 009	Konkurs
	BE ELEKTRO AS	964725799	0779 OSLO	81 683	Konkurs
83 → 41	BIL PARTNER AS	914470331	3060 SVELVIK	81 617	Konkurs
	NORDSK HÅNDVERK AS	994921649	2050 JESSHEIM	81 102	Konkurs
C1 → 0	ACTIVE SPORTSWEAR NORGE AS	988269867	3770 KRAGERØ	80 881	Konkurs
	SUNSEA AS	992742836	6076 MOLTUSTRANDA	80 173	Konkurs
	PL HOLDING AS	988605905	1472 FJELLHAMAR	K: 80 020 M: 75	Konkurs
	SDV BYGG AS	984939825	1412 SOFIEMYR	78 180	Konkurs
	BLØMSTER NORGE AS	914390672	0250 OSLO	K: 78 078 M: 3 878	Konkurs
	BLØMSTER NORGE BUTIKKDRIET AS	939572147	5239 RÅDAL	78 078	Konkurs
	EKRO RESIRK AS	991422242	0975 OSLO	77 656	Konkurs
0	HUBROHANSEN AS	940876621	4055 SOLA	77 411	Konkurs
	FABGO AS	984452861	8614 MO I RANA	77 358	Konkurs

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 -

Eksporert stoppliste

Eksporert treffliste

Legg til mine søk

Vedlegg B

Organisasjonsnummer og NACE-kode hentet fra Forvalt.no

Orgnr	Juridisk selskapsnavn	NACE-Kode
1 976810015	REINERTSEN AS	71.129
2 982123801	RENONORDEN AS	38.110
3 993141348	SMARTPANEL AS	16.210
4 951503533	M3 ANLEGG AS	43.120
5 937280750	K A AURSTAD AS	42.130
6 971060271	SPACEWORLD SOUNDGARDEN AS	47.430
7 939574379	SIMEK AS	30.111
8 976964446	S-BYGG AS	43.320
9 914498724	PM RETAIL AS	47.710
10 942162758	TIRAG AS	46.441
11 988077917	ENKLERE LIV AS	47.190
12 984680554	HALVORSEN OFFSHORE AS	33.150
13 994807064	RETT BEMANNING AS	78.200
14 995199777	MERCANTE AS	46.900
15 961106877	NORPOST AS	53.200
16 985147477	BANDAK RISØR AS	25.110
17 986257691	OCEANSAVER AS	28.130
18 939663657	KIRKENES BYGGSERVICE AS	41.200
19 912892255	HERØY FISKEINDUSTRI AS	10.209
20 995153629	MOODS WHOLESAL AS	47.710
21 966705620	EIDE MARINE SERVICES AS	50.201
22 937076940	MHA ENTREPRENØR AS	41.200
23 945009756	TRONRUD ENTREPRENØR AS	41.200
24 912016226	PRO LANDSKAP AS	43.990
25 986122230	NLI ODDA AS	25.620
26 990925658	NLI CONTRACTING AS	82.990
27 988845078	NOMELAND ANLEGG AS	43.120
28 977023874	ROADFEEDERS AS	52.219
29 984550758	ØPD SUBSEA AS	42.210
30 912262537	RIVTEC AS	43.120
31 911840898	KHV AS	42.110
32 964887241	VESTKRAN KRANUTLEIE & BYGGMONTERING AS	43.990
33 991999256	TE&PROSJEKT AS	41.200
34 975872041	VEST BUSS NORGE AS	45.200
35 984676883	BYGGKOMPANIET AS	41.200
36 959299137	VIVO BOKHANDEL AS	47.610
37 992837497	BERG AUTO ONE AS	45.112
38 985206066	REDLINE INT THERMO AS	49.410
39 997851374	NH ENTREPRENØR AS	43.221
40 997194241	BILMEGLEREN JESSHEIM AS	45.112
41 984389108	KNUPP AS	47.761
42 994900048	STÅL OG FASADE AS	25.110
43 993451207	NORSTEC AS	78.200
44 984266065	T. R. SHIPPING NORWAY AS	52.291
45 994352695	MULTI-BYGG AS	41.200
46 964725799	RE ELEKTRO AS	43.210
47 914470331	BIL PARTNER AS	45.112
48 994921649	NORDISK HÅNDVERK AS	78.200
49 992742836	SUNSEA AS	10.209
50 939572147	BLOMSTER NORGE BUTIKKDIRFT AS	47.761

Vedlegg C

Informasjon innhentet fra Forvalt.no

Resultat før skatt | Bygge- og anleggstransjen (Tall i 1.000 NOK)

Org. Nummer	Selskap	Fem år før siste regnskap	Fire år før siste regnskap	Tre år før siste regnskap	To år før siste regnskap	Et år før siste regnskap	Siste regnskap
561503533	M3 ANLEGG AS	kr 11 104	kr 13 315	kr 10 442	kr 8 473	kr 8 665	kr 66 317
937280750	K A AURSTAD AS	kr 26 345	kr 49 834	kr 40 994	kr 8 565	kr 39 283	kr 28 211
976964446	S-BYGG AS	kr 26 338	kr 15 141	kr 1 355	kr 1 123	kr 33 120	kr 1 915
939663657	KIRKENES BYGGSERVICE AS	kr 2 541	kr 5 341	kr 14 461	kr 40 020	kr 35 351	kr 3 257
937076940	MHA ENTREPRENØR AS	kr 3 726	kr 4 075	kr 10 225	kr 13 127	kr 793	kr 15 616
945009756	TRONRUD ENTREPRENØR AS	kr 14 249	kr 9 149	kr 11 409	kr 10 299	kr 3 121	kr 1 147
912016226	PRO LANDSKAP AS	N/A	N/A	kr 446	kr 498	kr 173	kr 1 018
988845078	NOMELAND ANLEGG AS	kr 653	kr 130	kr 841	kr 402	kr 3 079	kr 1 118
984550758	ØPD SUBSEA AS	kr 4 121	kr 4 562	kr 12 059	kr 43 625	kr 23 453	kr 45 043
91262537	RIVTEC AS	N/A	N/A	kr 467	kr 424	kr 4 214	kr 3 108
911840898	KHV AS	N/A	N/A	kr 3 680	kr 5 548	kr 8 508	kr 156
964887241	WESTKRAN KRANUTLEIE & BYGGMONTERING AS	kr 32 205	kr 2 206	kr 9 960	kr 9 732	kr 7 610	kr 3 830
991999256	TEB PROSJEKT AS	kr 14 883	kr 2 488	kr 4 265	kr 3 537	kr 5 495	kr 4 594
984676883	BYGGKOMPANIET AS	kr 2 284	kr 3 171	kr 1 823	kr 1 823	kr 9 639	kr 2 687
997851374	NH ENTREPRENØR AS	N/A	kr 452	kr 1 953	kr 3 192	kr 2 633	kr 6 835
994352695	MULTI-BYGG AS	kr 3 624	kr 1 953	kr 3 192	kr 2 633	kr 6 331	kr 8 079
964725799	RE ELEKTRO AS	kr 1 378	kr 4 780	kr 2 766	kr 2 471	kr 1 672	kr 2 899
	N/A		kr 1 378				
	Av uten tilgjengelig regnskap						